

Rakentamisen ja väestön kehitys sekä muuttoliike Mikkelin seudulla ja Etelä-Savossa

S Y K E

YKR-demo-hanke
Suomen ympäristökeskus (SYKE)

Kimmo Nurmio, Ville Helminen, Maija Tiitu, Elina Nyberg, Joni Laurila

YKR-DEMO

Sisältö

1. Työn tausta ja tavoitteet
2. Mikkelin seudun yhdyskuntarakenteen kehitys ja kirkonkylien väestökehitys
3. Taajamien muuttodynamiikka
4. Uudisrakentaminen
5. Tyhjät asuinalueet
6. Nettomuutto kaupunki- ja maaseutualueilla
7. Nettomuuton alueellinen kehitys 2003–2018
8. Nettomuutto ikäryhmittäin
9. Muuttoalttius
10. Muuttosuunnat
11. Yhteenveto

1. Työn tausta ja tavoitteet

- Etelä-Savon maakunnan ja Mikkelin kaupunkiseudulla on meneillään Mikkelin kantakaupungin osayleiskaavatyö 2040:n ehdotusvaihe ja Maaseudun kehittämisstrategia vuosille 2021-2027.
- Marraskuussa 2018 järjestetyssä maaseutuohjelman väliarvioinnin tulosten julkistamistilaisuudessa keskusteltiin lähitulevaisuuden ja uuden ohjelmakauden kehittämistoimista. Tilaisuudessa nousi esiin Etelä-Savon maakunnan profiloiminen biotalouden uusien elinkeinojen, matkailun ja luomutuotannon kautta, maaseudun ja yritysten yhteistyön parantaminen, maaseudun tie-, tietoliikenne- ja jätehuoltoverkkojen kehittäminen sekä myönteisen viestinnän lisääminen.
- Maakunnalla on ollut taloudellisia ja aluerakenteen haasteita 2000-luvulla. Mikkelin seudun kehityksen painopisteet ovat tiivistyvien keskusten lisäksi kestävässä maaseutu- ja vapaa-ajan asumisessa erityisesti valtateiden 5 ja 13 varrella.

Taustaa

- Mikkelin kaupunkiin on 2010-luvun kuntaliitoksilla liittynyt Ristiina ja Suomenniemi (2013) sekä Haukivuori (2007). Vuonna 2001 Mikkelin, Anttola ja Mikkelin maalaiskunta yhdistyivät Mikkelin kaupungiksi. Kuntaliitosten jälkeen Mikkelin pinta-alasta merkittävä osa on maaseutumaista aluetta ja keskustaajaman lisäksi kaupungin alueella on useita maaseututaajamia eli entisiä kuntakeskuksia.
- Liitoskunnat ovat erilaisia sekä haja-asutusalueiden että väestön ja asutuksen osalta. Ristiina on tiheän taajaman alue ydinmaaseudulla, kun taas Haukivuori ja Suomenniemi ovat osa harvaan asuttua maaseutua. Anttola taas on tiheä taajama kaupungin läheisellä maaseudulla.

Tavoite

- Tapaustutkimuksen tavoitteena on tukea Etelä-Savon maakunnan ja Mikkelin kaupungin alueidenkäytön suunnittelua. Tutkimuksessa keskitytään YKR-taajamien ja maaseudun tilannekuvan ja kehitystrendien havainnollistamiseen Mikkelin, Hirvensalmen ja Juvan alueella. Alueella tarvitaan tietoa siitä, mitä tapahtuu päätrendien taustalla ja miten tätä kehitystä voisi tuoda näkyväksi.
- Tutkimuksessa toteutetaan taajamien tilannekuva-analyyseja, jossa etsitään tapoja tarkastella ja havainnollistaa muuttoliikettä sekä rakennuskannan ja yhdyskuntarakenteen käyttöä ja käyttöasteen muutoksia. Tilannekuva-analyysissä kuvataan pienen mittakaavan rakennemuutoksia, havainnollistetaan rakenteellisia vaihtumisvyöhykkeitä sekä havainnoidaan eri aluetyyppien ominaisuuksia. Tilannekuvan analyysit auttavat arvioimaan tulevia kehitystrendejä.

2. Mikkelin seudun yhdyskuntarakenteen kehitys ja kirkonkylien väestökehitys

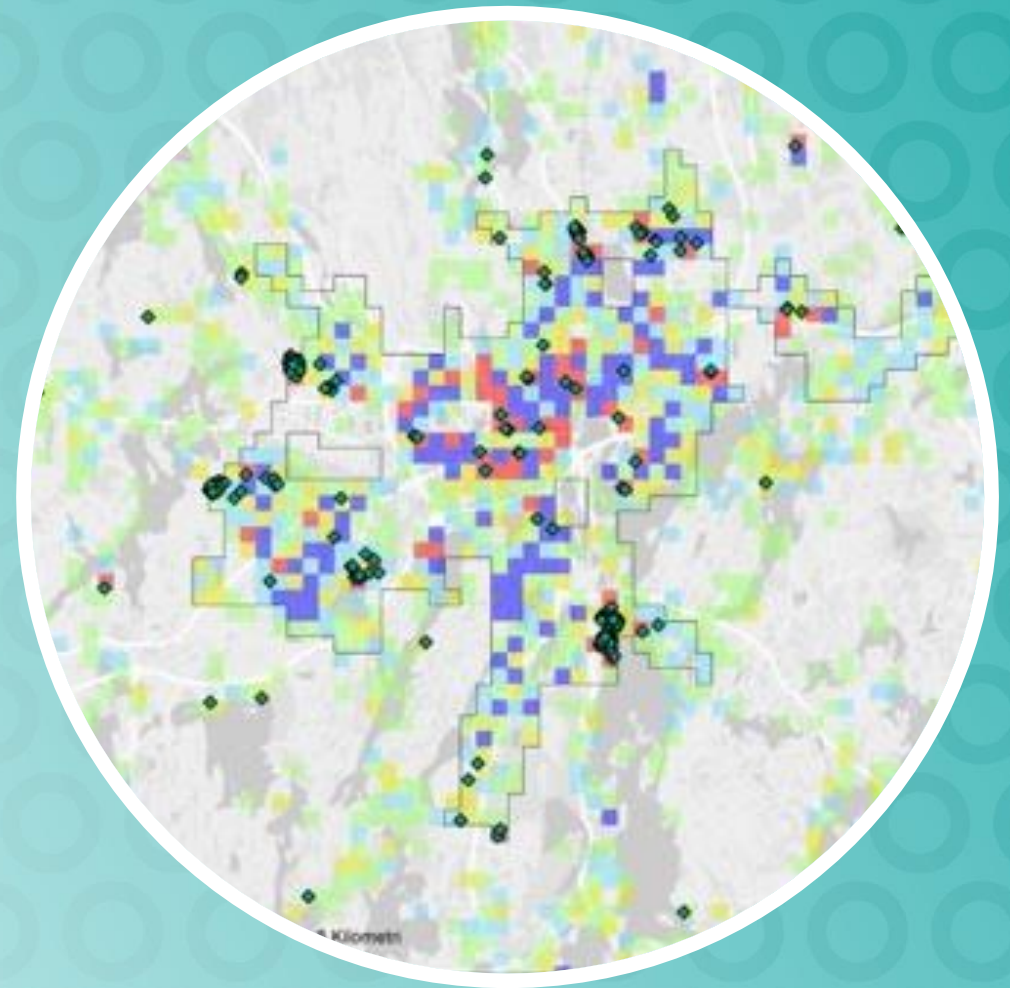

S Y K E

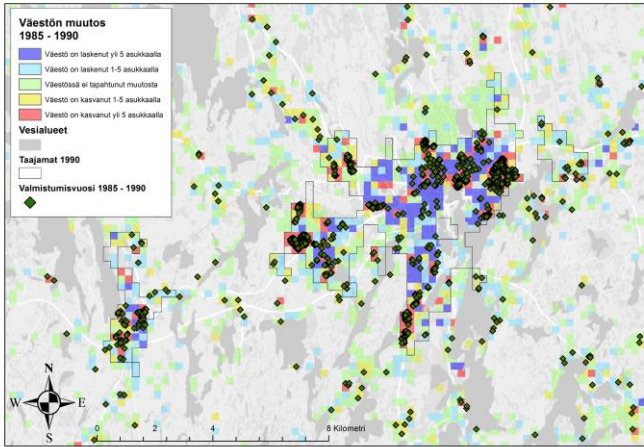
YKR-DEMO

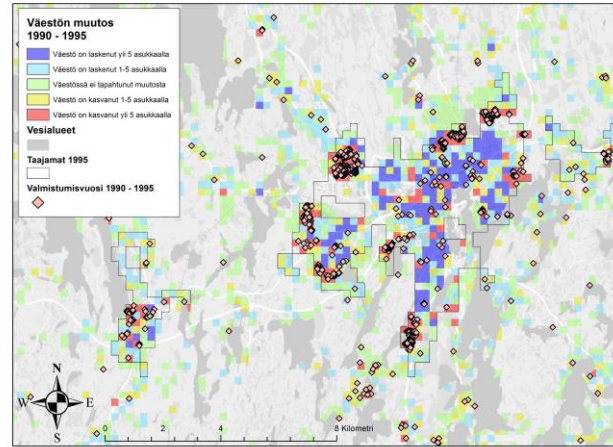
Seuraavilla sivuilla on kooste väestömuutoksista
Mikkelin ja Ristiinan ympäristössä karttasarjana
sekä kaavioita maaseututaajamien ja kirkonkylien
väestökehityksestä.

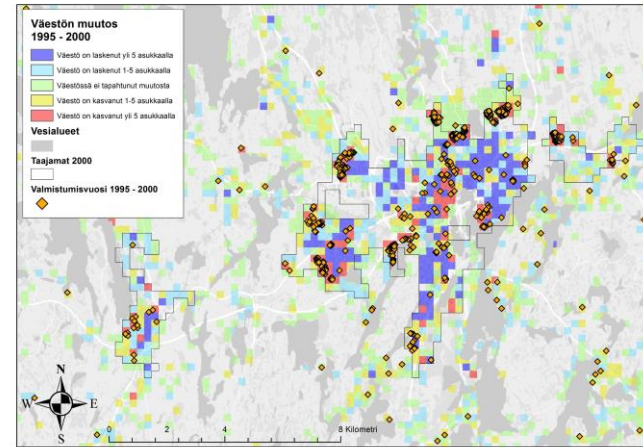
Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
1985 - 1990 Mikkelin keskustaajama ja Otava

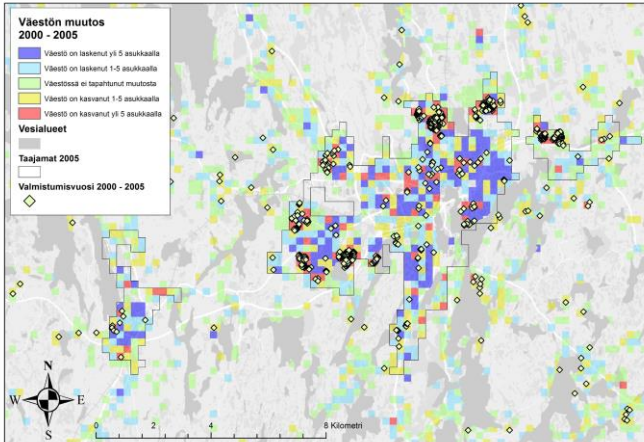
Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
1990 - 1995 Mikkelin keskustaajama ja Otava

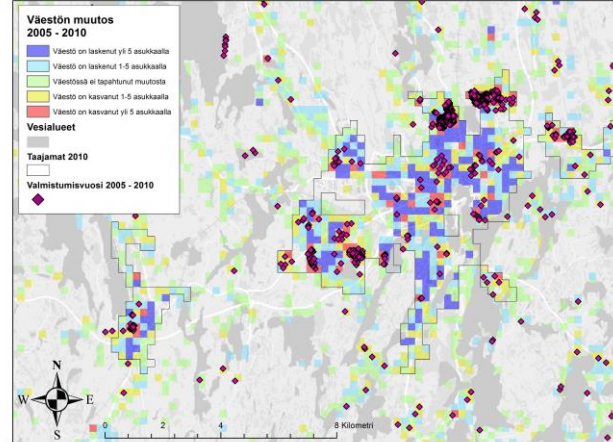
Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
1995 - 2000 Mikkelin keskustaajama ja Otava

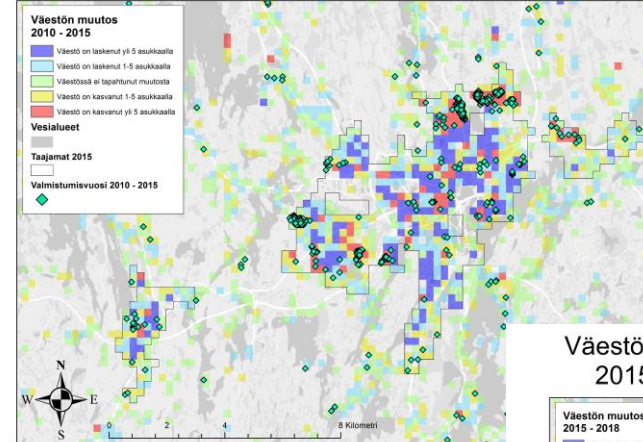
Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
2000 - 2005 Mikkelin keskustaajama ja Otava

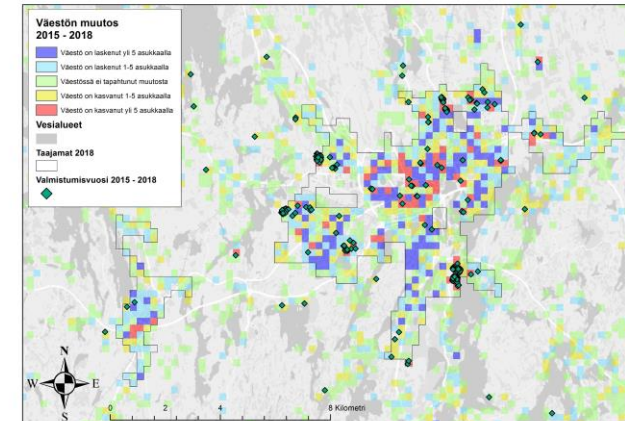
Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
2005 - 2010 Mikkelin keskustaajama ja Otava

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
2010 - 2015 Mikkelin keskustaajama ja Otava

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
2015 - 2018 Mikkelin keskustaajama ja Otava

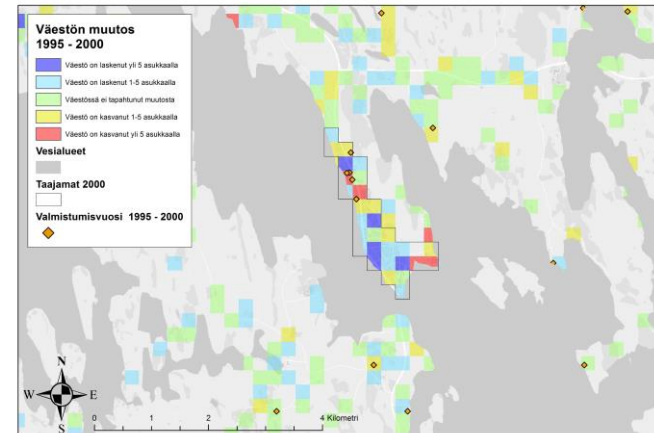
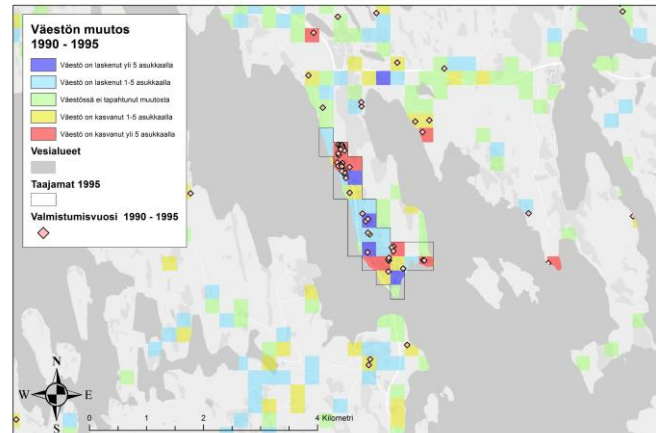

© YKR/SYKE ja TK 2020, VTJ/DVV 1/2019

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
1985 - 1990 Ristiina

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
1990 - 1995 Ristiina

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
1995 - 2000 Ristiina

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
2000 - 2005 Ristiina

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
2005 - 2010 Ristiina

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
2010 - 2015 Ristiina

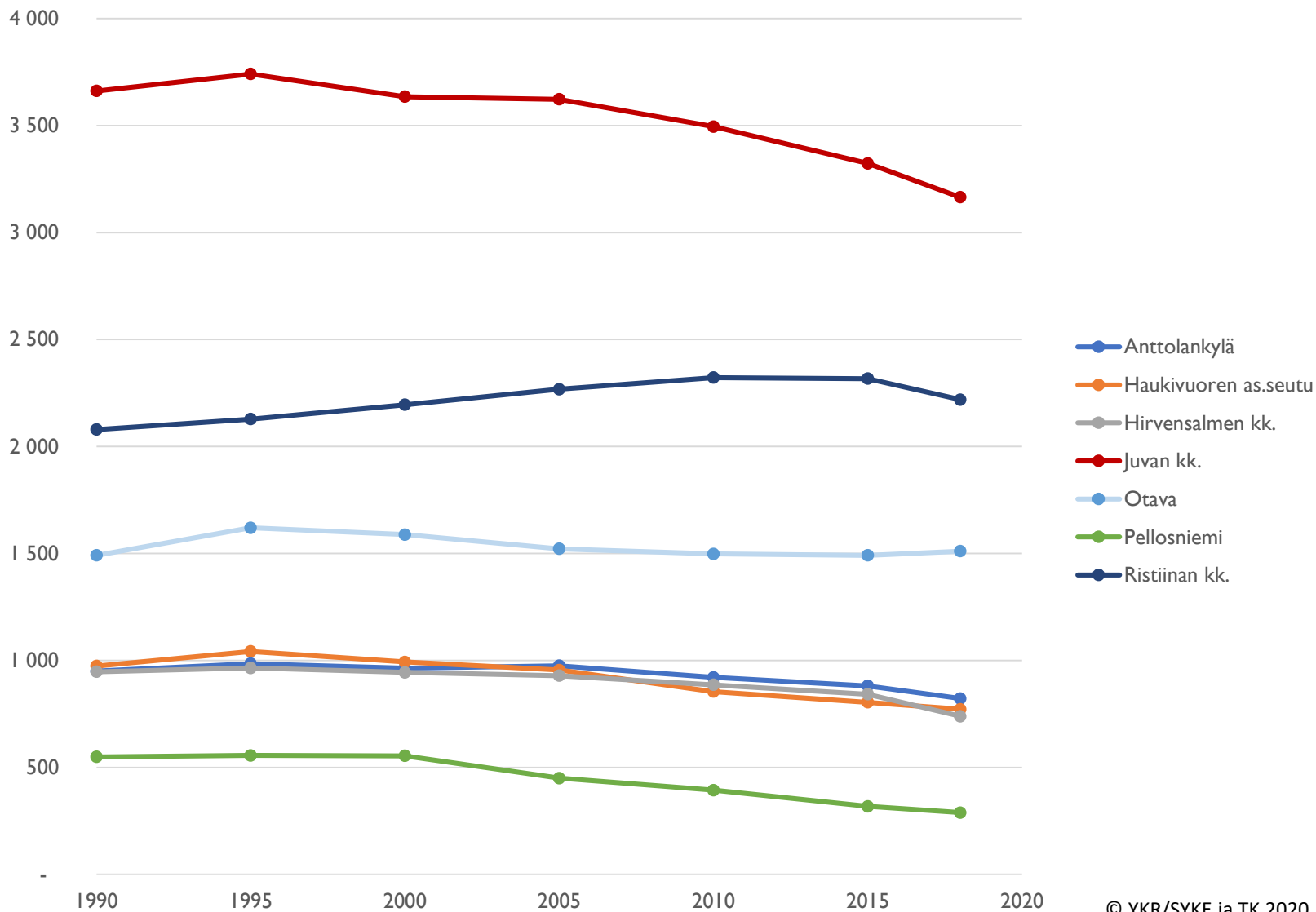

Väestön muutos ja valmistuneet asuinrakennukset
2015 - 2018 Ristiina

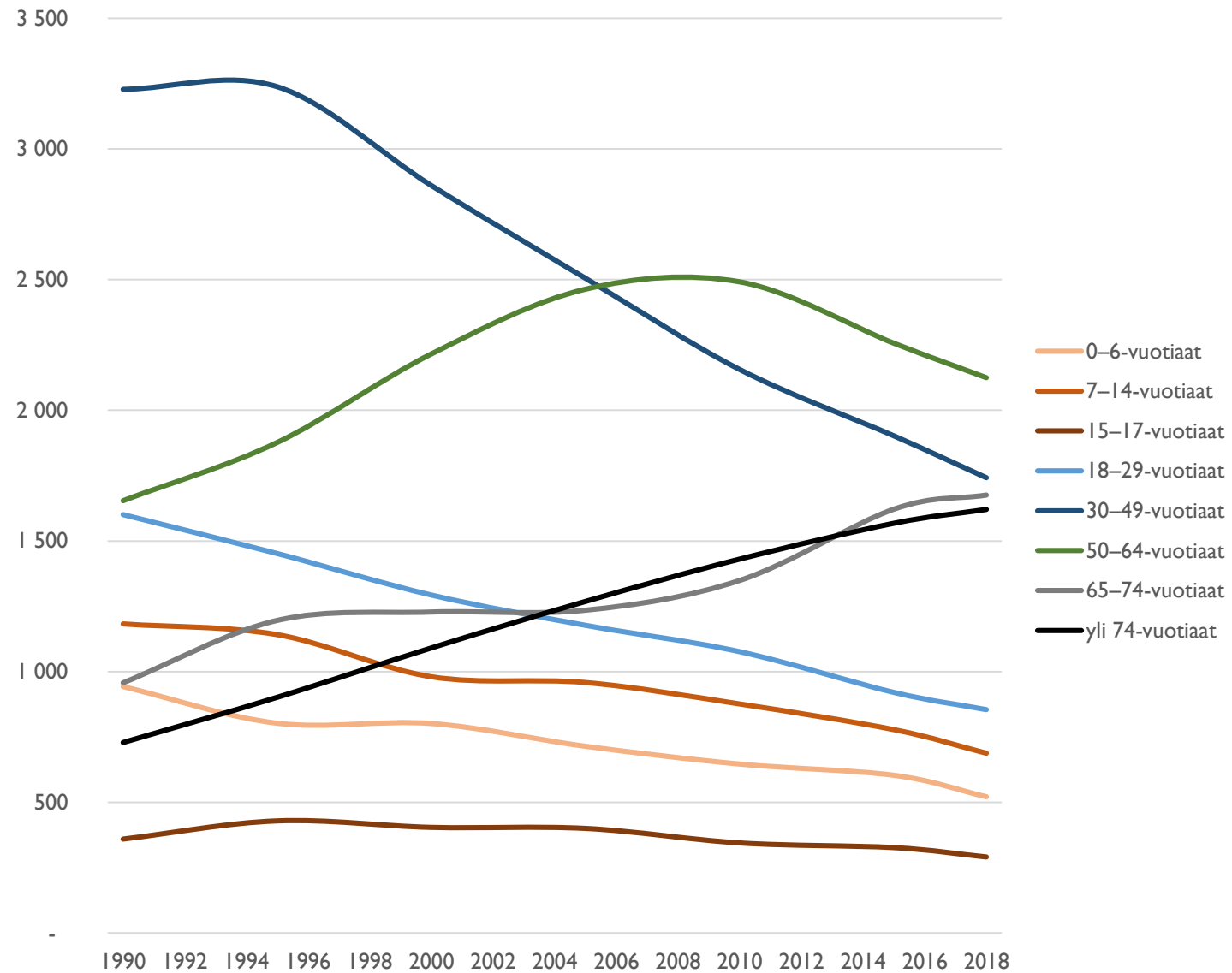
© YKR/SYKE ja TK 2020, VTJ/DVV 1/2019

Väestömäärän kehitys Mikkelin seudun maaseututaajamissa 1990-2018

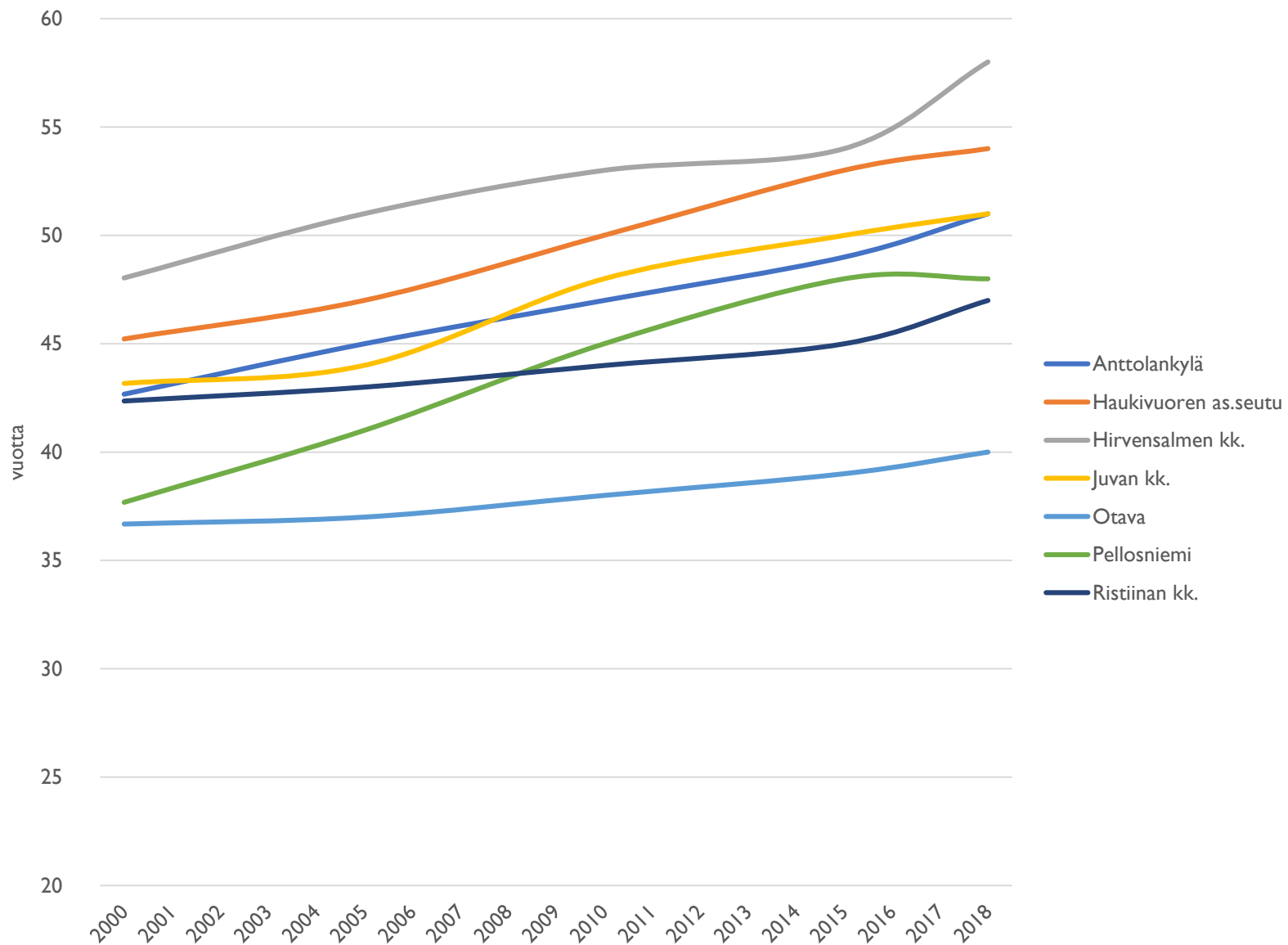

© YKR/SYKE ja TK 2020

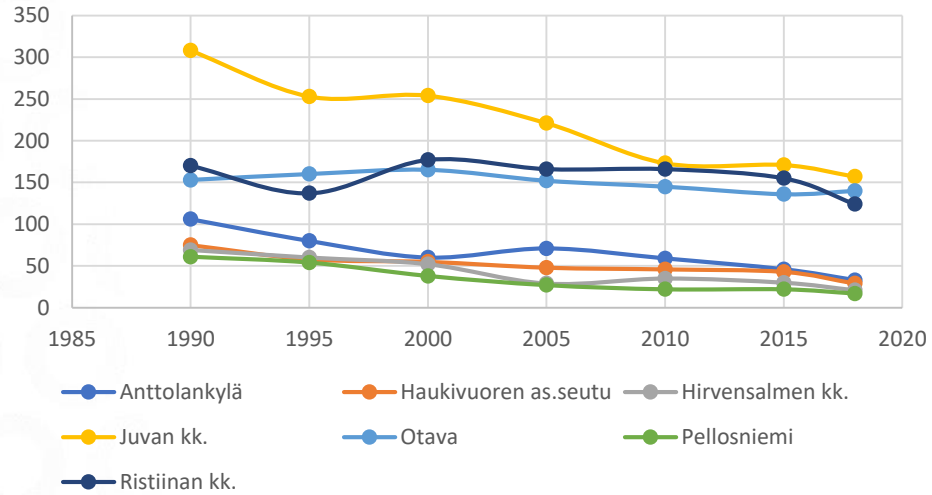
Väestömäärän kehitys ikäryhmittäin Mikkelin seudun maaseututaajamissa

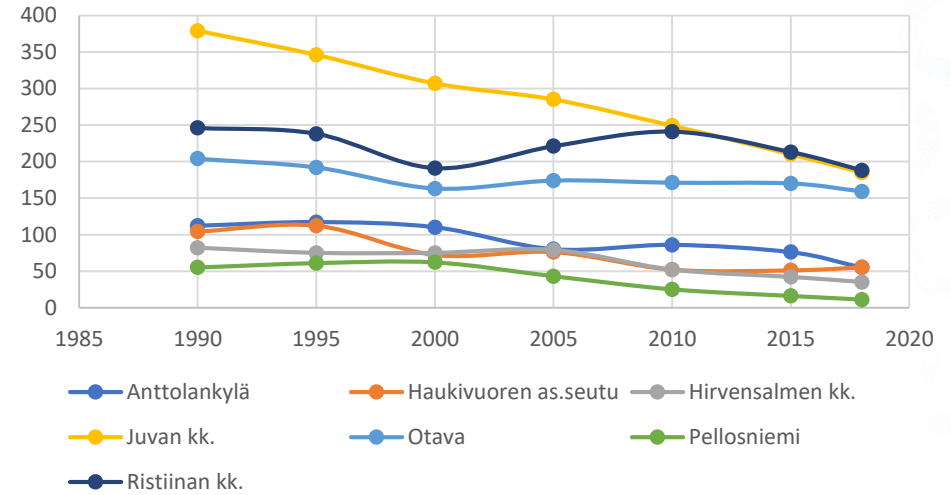
Mikkelin seudun maaseututaajamien asukkaiden keski-ikä

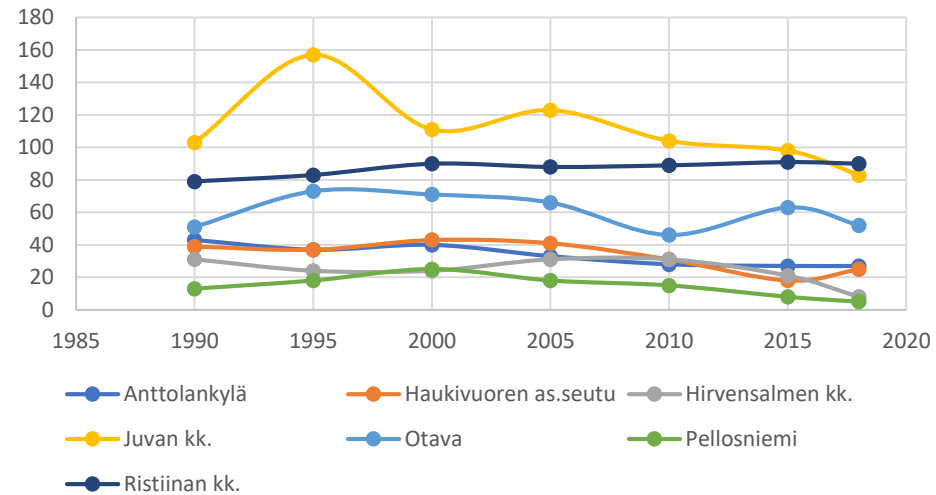
Maaseututaajamat 0-6-vuotiaat

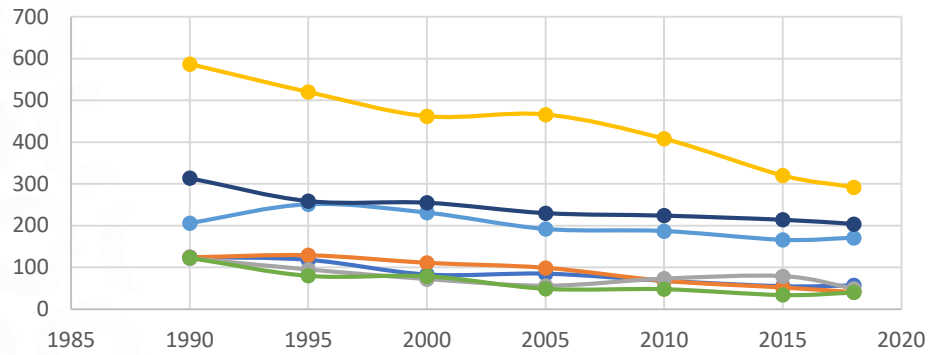
Maaseututaajamat 7-14-vuotiaat

Maaseututaajamat 15-17-vuotiaat

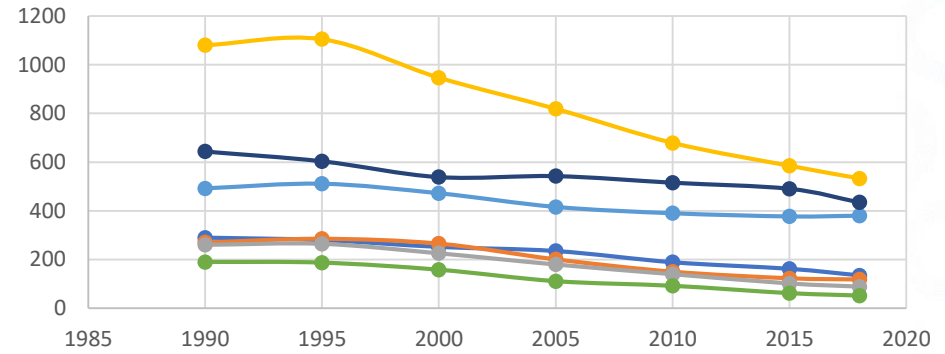

Maaseututaajamat 18-29-vuotiaat

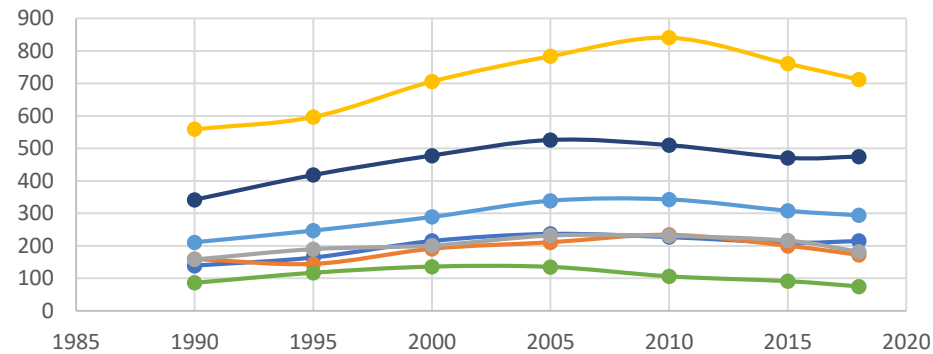
- Anttolankylä
- Juvan kk.
- Ristiinan kk.
- Haukivuoren as.seutu
- Otava
- Pellosniemi
- Hirvensalmen kk.

Maaseututaajamat 30-49-vuotiaat

- Anttolankylä
- Juvan kk.
- Ristiinan kk.
- Haukivuoren as.seutu
- Otava
- Pellosniemi
- Hirvensalmen kk.

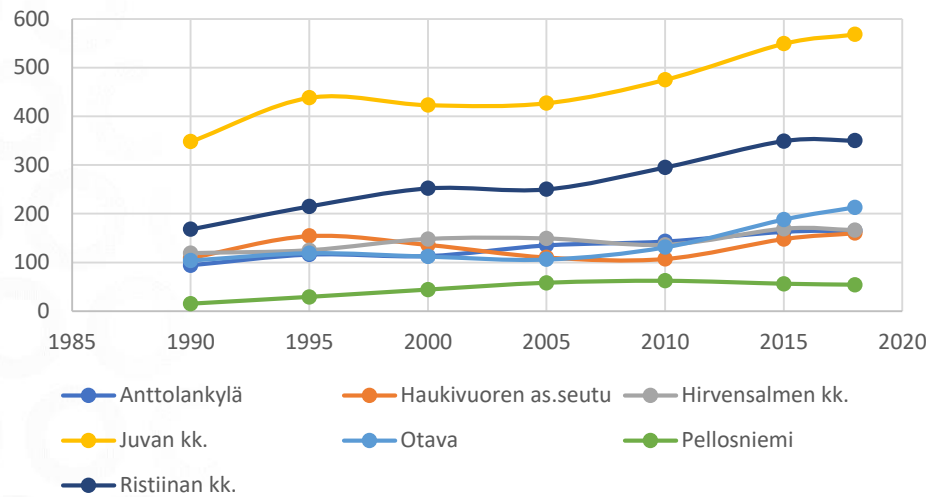
Maaseututaajamat 50-64-vuotiaat

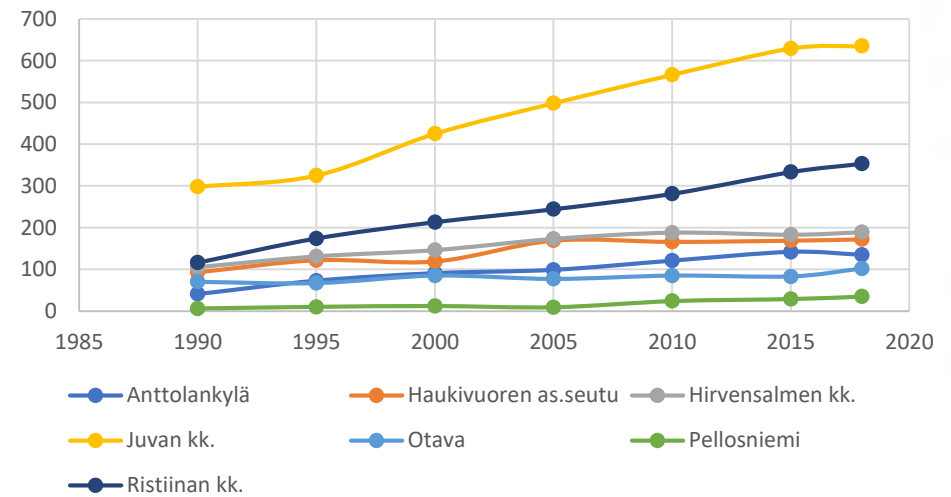
- Anttolankylä
- Juvan kk.
- Ristiinan kk.
- Haukivuoren as.seutu
- Otava
- Pellosniemi
- Hirvensalmen kk.

Maaseututaajamat 65-74-vuotiaat

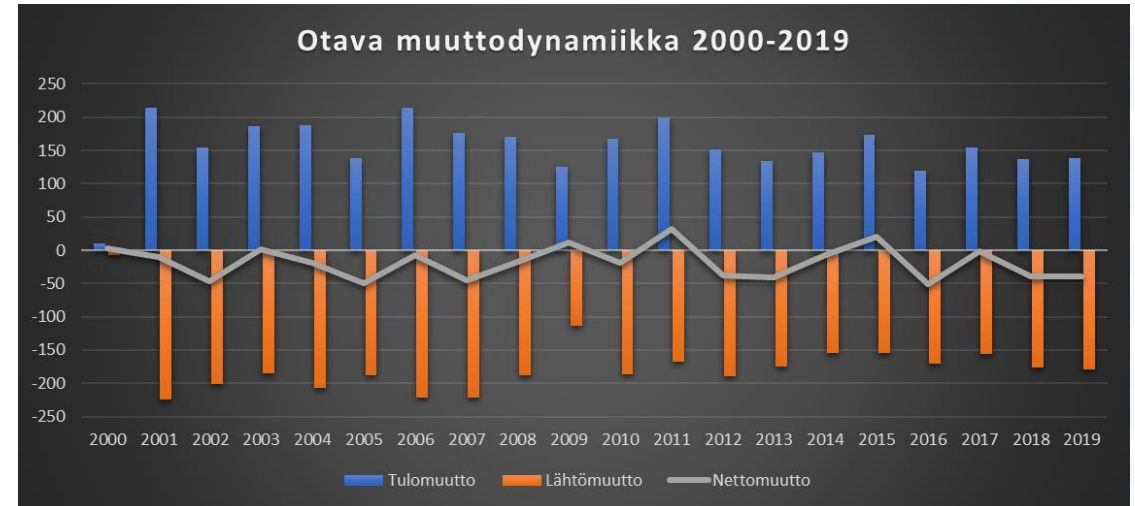
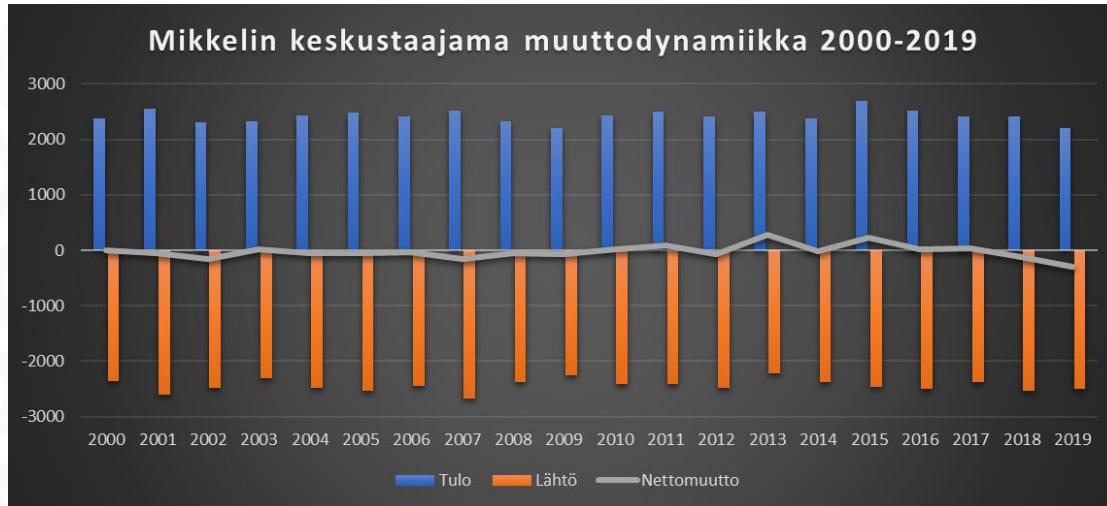

Maaseututaajamat yli 74-vuotiaat

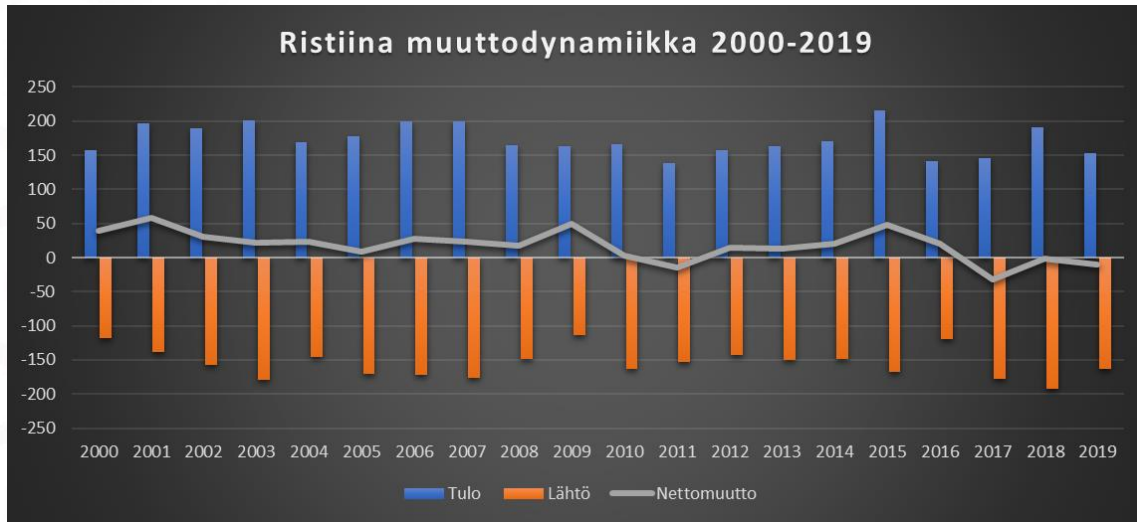
3. Taajamien muuttodynamiikka

Tällä ja seuraavilla sivuilla on kuvattu taajamien muuttoliikkeitä

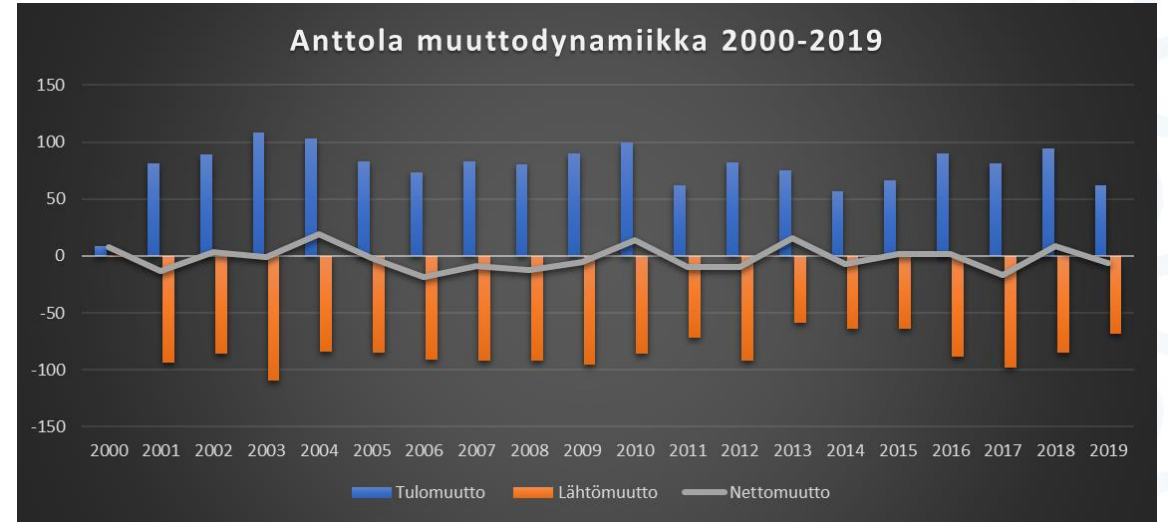
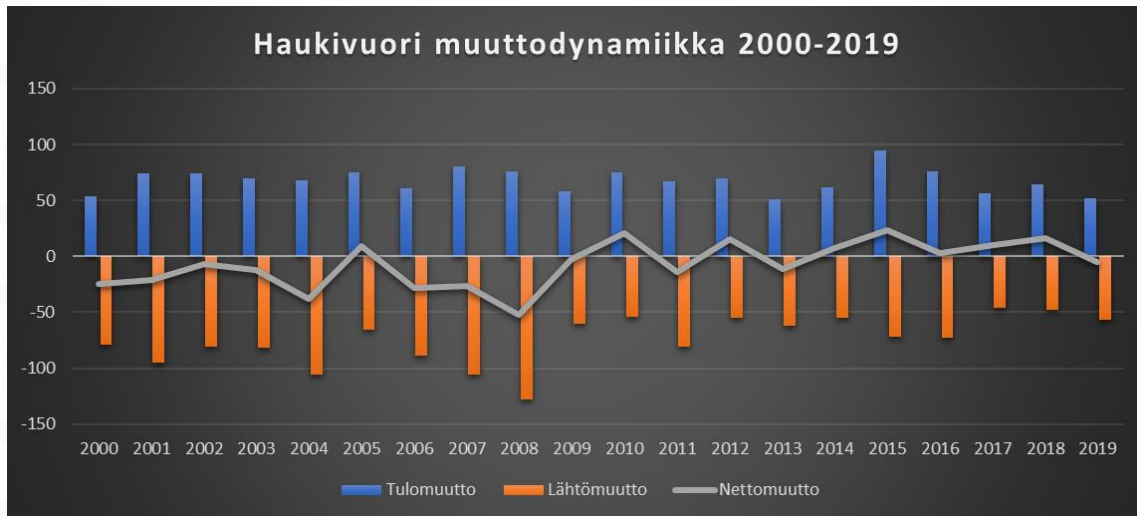

© YKR/SYKE ja TK 2020

Kaavioissa näkyy vuosittainen tulo- ja lähtömuutto sekä nettomuutto vuoden 2019 taajama-alueella. Mikkelin keskustaajamassa nettomuutto on kääntynyt viimeisinä tarkasteluvuosina negatiiviseksi erityisesti tulomuuton pienenemisen johdosta. Otavan taajamassa on enemmän vuosien välistä vaihtelua, mutta nettomuutto on ollut enimmäkseen negatiivista. Vuosien välillä on paljonkin eroja tulo- ja lähtömuuton määrissä.

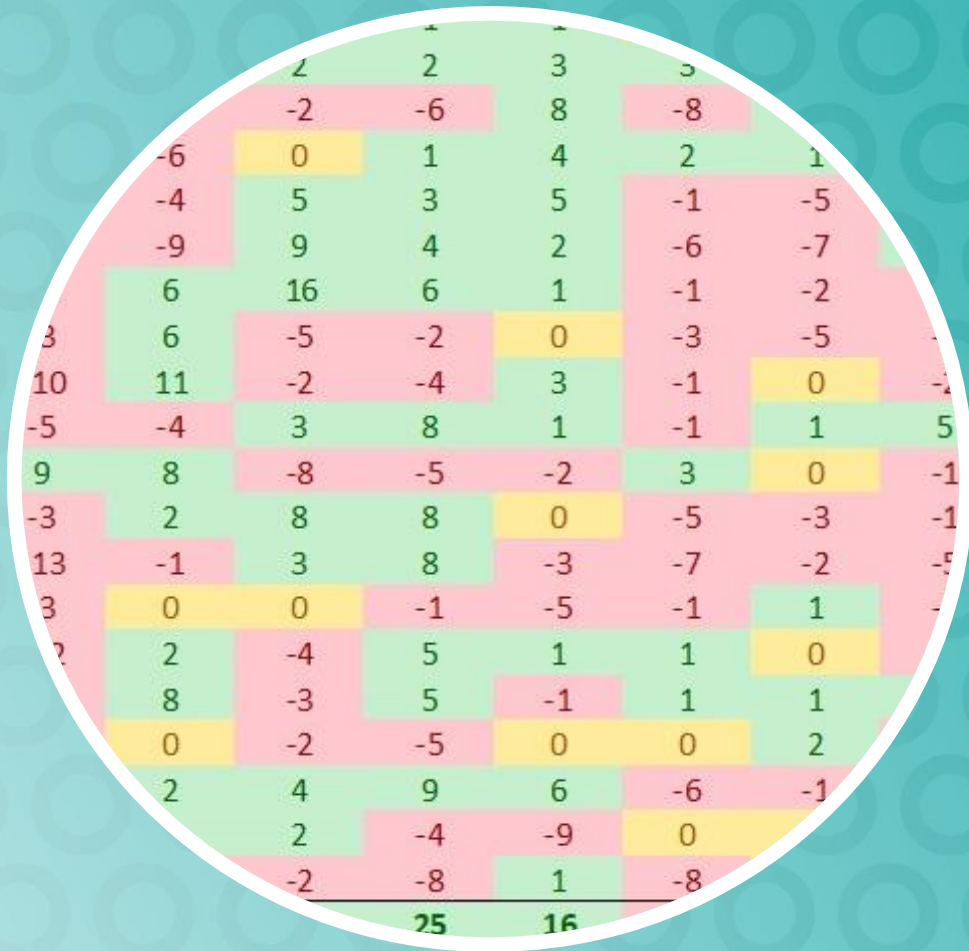
© YKR/SYKE ja TK 2020

Ristiinan taajama on ollut pitkään muuttovoittonen, mutta viimeisinä tarkasteltuina vuosina tilanne on käänntynyt.
 Anttolassa kehitys on ollut hyvin tasaista
 Haukivuoressa 2000-luvun alkuun verrattuna muuttoliike on muuttunut positiiviseksi

Seuraavien sivujen taulukoissa on esitetty taajamien muuttoliike vuosittain ja ikäluokittain

- Väri kertoo nettomuuton: vihreä muuttovoittoa, punainen muuttotappiota
- Kaavioista ei näe muuttojen kokonaismäärää

Eläkeiän kynnys/paluumuutto?

Anttola nettomuutto		Ikä																			
Vuosi	0-3	4-6	7-9	10-14	15-17	18-20	21-23	24-26	27-29	30-32	33-35	36-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-	Yhteensä
2000	0	1	0	0	0	-1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	2	2	0	0	0	8
2001	-2	-2	0	-3	-3	-4	-4	-8	1	-2	2	2	0	-1	3	2	2	-1	1	4	-13
2002	2	0	2	3	-3	-6	0	1	2	-3	4	6	-1	1	-1	0	2	1	-2	-5	3
2003	5	-1	-1	-3	-5	-7	-2	5	-2	1	4	0	3	-4	3	5	4	-1	0	-5	-1
2004	8	3	0	-2	-7	-4	-2	0	3	2	3	2	-2	3	-2	8	-2	5	2	1	19
2005	1	-1	2	0	-4	-7	-3	1	-3	4	0	1	2	-1	0	0	2	-1	0	5	-2
2006	2	-3	2	-2	-2	-3	-2	-7	-2	0	3	-4	0	2	-3	-1	5	-4	0	1	-18
2007	-2	-2	0	-3	-1	-10	0	0	2	0	-2	-3	1	-3	1	6	5	2	-1	1	-9
2008	2	-2	2	0	-7	-3	-1	-6	0	3	4	0	3	-2	-1	-3	1	-1	-1	0	-12
2009	-1	3	4	1	-1	1	-1	-6	-2	3	-1	0	1	-1	-3	-2	0	0	0	0	-5
2010	2	2	3	5	-1	-5	0	13	-1	4	-1	-3	2	0	-2	-1	-1	-1	-4	3	14
2011	-4	-1	-1	-6	0	-6	-1	-2	2	2	-3	2	-4	2	1	-1	4	2	2	2	-10
2012	0	-3	4	-6	-4	-2	-2	-2	5	-1	1	-3	0	0	-1	-3	7	-1	0	1	-10
2013	5	3	0	4	3	-7	-6	0	1	5	-2	4	1	-1	5	3	-1	0	0	-1	16
2014	-2	-1	-1	-2	-2	-4	4	-2	-3	-4	4	-4	1	4	-1	-3	4	4	-1	2	-7
2015	-1	2	-1	1	1	-2	-4	-1	0	-2	-2	2	0	3	3	2	1	-2	2	0	2
2016	0	2	2	-2	-1	-5	-1	1	6	2	2	-1	1	-3	-4	2	2	2	-1	-2	2
2017	-4	-2	3	-5	-3	-9	-4	3	-7	-1	-1	0	4	2	1	1	3	3	0	-1	-17
2018	1	-2	-5	-2	-1	-1	3	6	-2	2	-4	0	-2	2	1	5	3	1	0	4	9
2019	0	0	1	1	-1	-7	1	-2	-1	2	-2	0	3	3	3	0	-3	-1	-1	-2	-6
Yhteensä 2000-2019	12	-4	16	-21	-42	-92	-25	-6	0	17	9	2	13	7	4	22	40	7	-4	8	-37

Kehysalueiden kasvuvuodet Suomessa

Otava nettomuutto		Ikä																			
Vuosi	0-3	4-6	7-9	10-14	15-17	18-20	21-23	24-26	27-29	30-32	33-35	36-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-	Yhteensä
2000	0	0	0	-3	2	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3
2001	0	6	6	1	-1	-10	-11	2	2	3	3	4	-2	-6	-1	1	-1	-1	1	-6	-10
2002	-5	-2	-2	-3	-4	-5	-7	-2	-6	8	-8	1	-2	0	-4	-3	2	0	-3	-1	-46
2003	11	-1	-1	3	0	-5	-6	0	1	4	2	1	-1	-1	0	2	-4	1	0	-5	1
2004	6	-2	-1	-1	0	-5	-4	5	3	5	-1	-5	-2	-4	-3	-1	5	-5	-4	-5	-19
2005	-6	-1	-2	-10	-4	-17	-9	9	4	2	-6	-7	4	-6	1	-1	2	-3	0	1	-49
2006	13	-3	-3	-7	-6	-2	6	16	6	1	-1	-2	-10	-3	0	-1	-5	-2	0	-5	-8
2007	3	-3	-1	-6	-5	-3	6	-5	-2	0	-3	-5	-5	-13	-5	4	0	3	-1	-4	-45
2008	-2	1	0	0	-4	-10	11	-2	-4	3	-1	0	-2	1	-1	-4	1	-1	-1	-3	-18
2009	2	-2	1	-1	-1	-5	-4	3	8	1	-1	1	5	-2	3	-1	2	1	3	-1	12
2010	-6	1	-3	-6	-4	9	8	-8	-5	-2	3	0	-1	-3	2	-2	4	0	-3	-3	-19
2011	6	8	3	3	4	-3	2	8	8	0	-5	-3	-1	0	-1	3	0	1	1	-2	32
2012	0	-5	0	-7	-2	-13	-1	3	8	-3	-7	-2	-5	2	2	3	-8	0	-1	-2	-38
2013	0	-7	-4	-1	-8	-3	0	0	-1	-5	-1	1	-3	-4	-1	-3	0	4	0	-5	-41
2014	0	2	2	-2	-2	-12	2	-4	5	1	1	0	-3	3	-1	0	-1	4	-1	-2	-8
2015	2	-1	1	1	0	-9	8	-3	5	-1	1	1	2	3	2	7	6	0	0	-5	20
2016	3	-7	-2	-5	-2	-11	0	-2	-5	0	0	2	-4	0	-3	-7	-1	-3	-3	-1	-51
2017	1	8	2	-4	-8	-6	2	4	9	6	-6	-1	-2	7	-4	-4	-3	3	-2	-4	-2
2018	0	-8	3	-9	-4	-3	3	2	-4	-9	0	0	-5	-3	-1	0	1	2	-3	-2	-40
2019	-5	2	-3	2	-2	-10	-8	-2	-8	1	-8	0	3	0	-2	2	0	-2	3	-3	-40
Yhteensä 2000-2019	23	-14	-4	-55	-51	-123	-2	25	25	16	-38	-14	-34	-28	-17	-5	0	2	-14	-58	-366

Ristiina nettomuutto	Ikä																			Yhteensä	
	0-3	4-6	7-9	10-14	15-17	18-20	21-23	24-26	27-29	30-32	33-35	36-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74		75-
2000	11	5	7	3	5	-8	-7	-5	-4	3	7	-2	5	-1	4	-1	3	1	0	14	40
2001	9	-2	4	8	0	-4	3	6	-3	7	4	4	2	6	4	4	-3	5	-2	6	58
2002	9	4	1	2	-5	-26	-7	6	2	5	5	7	-1	-1	5	8	1	4	4	8	31
2003	2	1	0	6	1	-2	-3	2	-5	0	-1	1	1	3	-1	3	3	2	3	6	22
2004	3	3	4	6	-3	-17	4	-5	2	9	-5	4	5	-2	7	5	1	-1	0	3	23
2005	3	-2	-2	0	-1	-12	-4	0	1	7	2	-1	-3	1	2	2	4	4	-1	8	8
2006	4	4	2	0	0	-3	-5	0	-1	-1	6	-2	6	5	-4	-2	2	-5	8	14	28
2007	-6	3	3	10	2	-14	-8	-1	0	2	1	3	7	0	-2	4	-2	1	7	13	23
2008	3	0	-1	-1	-4	-8	11	4	7	4	-8	4	-9	3	-5	1	2	4	0	10	17
2009	3	3	3	6	1	-7	-4	1	5	1	2	3	1	1	7	-2	6	3	4	12	49
2010	3	2	1	5	-1	-11	2	-5	-8	-10	0	-3	5	4	-3	7	4	2	5	4	3
2011	-1	-3	-4	-1	-4	-9	-6	4	-2	-6	2	-2	-2	6	2	-3	-2	2	4	10	-15
2012	3	5	0	3	-2	-6	-5	3	1	-1	6	4	-4	-1	-9	1	0	-1	7	10	14
2013	5	2	2	5	-4	-11	3	-9	0	10	-2	6	6	3	-5	1	1	0	2	-2	13
2014	-2	-1	3	4	2	-8	-11	-1	4	2	4	-3	-1	2	8	1	6	0	1	11	21
2015	3	6	-1	4	0	-11	-7	6	-2	-4	2	5	15	11	1	-1	-5	3	12	11	48
2016	-1	0	-1	2	4	-12	3	-6	1	1	4	2	5	-1	5	0	-5	4	3	13	21
2017	-1	-1	0	2	-10	-19	-6	2	-1	-5	-3	-7	1	-5	0	6	4	0	2	9	-32
2018	-1	2	-8	0	-2	-12	-2	7	1	4	-3	1	-4	-1	-3	2	1	12	-1	6	-1
2019	7	5	-1	1	-3	-17	-9	-4	-5	5	1	0	0	0	4	0	-5	2	3	6	-10
Yhteensä 2000-2019	56	36	12	65	-24	-217	-58	5	-7	33	24	24	35	33	17	36	16	42	61	172	361

Ikääntyneiden
muuttovoittoalue/
palvelutalo tms.

Pitkällä aikavälillä
dynaamisen
alueen
muuttoliikeprofiili

Muuttoja vähän,
paljon vuosittaista
vaihtelua

Pitkällä aikavälillä
Ikääntyvän alueen
muuttoliikeprofiili

Haukivuori nettomuutto	Ikä																			Yhteensä	
	0-3	4-6	7-9	10-14	15-17	18-20	21-23	24-26	27-29	30-32	33-35	36-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74		75-
2000	-7	0	0	3	0	-4	-7	4	-6	-6	-2	1	0	-2	-3	0	0	-1	0	5	-25
2001	-1	2	2	-6	-1	-6	-2	-4	-2	-2	-2	-3	-3	-2	-1	-1	1	1	1	8	-21
2002	-8	-2	1	9	4	-3	-7	-4	-4	-6	-3	-3	0	7	1	0	2	1	3	5	-7
2003	0	-1	-2	-4	-3	-8	-2	3	1	-4	3	-5	-2	0	1	2	1	1	4	3	-12
2004	-5	0	0	0	-2	-6	-2	-3	-6	-1	-2	-1	-6	-3	-6	1	3	-1	-1	3	-38
2005	2	0	0	4	1	0	-3	0	-3	2	2	-2	-1	6	1	-3	2	0	-4	5	9
2006	-7	-3	-1	-3	4	-7	-5	-1	2	-1	-4	-3	-1	2	-7	1	-2	-2	5	5	-28
2007	0	0	-3	-5	-6	-11	-9	-2	3	-1	1	1	-5	-2	2	0	1	2	4	4	-26
2008	0	1	-2	-4	-7	-12	-7	-4	-5	0	-1	-3	-1	-5	7	5	0	0	-1	1	-52
2009	-1	-1	-1	1	-2	-5	-2	-5	0	0	0	0	0	-1	0	-4	3	-2	2	16	-2
2010	-1	1	3	0	-4	3	-3	1	1	4	3	2	1	-5	0	3	8	4	1	-1	21
2011	-2	2	-2	1	-6	-6	-2	-1	0	0	-3	-2	-3	4	-3	9	3	3	-2	-4	-14
2012	-4	0	-2	2	0	-7	4	-1	0	0	-1	1	-1	0	1	8	2	4	-1	10	15
2013	-4	0	0	-1	2	-1	-5	-1	-1	-2	-3	-4	-1	3	3	1	-2	1	0	4	-11
2014	0	0	-1	-1	-3	-3	-3	2	-1	4	0	-2	-1	0	1	1	7	2	1	4	7
2015	2	2	0	1	1	-2	1	-1	0	3	-3	2	3	1	5	-3	-3	-2	5	11	23
2016	-6	0	2	2	1	-4	-5	-3	0	0	0	1	-1	-1	4	4	-5	2	2	10	3
2017	2	-2	0	2	0	-2	4	-2	-1	1	0	0	-2	1	3	-2	2	1	1	4	10
2018	-2	0	3	2	0	-2	2	-2	1	0	-1	2	4	0	1	-1	-1	2	3	5	16
2019	4	1	0	-1	-4	-4	-1	-1	3	-1	1	0	-2	2	-4	-5	1	3	2	1	-5
Yhteensä 2000-2019	-38	0	-3	2	-25	-90	-54	-25	-18	-10	-15	-18	-22	5	-8	16	23	19	25	99	-137

SYKE

Lapsiperheet ja nuoret
aikuiset muuttavat pois

Kaupunkialueen
muuttoliikeprofiili, nuorten
muuttovoittoa

Mikkelin keskustaajama
nettomuutto

	Ikä																				Yhteensä
	0-3	4-6	7-9	10-14	15-17	18-20	21-23	24-26	27-29	30-32	33-35	36-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-	
2000	-22	-6	5	7	30	139	-41	-99	-42	-3	-25	-5	2	0	7	5	25	8	21	-2	4
2001	-45	-32	-4	3	54	144	-22	-134	-37	-35	-13	8	29	-6	4	-2	17	8	14	3	-46
2002	-28	-7	-1	4	26	54	-45	-56	-51	-15	-6	-25	-10	-8	-14	-18	7	19	8	4	-162
2003	-19	-14	2	0	55	118	-36	-84	4	-11	-4	-19	-7	-3	-11	4	-8	22	10	21	20
2004	-20	-15	-6	13	41	78	-5	-78	-36	-40	-1	-8	-3	10	-3	10	-1	-1	-2	13	-54
2005	-33	-10	13	-9	53	135	1	-60	-60	-36	-5	-2	-21	-4	-10	-4	-2	1	-1	3	-51
2006	3	9	-21	17	41	63	-64	-65	-83	7	1	-15	15	-5	-3	5	28	20	9	-3	-41
2007	-17	-4	3	4	41	117	-89	-96	-78	-30	-1	13	-15	-3	-9	-11	3	5	8	6	-153
2008	4	-4	7	-19	41	101	-50	-77	-54	-32	6	-1	-13	16	14	3	1	8	1	1	-47
2009	-35	0	3	11	38	110	-48	-51	-33	-10	8	-6	3	0	-15	-13	-22	0	3	-6	-63
2010	-8	10	-8	5	32	132	-30	-55	-31	-8	-1	-7	-5	40	-7	-15	-3	1	-6	-10	26
2011	-3	-3	-14	-4	23	94	12	-26	-35	-14	9	-12	12	-20	7	0	18	4	15	18	81
2012	-8	-14	-2	-8	35	142	-33	-77	-59	-2	-13	-5	-7	-31	-12	-17	19	12	4	13	-63
2013	9	17	4	-6	33	140	-15	-15	10	-15	7	0	14	0	-6	2	19	13	12	62	285
2014	-18	-11	-8	-15	-4	181	23	-84	-30	-11	-3	-5	-9	-4	-32	-1	4	8	12	-2	-9
2015	-3	2	10	27	51	193	25	-89	-23	-6	6	40	6	-21	-9	-5	3	1	4	19	231
2016	-10	-10	-20	9	40	157	-18	-85	-52	-45	-19	7	7	13	16	0	10	16	4	1	21
2017	-24	-8	-4	12	25	157	-60	-119	-5	6	-12	-18	8	3	-11	20	23	2	7	38	40
2018	-31	-18	23	8	17	101	-90	-118	-51	-28	10	-5	-10	-22	23	-9	27	5	22	24	-122
2019	-7	5	2	5	34	65	-134	-133	-66	-69	-35	-1	-27	6	-7	-2	5	12	8	48	-291
Yhteensä 2000-2019	-315	-113	-16	64	706	2421	-719	-1601	-812	-397	-91	-66	-31	-39	-78	-48	173	164	153	251	-394

Nettomuutto
kääntynyt
negatiiviseksi 2015-
2017
muuttovoittokauden
jälkeen? Onko
selitystä?
- Tapahtunut monessa
ikäluokassa iso
muutos

Ikääntyneille
vetovoimainen alue

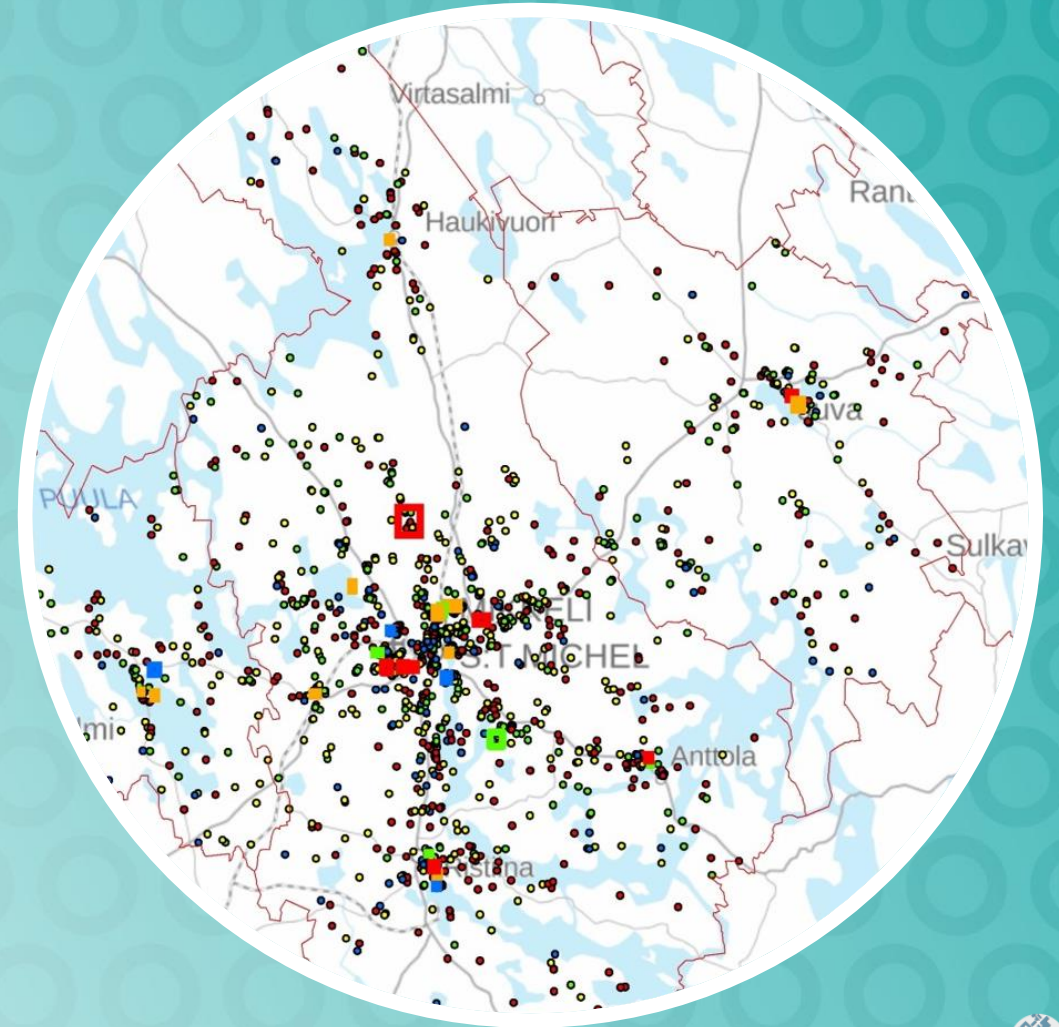

- Pienet maaseututaajamat ovat pärjänneet melko hyvin, mutta osassa väestömäärä on laskenut niin matalaksi, että syntyvien lasten kokonaismäärä jää pieneksi.
- Tulevaisuudessa pienissä maaseututaajamissa poismuuttavien nuorten määrä pienenee, ja vanhempien ikäluokkien muutot hallitsevat taajamien muuttotilastoja
- Uudet asukkaat tulevat taajamiin myöhemmän elämänvaiheen tulomuuttona, ei niinkään luonnollisen väestökasvun tai lapsiperheiden kautta. Osassa maaseututaajamia (Otava, Ristiina ja Juva) ollaan vielä vaiheessa, jossa uusia sukupolvia syntyy ja muuttaa pois.
- Pienemmissä taajamissa ollaan jo vaiheessa, jossa lapsiperheitä on vähän, mutta vanhemmissa ikäluokissa on muuttovoittoa. Näissä kokonaisväestökehitykseen vaikuttaa paljon, onko niissä ikääntyneiden asumiseen erikoistuneita asumismuotoja.

4. Uudisrakentaminen

Seuraavilla sivuilla on tarkasteltu rakennuskannan muutoksia erityisesti uudisrakentamisen näkökulmasta. Tiedot perustuvat rakennus- ja huoneistotietojärjestelmään (RHR)

- Kartoilla on esitetty rakennusten rakennusvuoden mukaan uudisrakentamisen sijoittuminen
- Kaavioissa on tarkasteltu uudisrakennusten asukasrakennetta
- Uudisrakentaminen on hidastunut tarkastelujakson viimeisinä vuosina, mutta vuosien välillä on eroja

Uudisrakentaminen

Rakennuksia tai asuinalueita 2000-luvulla:

Mikkeli

- Mikkelin keskustaa ympäröivät alueet
 - o Visulahti 2000+
 - o Tupala 2006-2010
 - o Riutta 2003-2009, 2011+
 - o Rantakylän ympärille (Sirkolanmäki 2010-2015, Pekola 2000-2005+)
 - o Pitkäjärvi (2002-2014)
 - o Savilahti kerrostaloja 2006-2018
 - o Annila 2017-2018
 - o yksittäisiä ranta-alueille (Ukonvesi)
 - o yksittäisiä myös keskustaan
- Ristiina
 - o keskustaan muutamia 2000+, 2005+, 2011-2013
 - o Muurikki muutamia 2006-2008+
 - o Linnaniemi muutama uudempi 2013-2018
- Otava muutamia +-2008
- Anttola 2000+, 2005+, 2013
- Haukivuori 2000-2001, 2008-2014
- Paajalankylä/Kuuru 2001-2015 yksittäisiä (pohjoinen)

Hirvensalmi

- Sysmälnniemi 2005-2008
- Keskustan tuntumassa rannalla 2005-2010
- Möhkösenlampi 2009+, 2015-2018
- yksittäisiä ranta-alueille

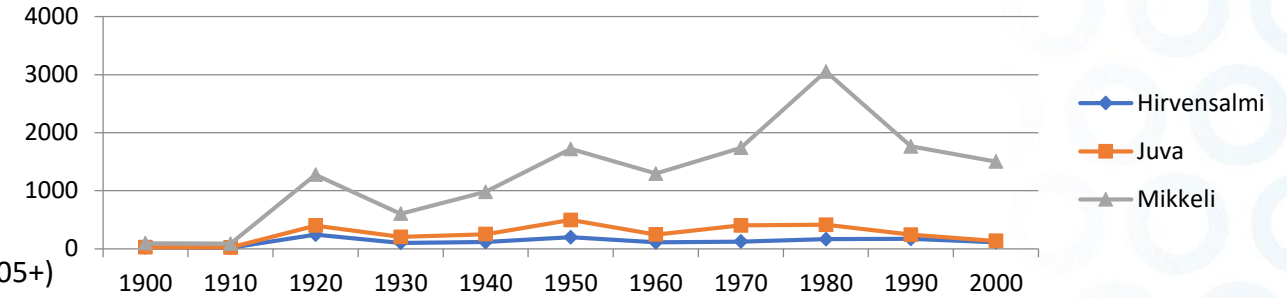
Juva

- Taipale 2000-2013, 2005-2017
- yksittäisiä ranta-alueille ja Juvan keskusta

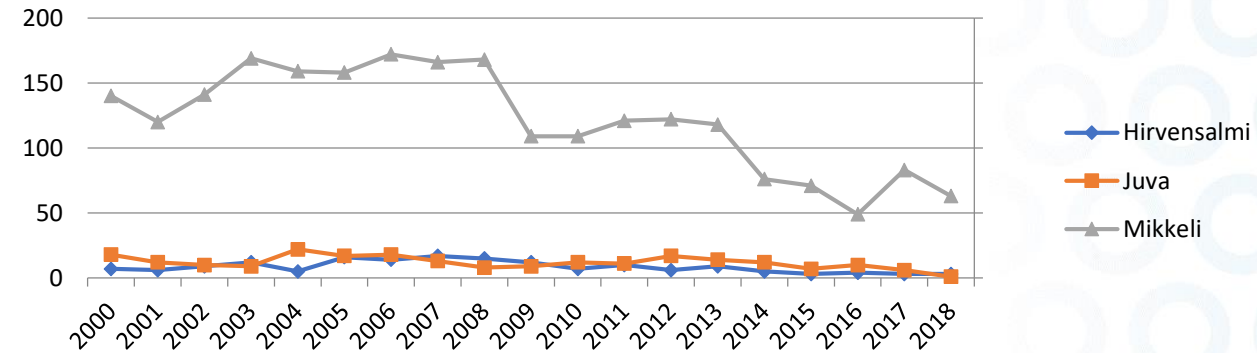

Tietolähde:
VTJ/DVV 1/2019

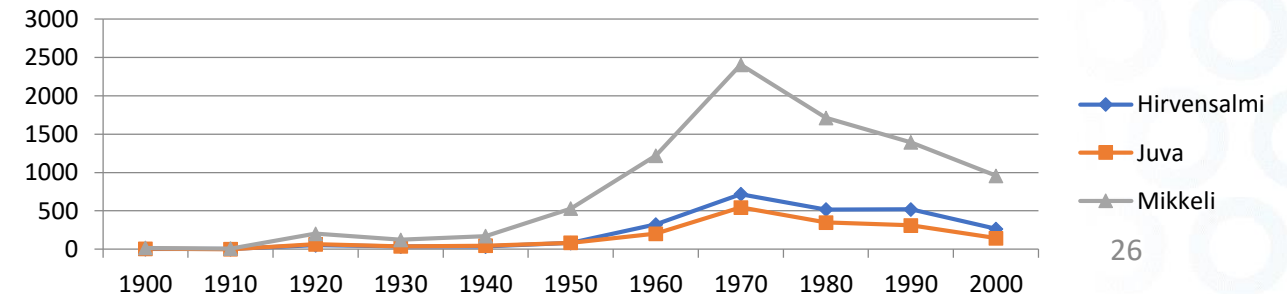
Valmistuneet asuinrakennukset vuosikymmenittäin

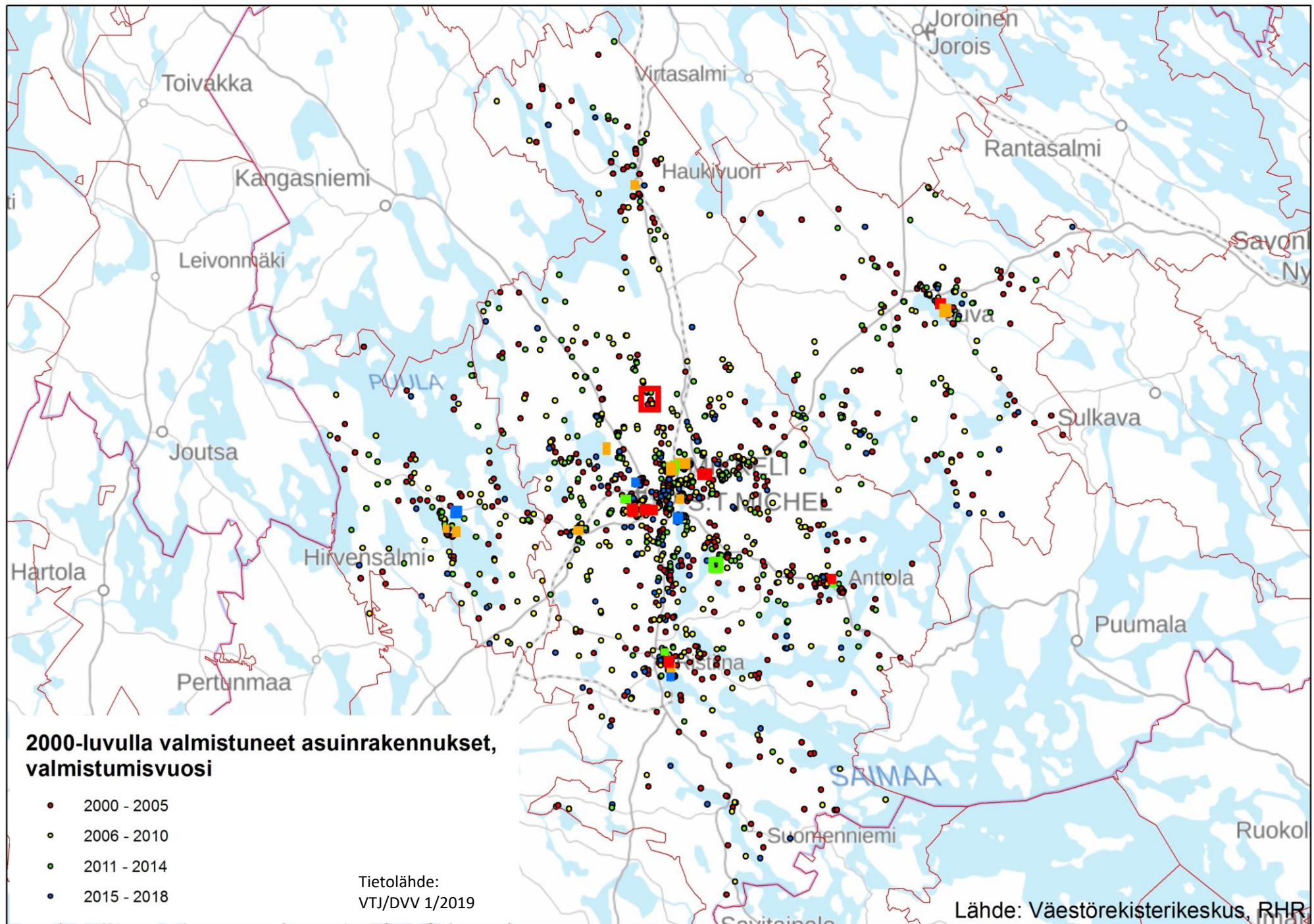

Valmistuneet asuinrakennukset 2000-luvulla

Valmistuneet vapaa-aajan asuinrakennukset vuosikymmenittäin

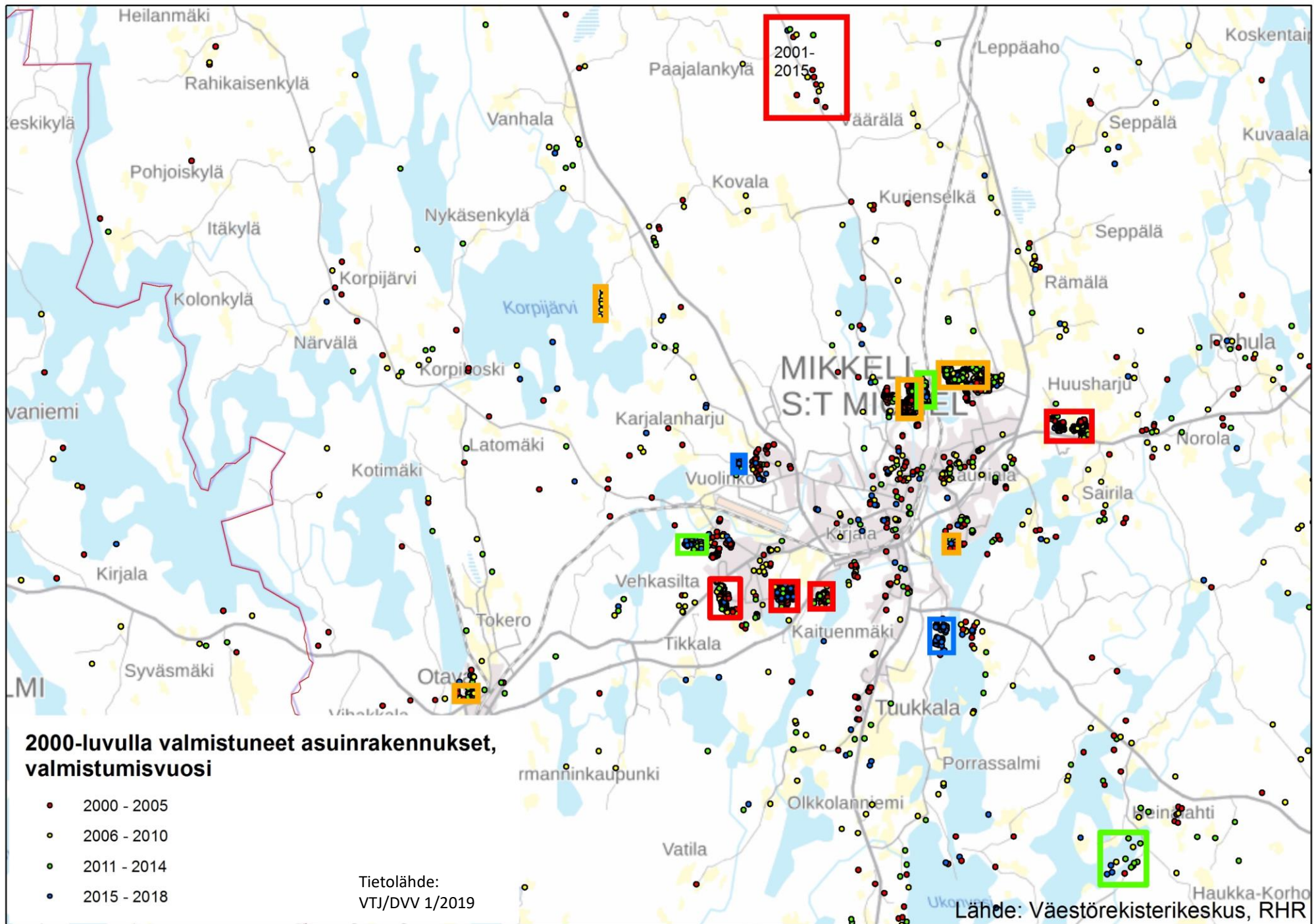
2000-luvulla valmistuneet asuinrakennukset, valmistumisvuosi

- 2000 - 2005
- 2006 - 2010
- 2011 - 2014
- 2015 - 2018

Tietolähde:
VTJ/DVV 1/2019

Lähde: Väestörekisterikeskus, RHR

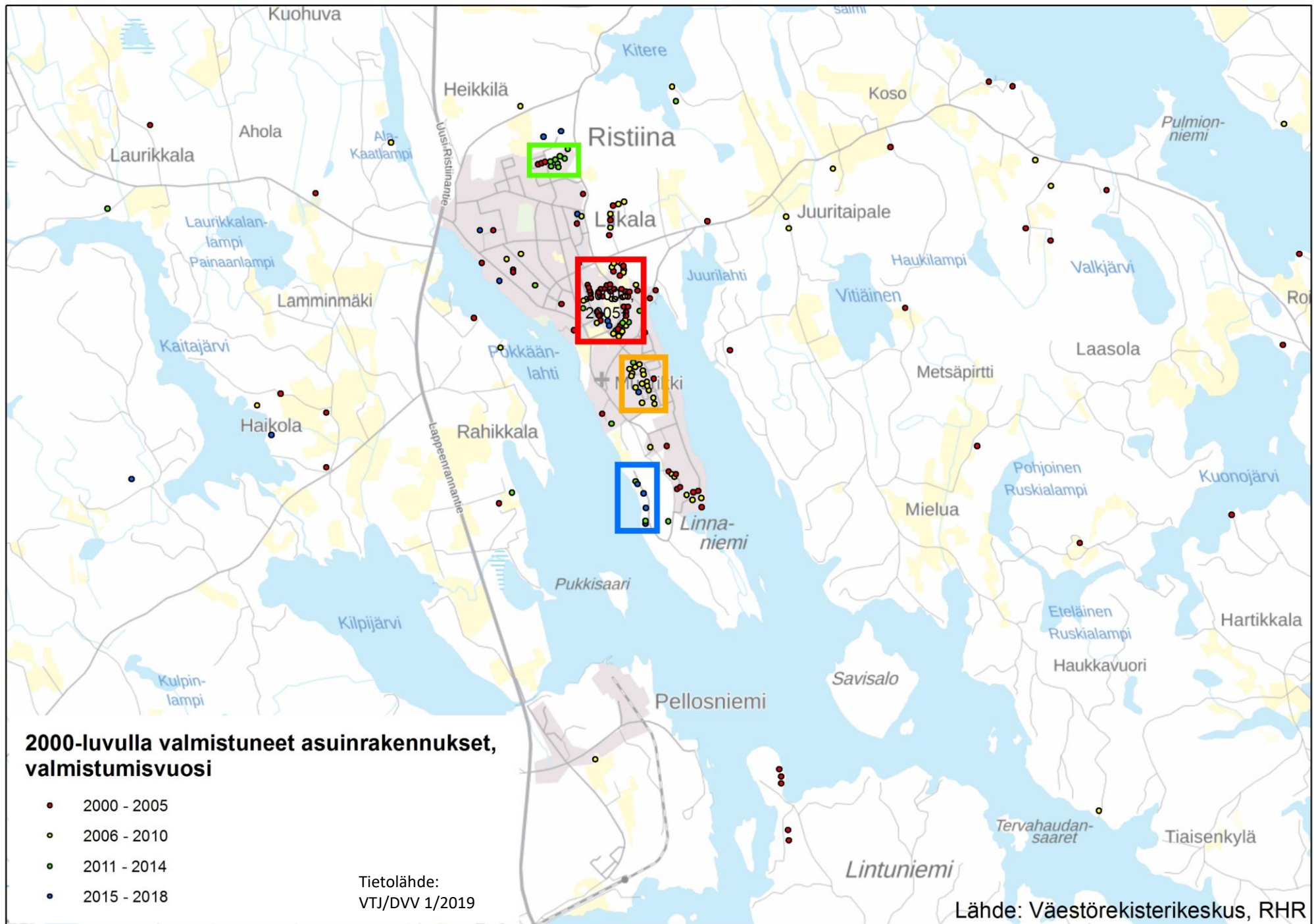
2000-luvulla valmistuneet asuinrakennukset, valmistumisvuosi

- 2000 - 2005
- 2006 - 2010
- 2011 - 2014
- 2015 - 2018

Tietolähde:
VTJ/DVV 1/2019

Lähde: Väestörekisterikeskus, RHR

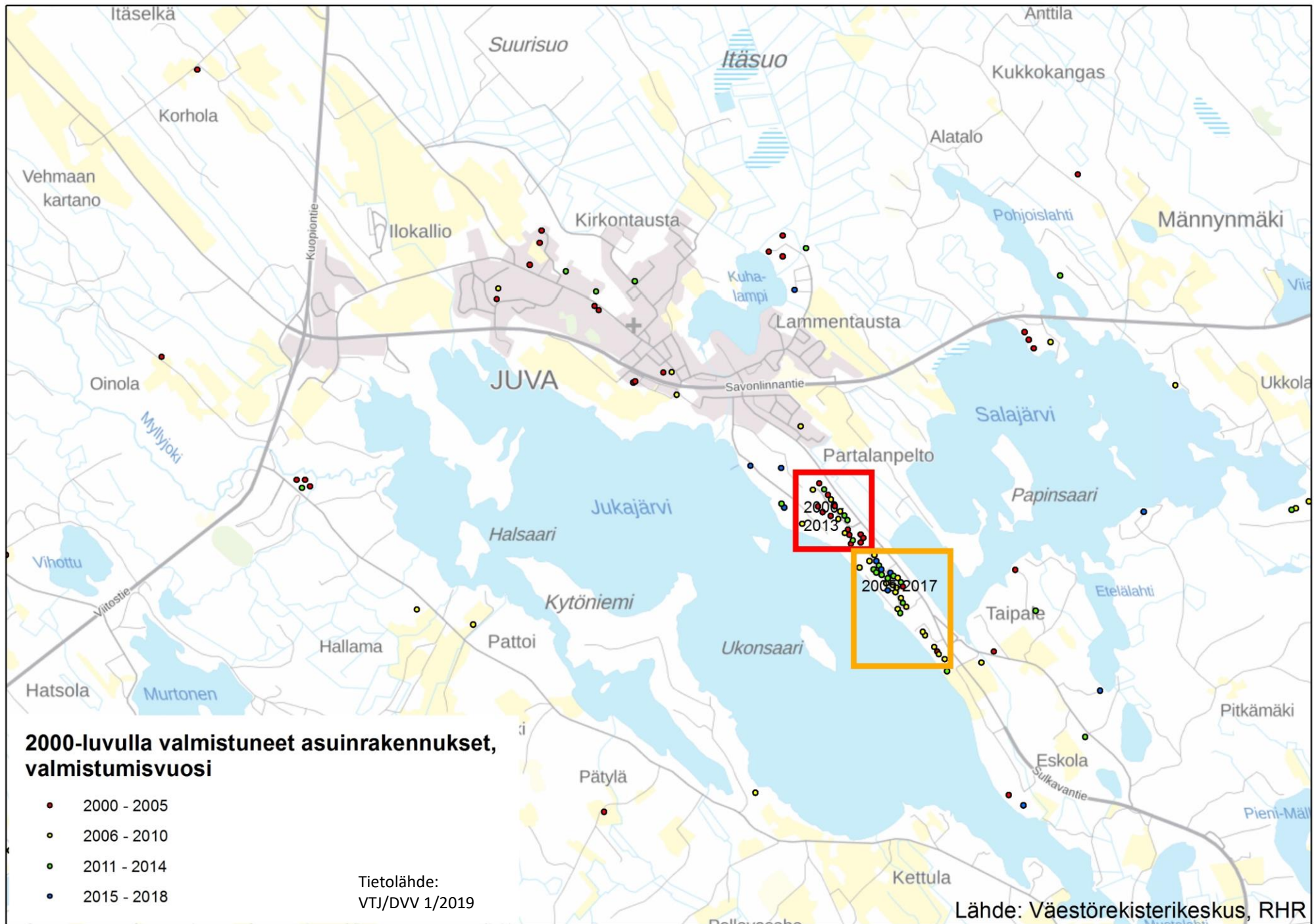
2000-luvulla valmistuneet asuinrakennukset, valmistumisvuosi

- 2000 - 2005
- 2006 - 2010
- 2011 - 2014
- 2015 - 2018

Tietolähde:
VTJ/DVV 1/2019

Lähde: Väestörekisterikeskus, RHR

2000-luvulla valmistuneet asuinrakennukset, valmistumisvuosi

- 2000 - 2005
- 2006 - 2010
- 2011 - 2014
- 2015 - 2018

Tietolähde:
VTJ/DVW 1/2019

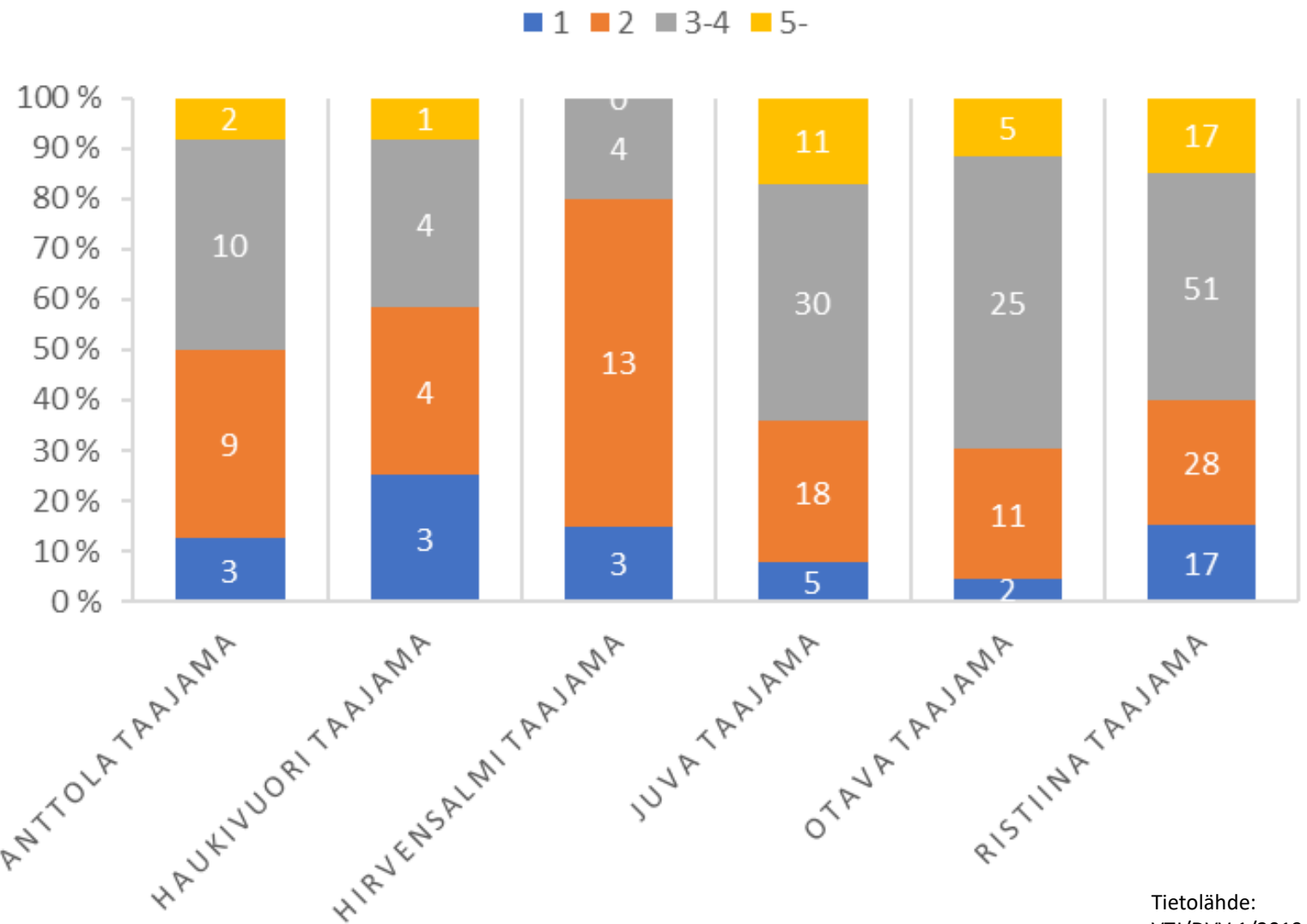
Lähde: Väestörekisterikeskus, RHR

2000-LUVULLA VALMISTUNEET ERILLISPIENTALOT VUODEN 2018 ASUKASMÄÄRÄN MUKAAN

Kaavioon on laskettu alueen taajamiin 2000-luvulla valmistuneiden erillispientalojen asukasmääräjakauma. Kaavio esittää siis asuntokuntien kokojakauman näissä rakennuksissa taajamittain vuonna 2018.

Esimerkiksi Juvan taajamassa 30% ja Ristiinassa 51% 2000-luvulla valmistuneiden erillispientalojen asuntokunnista oli 3-4 hengen asuntokuntia vuonna 2018.

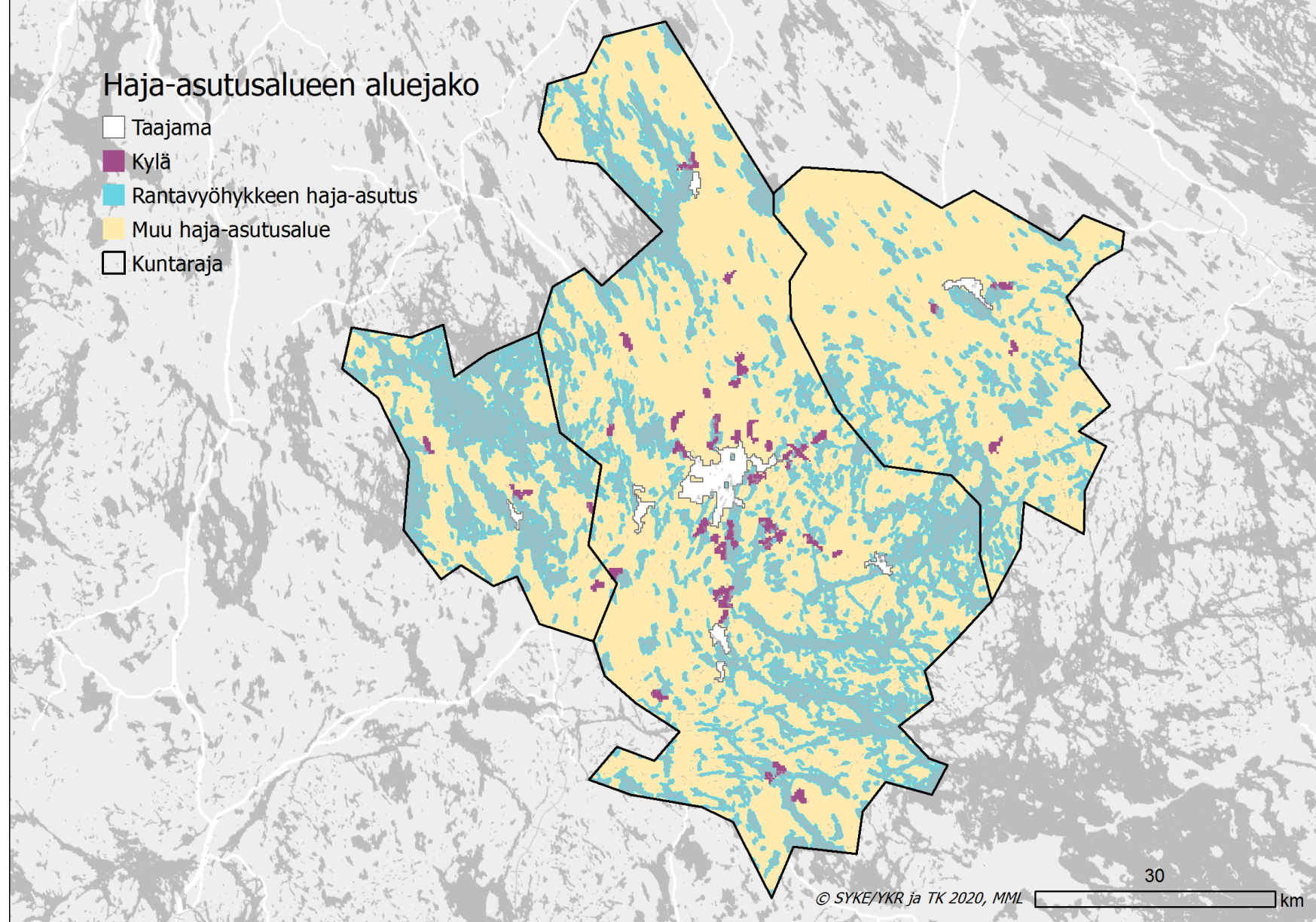
Tietolähde:
VTJ/DVV 1/2019

Maaseutu-alueiden tarkastelua varten tehtiin aluerajaus, joka erottelee taajamien ja kylien lisäksi rantavyöhykkeet omaksi alueekseen. Näin pystytään tarkastelemaan rannoille sijoittuvan rakentamisen kehitystä.

Haja-asutusalueen aluejako

- Taajama
- Kylä
- Rantavyöhykkeen haja-asutus
- Muu haja-asutusalue
- Kuntaraja

Kartassa tarkennettu näkymä luokitukseen, joka erottelee ranta-alueet omaksi alueekseen taajamien ja kylien ulkopuolella.

Aluejako ja asuinrakennukset (RHR 2018)

● Asuinrakennukset 2018

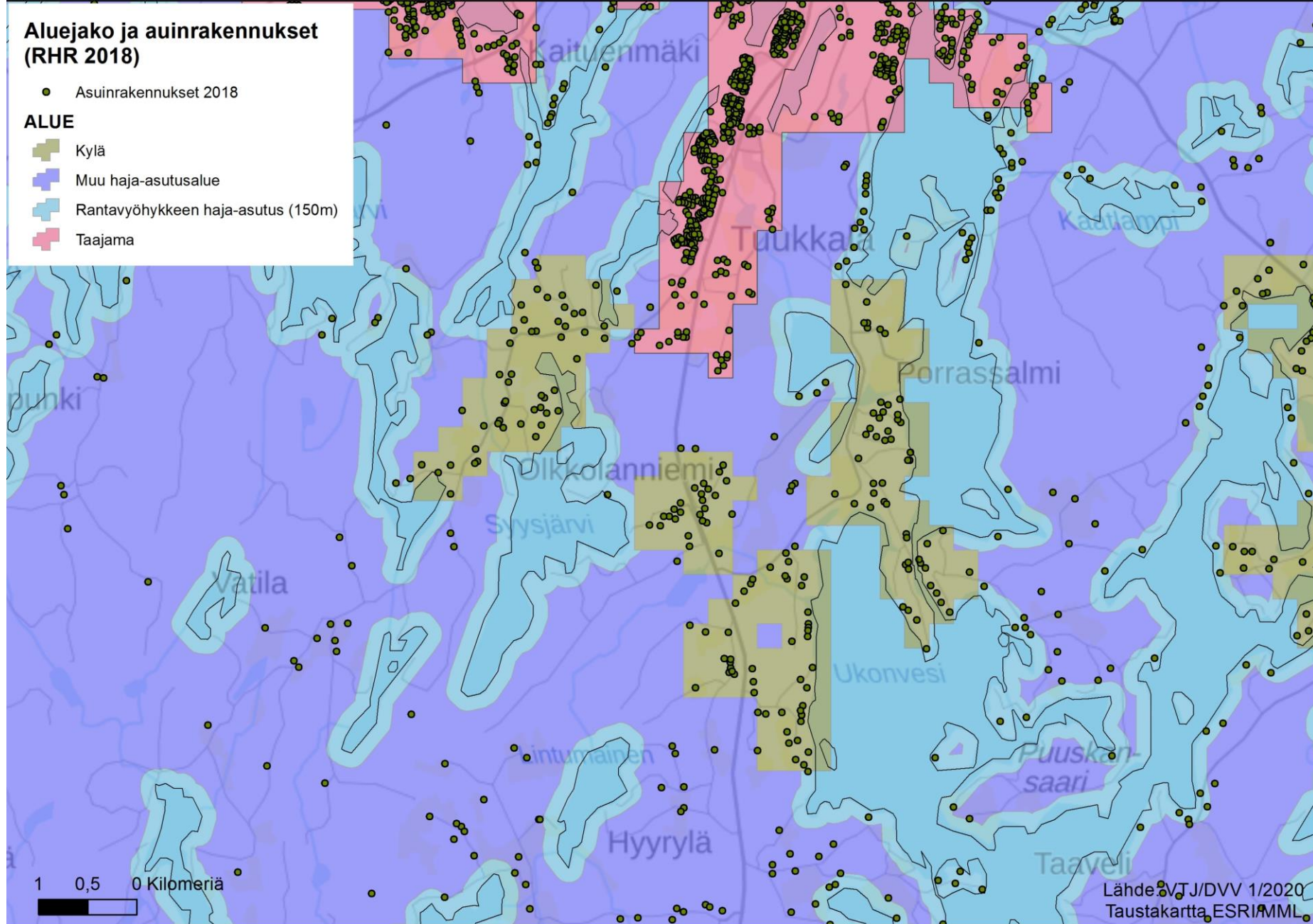
ALUE

■ Kylä

■ Muu haja-asutusalue

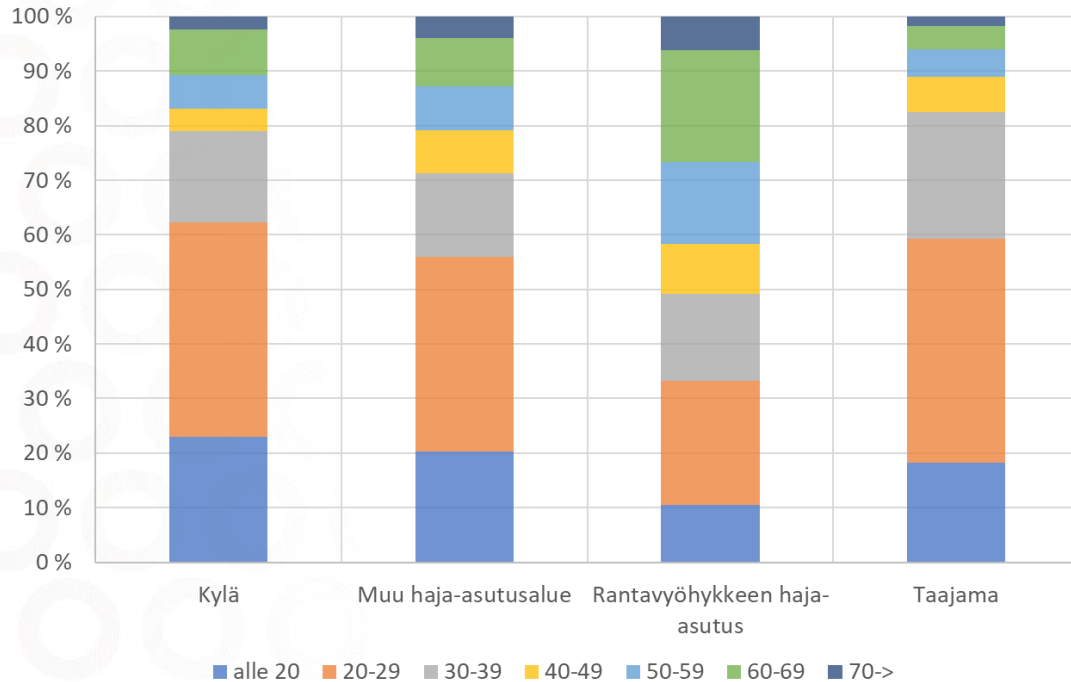
■ Rantavyöhykkeen haja-asutus (150m)

■ Taajama

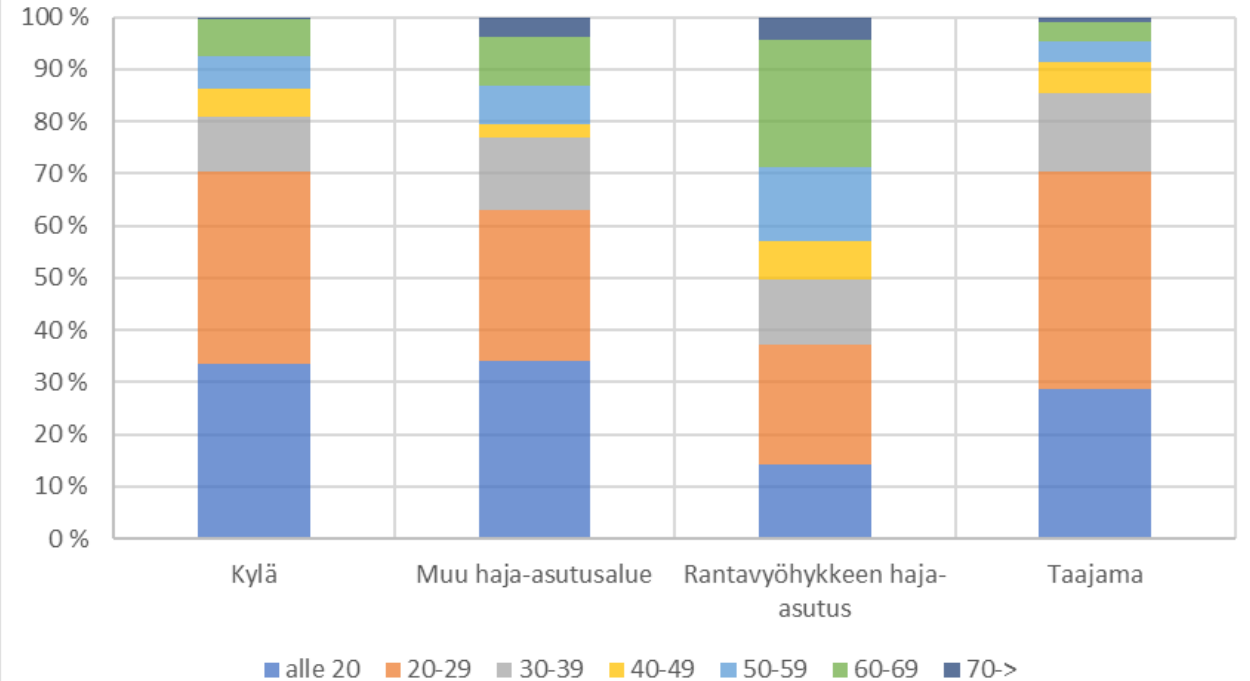

SYKE

2000-luvulla rakennettujen erillispientalojen jakautuminen asukkaiden keski-ian mukaan 2018

2010-luvulla rakennettujen erillispientalojen jakautuminen asukkaiden keski-ian mukaan 2018

Tietolähde:
VTJ/DVV 1/2019

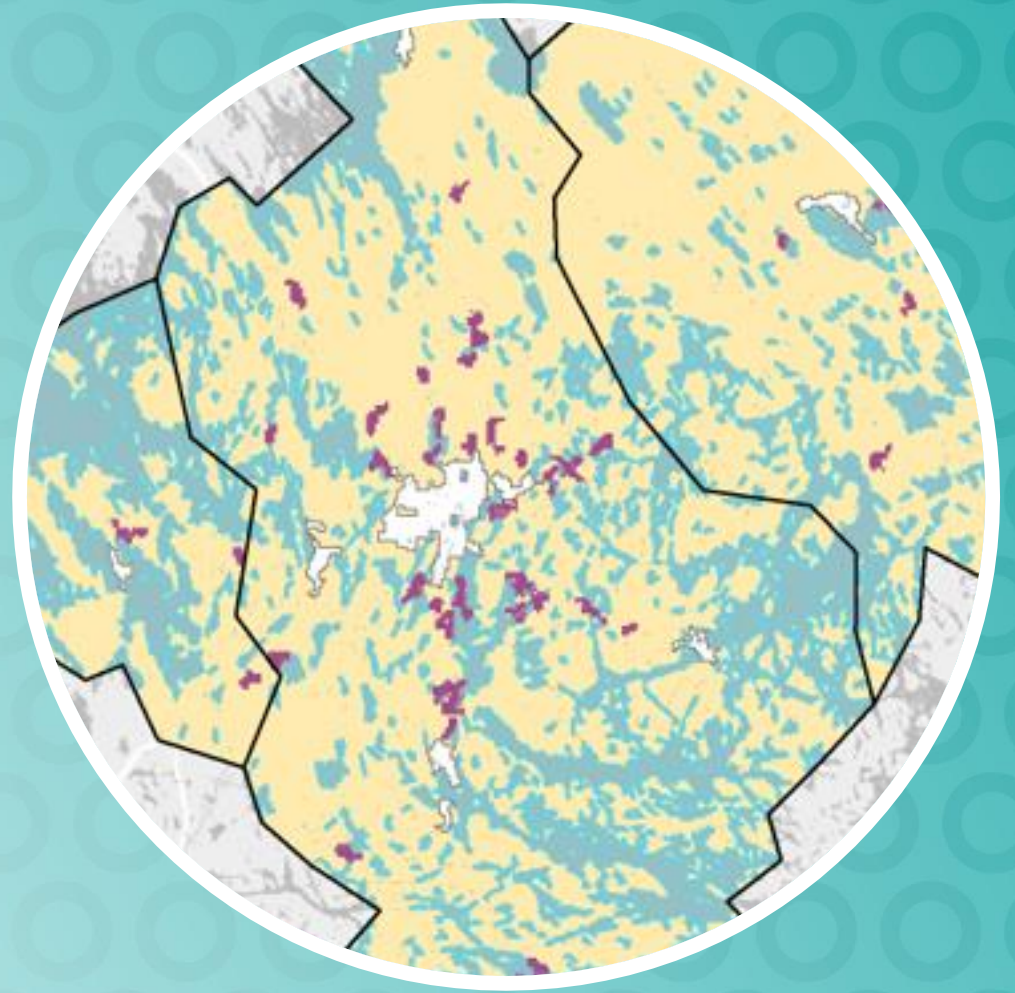
Oheisissa kaavioissa on edellisten sivujen aluerajaukseen laskettu 2000-luvulla rakennettujen erillispientalojen väestötiedot ja niiden perusteella näiden rakennusten asukkaiden keski-iat aluetyypeittäin. Oikean puoleisessa kaaviossa on vain 2010-luvulla rakennetut. Kaavioissa rakennusten jakauma keski-ian mukaan

Kaavioiden perusteella esimerkiksi rantavyöhykkeiden uudehkoista erillispientaloista vain pieni osa on sellaisia, joissa asukkaiden keski-ikä on alle 20-vuotta, joka viittaa lapsiperheisiin. Sen sijaan puolessa kyseisiä rakennuksia asukkaiden keski-ikä on yli 40-vuotta.

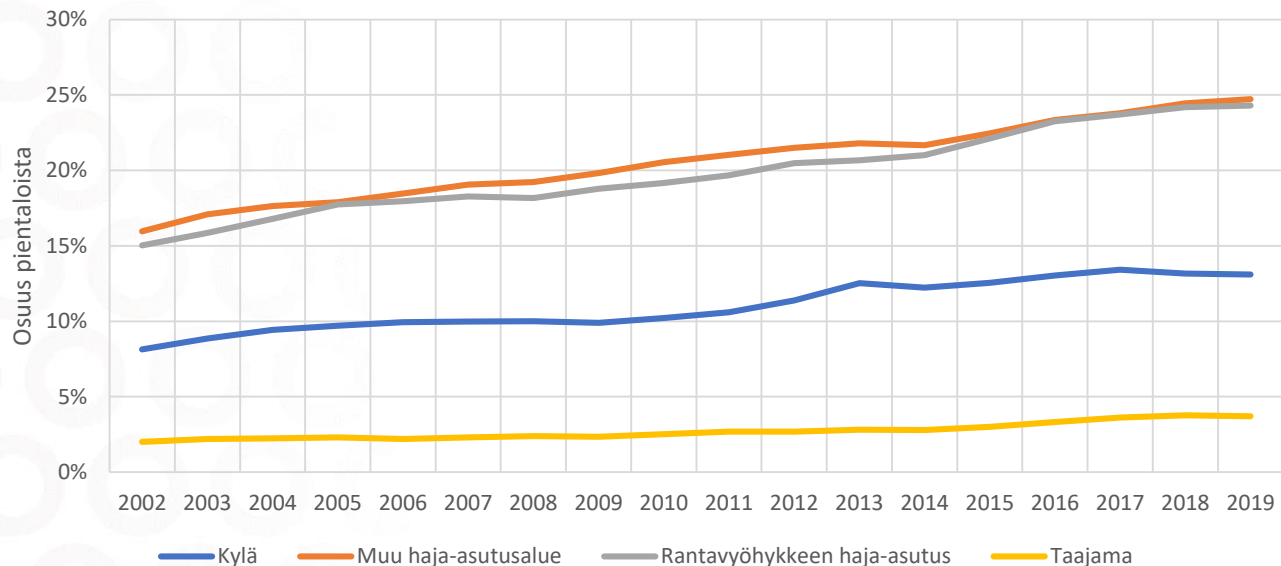
5. Tyhjät asuinrakennukset

Seuraavan sivun kaavioissa on tarkasteltu tyhjien asuinrakennusten määrää taajamissa ja eri aluetyypeissä

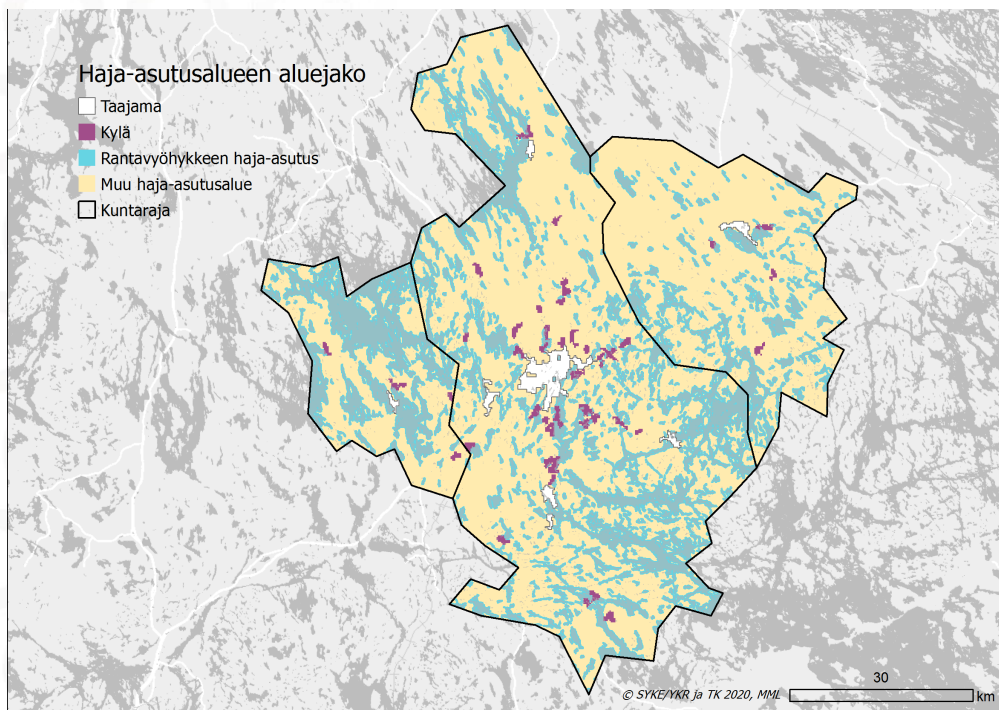
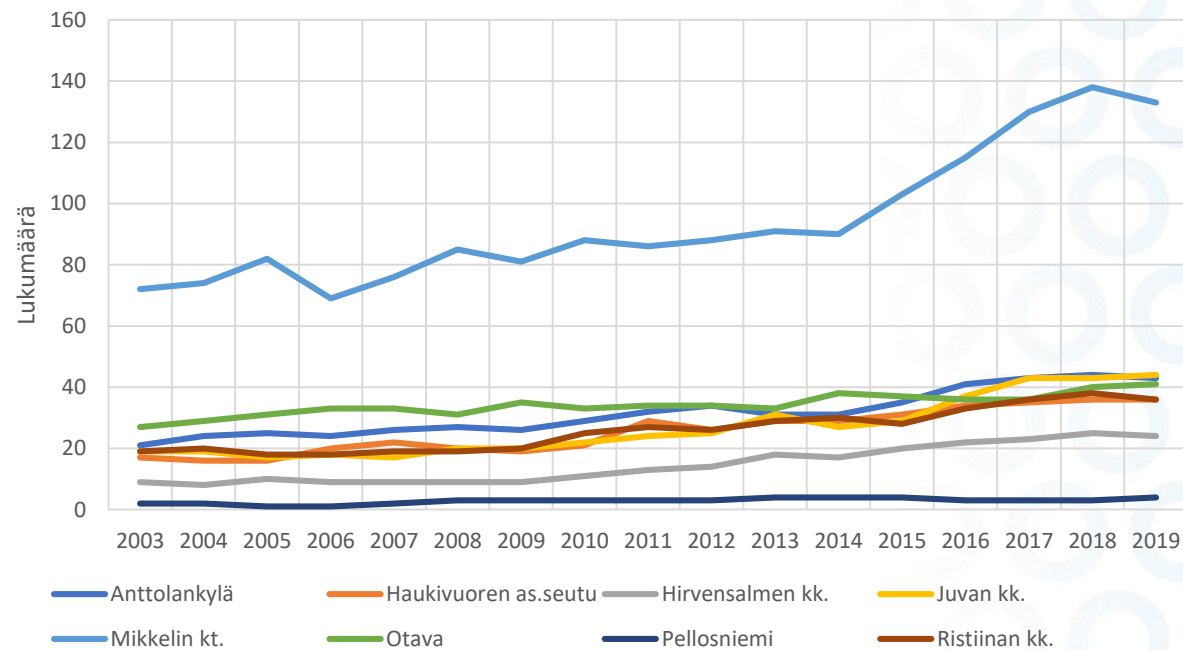
- Asuinrakennus on tässä analyysissä luokiteltu tyhjäksi kun se on ollut asumatta, eli vailla vakituisia asukkaita, vähintään kolme vuotta eikä samalla kiinteistöllä ole ollut samana aikana kesämökkiä tai asuttua taloa enintään 200 m päässä
- Haja-asutusalueella, riippumatta siitä onko se ranta-alueella vai ei, on korkein osuus tyhjiä asuinrakennuksia
- Tyhjien rakennusten määrä ja osuus ovat olleet hitaassa kasvussa, mutta joissain taajamissa määrä on jopa tuplaantunut vuosikymmenessä

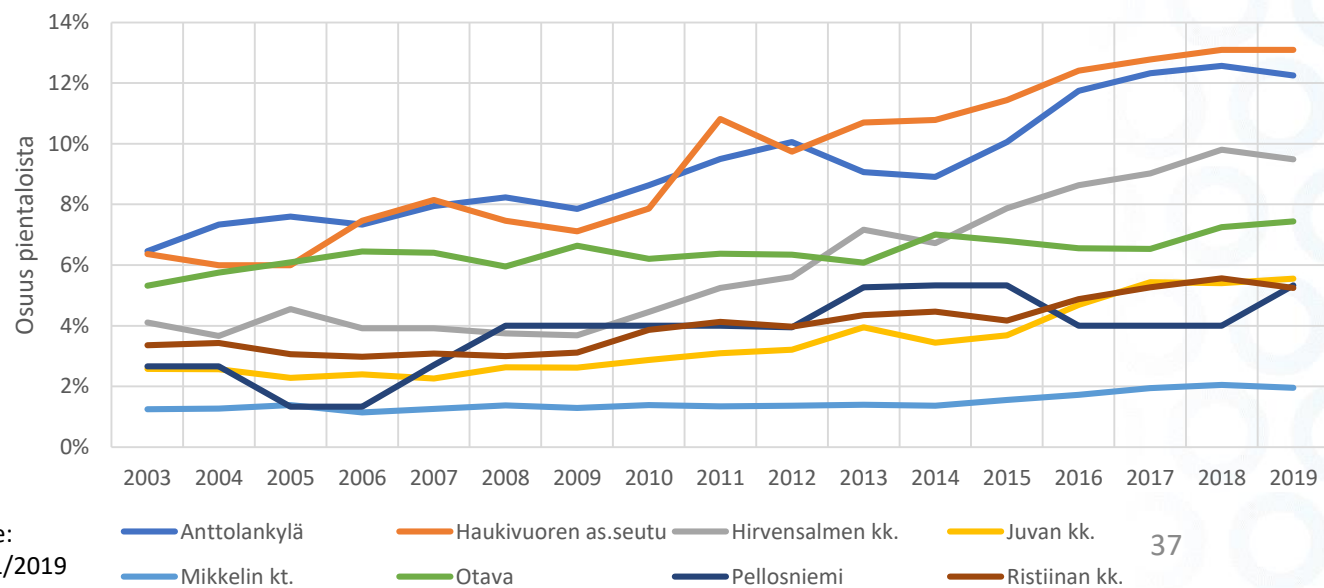
Tyhjien asuinrakennusten osuus Mikkelin seudun aluetyypeissä 2002-2019

Tyhjien asuinrakennusten määrä Mikkelin seudun taajamissa

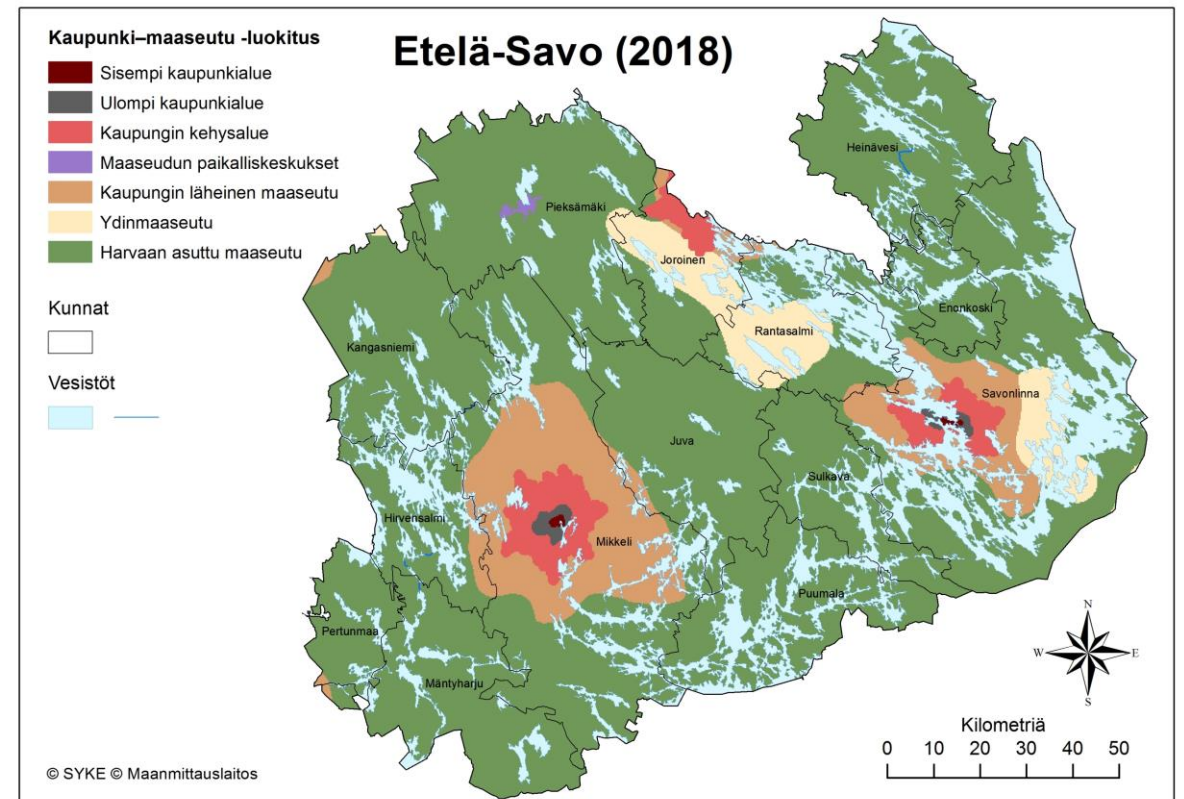
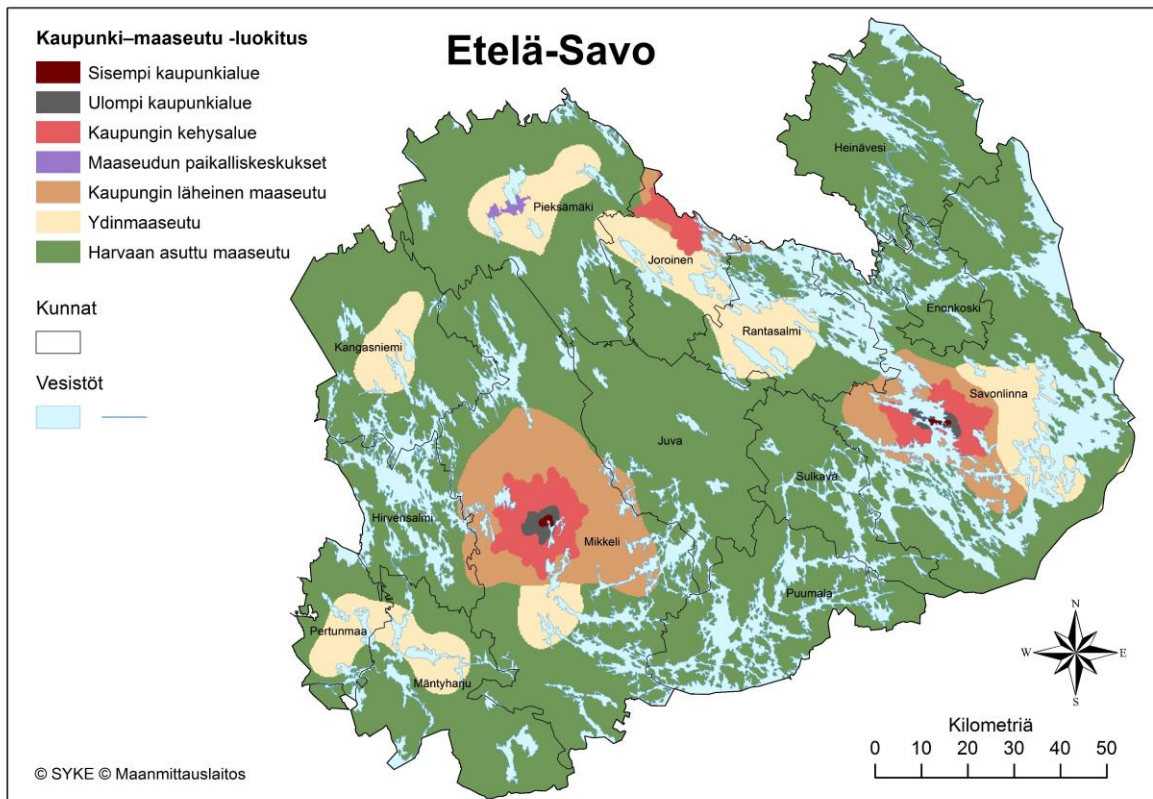

Tyhjien asuinrakennusten osuus Mikkelin seudun taajamissa

Tietolähde:
VTJ/DVV 1/2019

6. Nettomuutto kaupunki- ja maaseutualueilla

Seuraavien sivujen analyyseissa on käytetty vuoden 2010 vanhaa alueluokitusta (vasemman puoleinen)

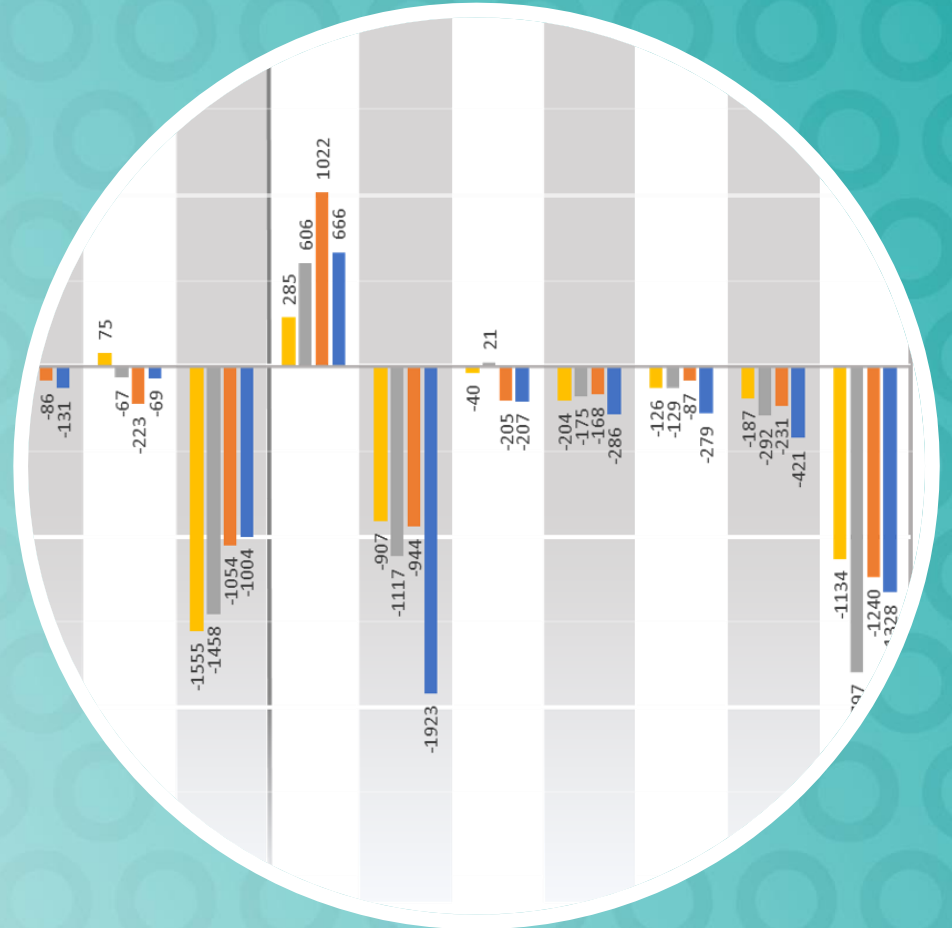
Luokituksesta lisätietoa:

<https://www.ymparisto.fi/kaupunkimaaseutuluokitus>

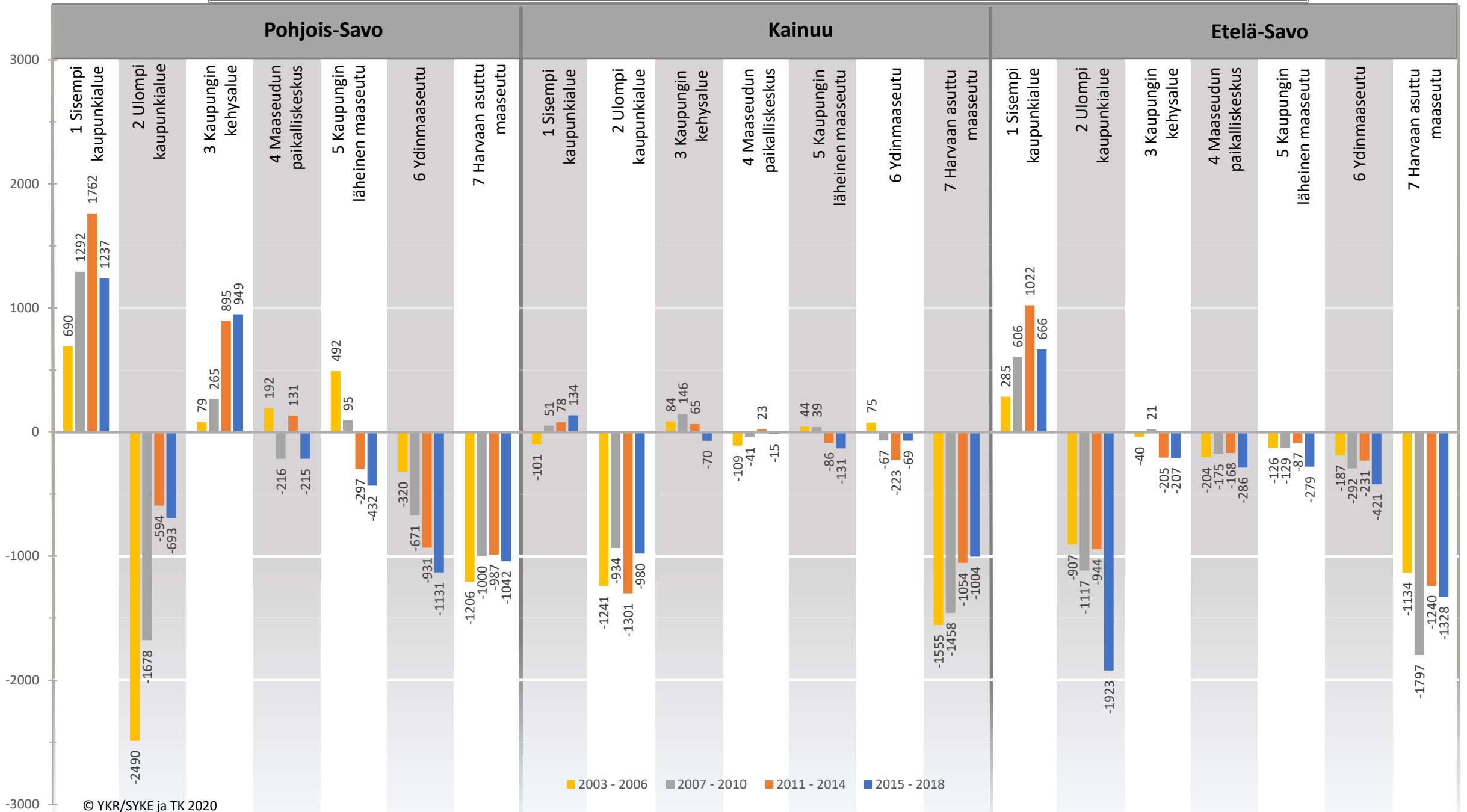
Maakuntien vertailu

Seuraavan sivun kaaviossa on esitetty kolmen maakunnan vertailu muuttoliikkeestä eri aluetyypeissä

- Alueluokituksena on käytetty kaupunkimaaseutuluokitusta 2010
- Muutot on laskettu neljän vuoden jaksoissa ja pylväät kuvaavat jakson aikana tapahtuneiden muuttojen tilannetta
- Kaaviosta näkee pitkän ajan kehityssuuntia sekä maakuntien välisiä eroja

Pohjois-Savon, Kainuun ja Etelä-Savon kaupunki-maaseutu luokkien nettomuutto

Sisempi kaupunkialue eli (Mikkelin ja Savonlinnan keskustat) on saanut kaikilla vuosiväleillä muuttovoittoa ja se on ainoa muuttovoitollinen aluetyyppi maakunnassa.

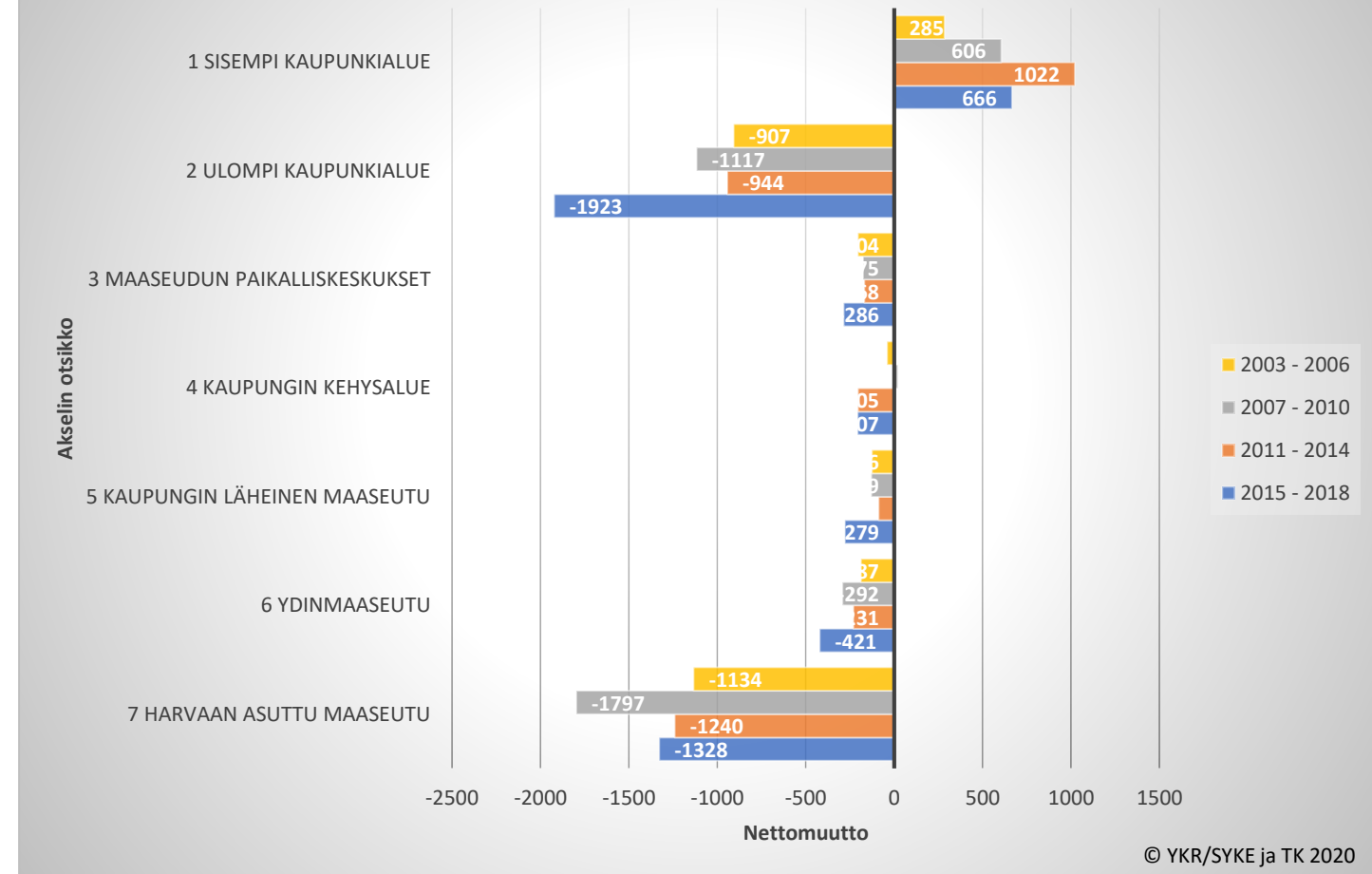
Vuosina 2015-2018 ulompi kaupunkialue kärsi väestömäärällä mitattuna suurimman muuttotappion, joka lähes tuplaantui verrattuna aiempiin vuosiväleihin.

Myös kaupungin läheisellä maaseudulla, maaseudun paikalliskeskuksissa ja ydinmaaseudulla 2015-2018 on ollut aiempia vuosivälejä suuremman muuttotappion aikaa.

Harvaan asutun maaseudun muuttotappio on pitkällä aikavälillä suurinta.

Kaaviossa näkyy neljävuotisjaksojen kokonaisnettomuutto.

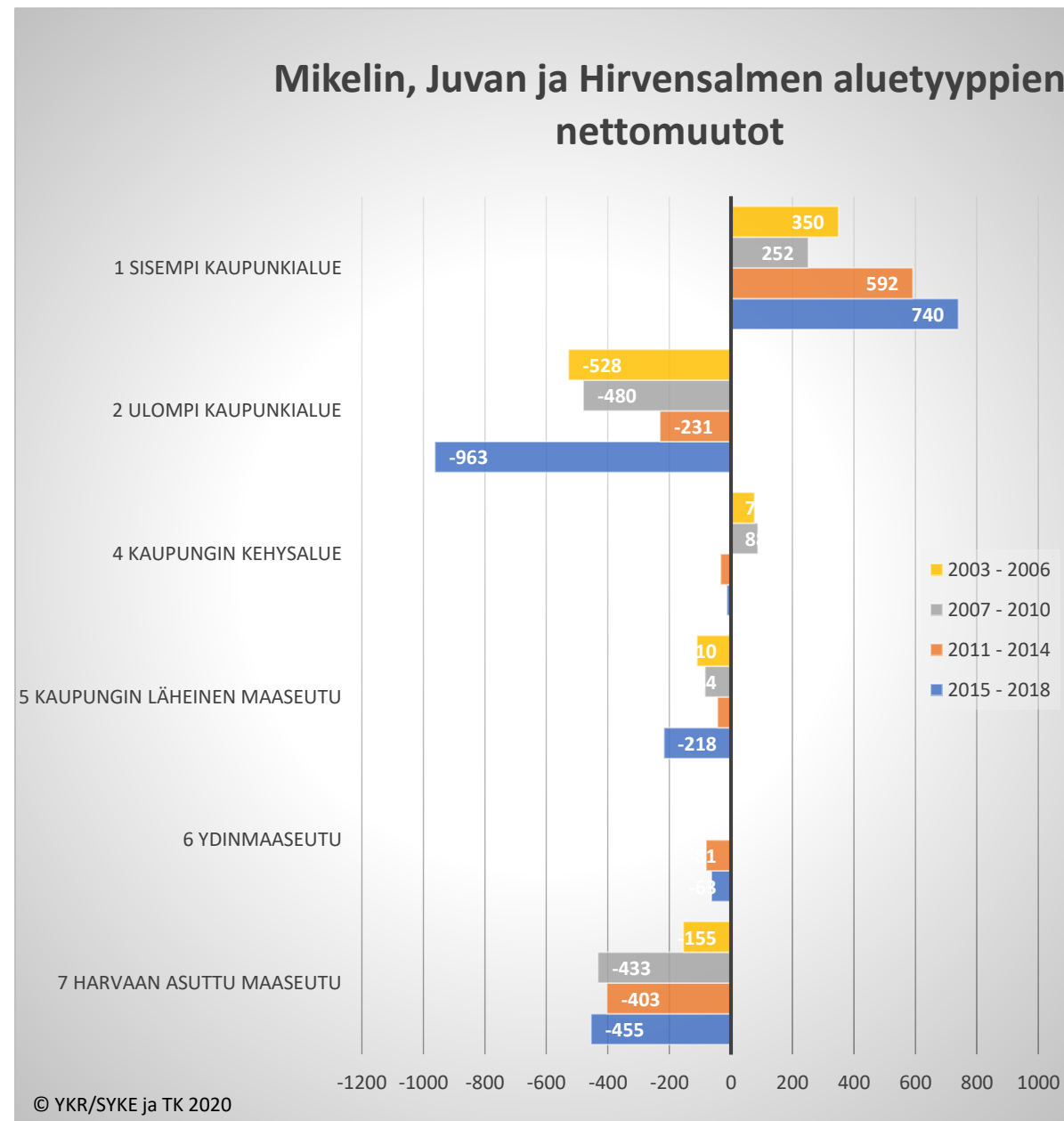
Nettomuutto, Etelä-Savo

Kun tarkastellaan vain Mikkelin seutua harvaan asutun maaseudun muuttotappiot ovat koko maakuntaan nähden maltillisempia.

Kaaviossa näkyy neljävuotisjaksojen kokonaisnettomuutto.

Mikkelin sisemmän kaupunkialueen muuttovoitto on kasvanut kolmen edellisen nelivuotisjakson aikana.

7. Nettomuuton alueellinen kehitys 2003–2018

Oheisessa kaaviossa on laskettu alueluokkiin lähtömuutto, tulomuutto ja sisäinen muutto nelivuotisjaksoittain koko maakunnassa. Kaaviosta voi havaita alueita, joissa muuttoliike on pysynyt vakaana, sekä alueita, joissa muuttodynamiikka on muutoksessa ainakin muuttojen määrällä mitattuna.

Sisemmän kaupunkialueen viime vuosien nettomuuton lasku johtuu lähtömuuton kasvusta kun taas ulomman kaupunkialueen muuttotappion voimistuminen pääasiassa tulomuuton selkeästä laskusta

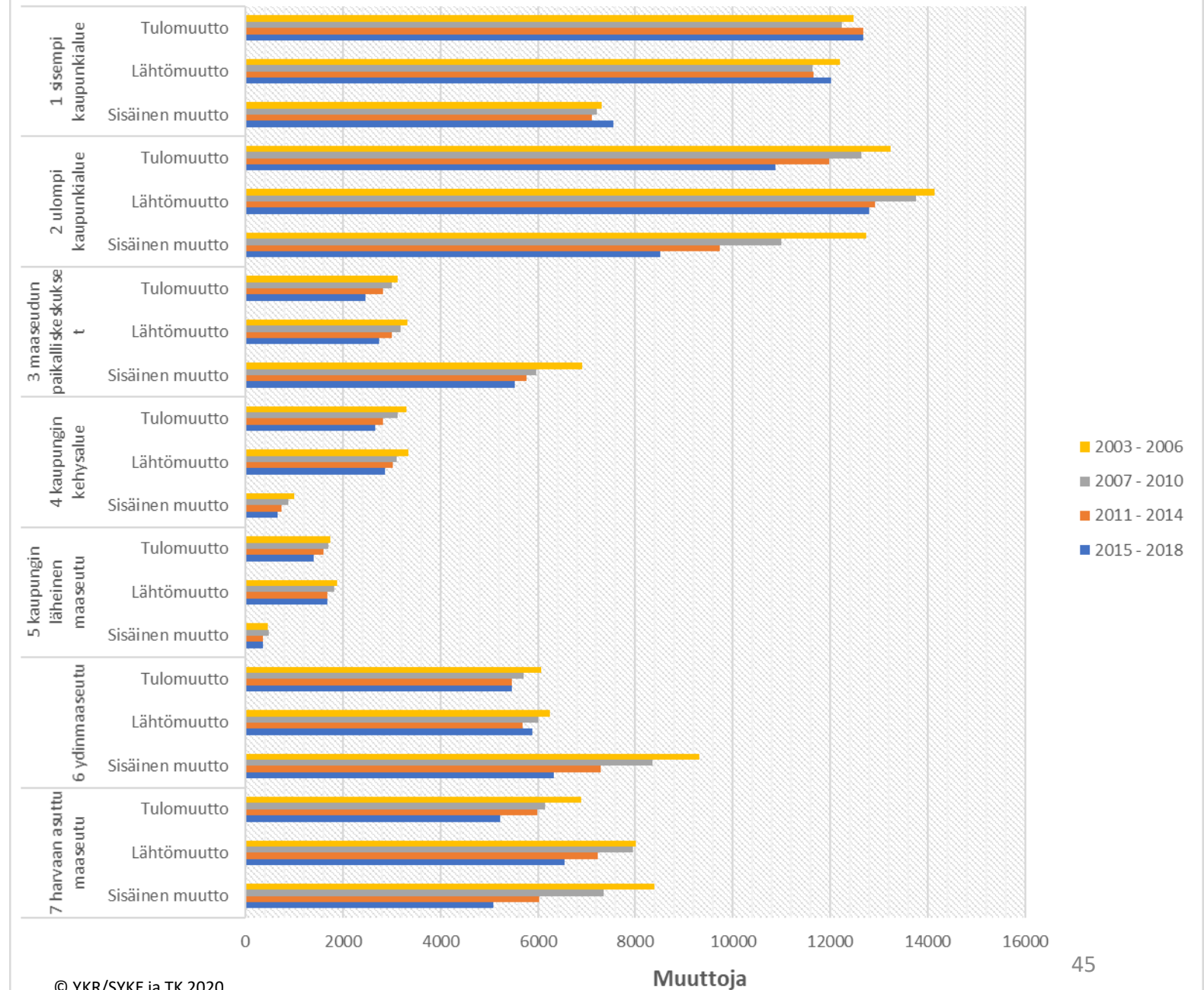
Ulomman kaupunkialueen sisäinen muutto on voimakkaassa laskussa

Maaseudun paikalliskeskusten (Pieksämäen) sisäinen muutto merkittävää. Ydinmaaseudulla sisäisen muuton merkitys laskenut huomattavasti tarkastelujakson aikana.

Ydinmaaseudulla lähtömuutto voimistunut viime vuosina ja kasvattaa muuttotappiota. Tulomuutto 2010-luvulla stabiilia.

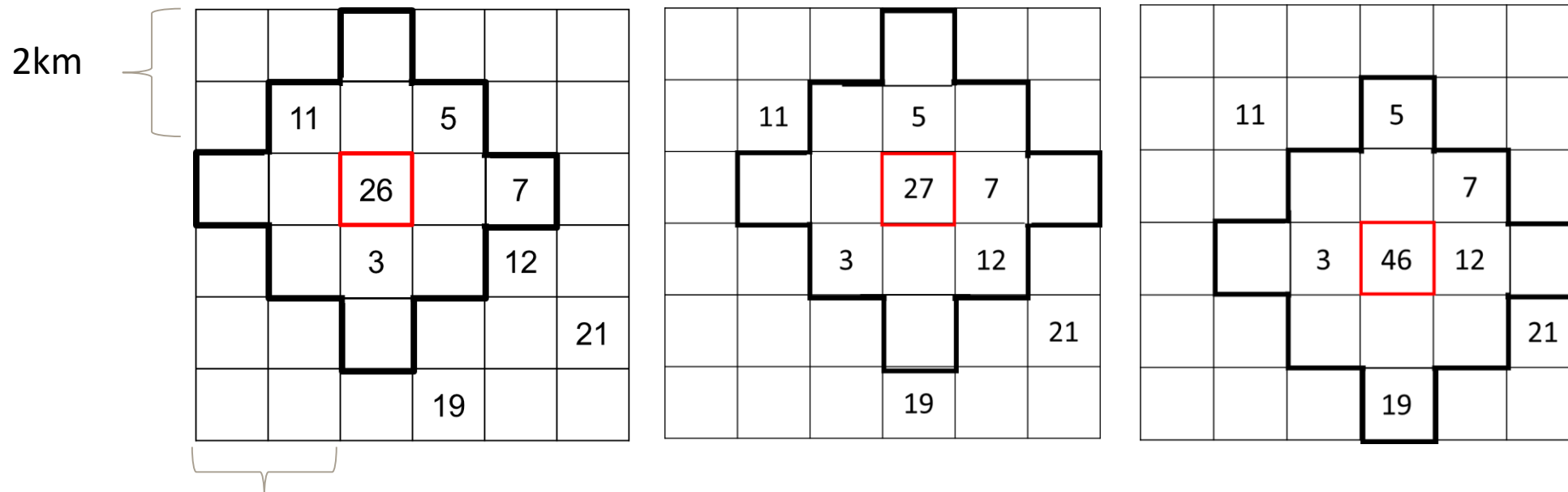
Harvaan asutulla maaseudulla sekä tulo-, lähtö että sisäinen muutto selvässä jatkuvassa laskussa.

Etelä-Savon aluetyyppien tulo-, lähtö- ja sisäinen muutto

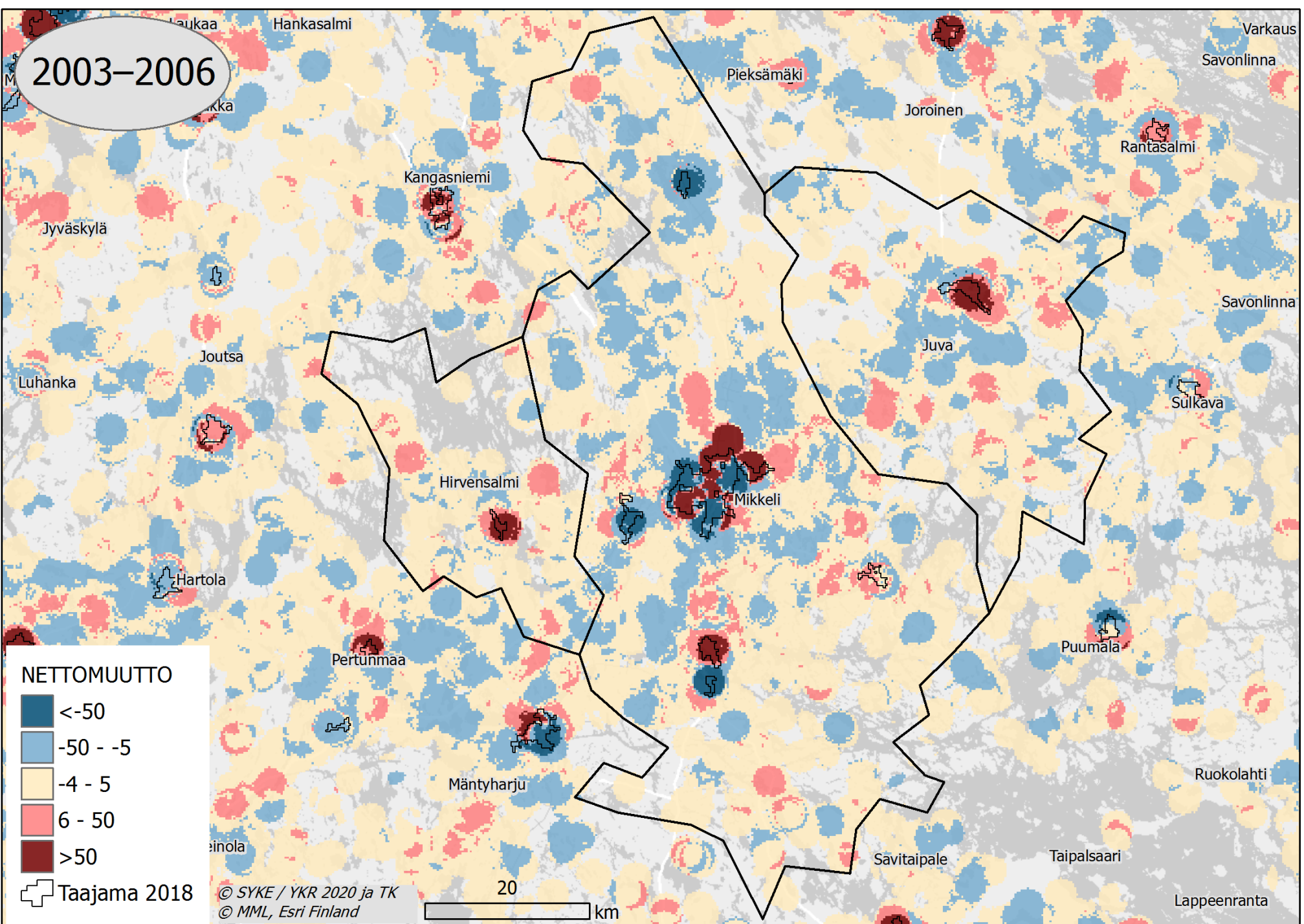

Alueelliset muuttokartat

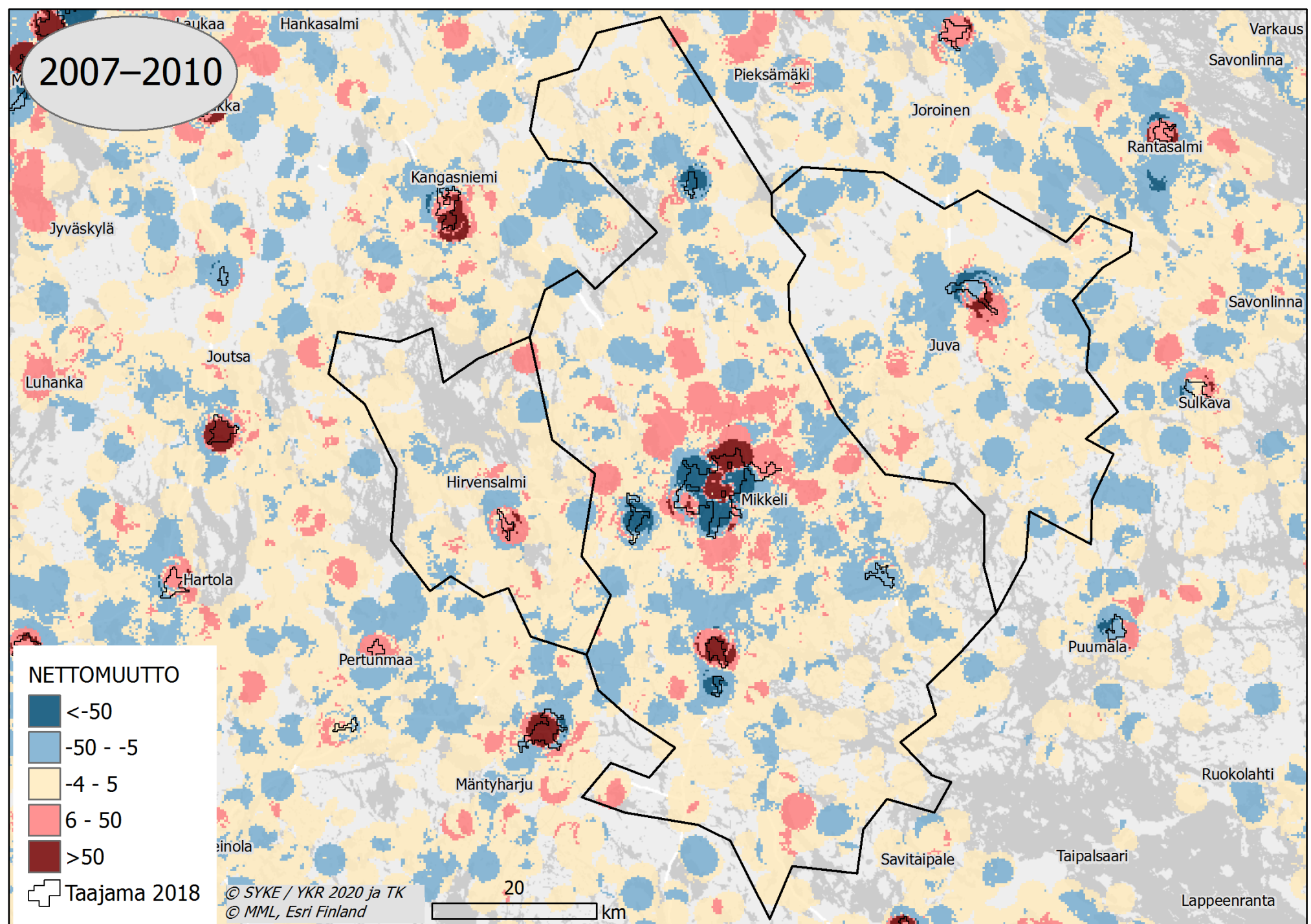
Seuraavilla kalvoilla on laskettu paikkatietomenetelmällä nettomuuton alueita. Seuraavilla sivuilla kokonaisnettomuutto eri vuosiväleihin, jossa näkyy eri vuosivälien erilaisuus. Seuraavassa kappaleessa vuosien 2015-2018 aikana tehtyjen muuttojen ikäryhmittäiset tarkastelut, jossa näkyy eri ikäluokkien muuttoliikkeen dynamiikkaa. Menetelmässä on ensin summattu ruutuun ruudun oma ja sitä 2 km alueelta ympäröivien ruutujen tulo- ja lähtömuutot. Näiden paikkatietotasojen perusteella on laskettu nettomuutto tasojen välisellä vähennyslaskulla. Menetelmä tuottaa yleistetyemmän pinnan kuin vain yksittäisiä ruutuja tarkastellessa. Alla esimerkki naapuruuslaskennasta tulomuuton osalta.

2003–2006

2007–2010

NETTOMUUTTO

- <-50
- 50 - -5
- 4 - 5
- 6 - 50
- >50

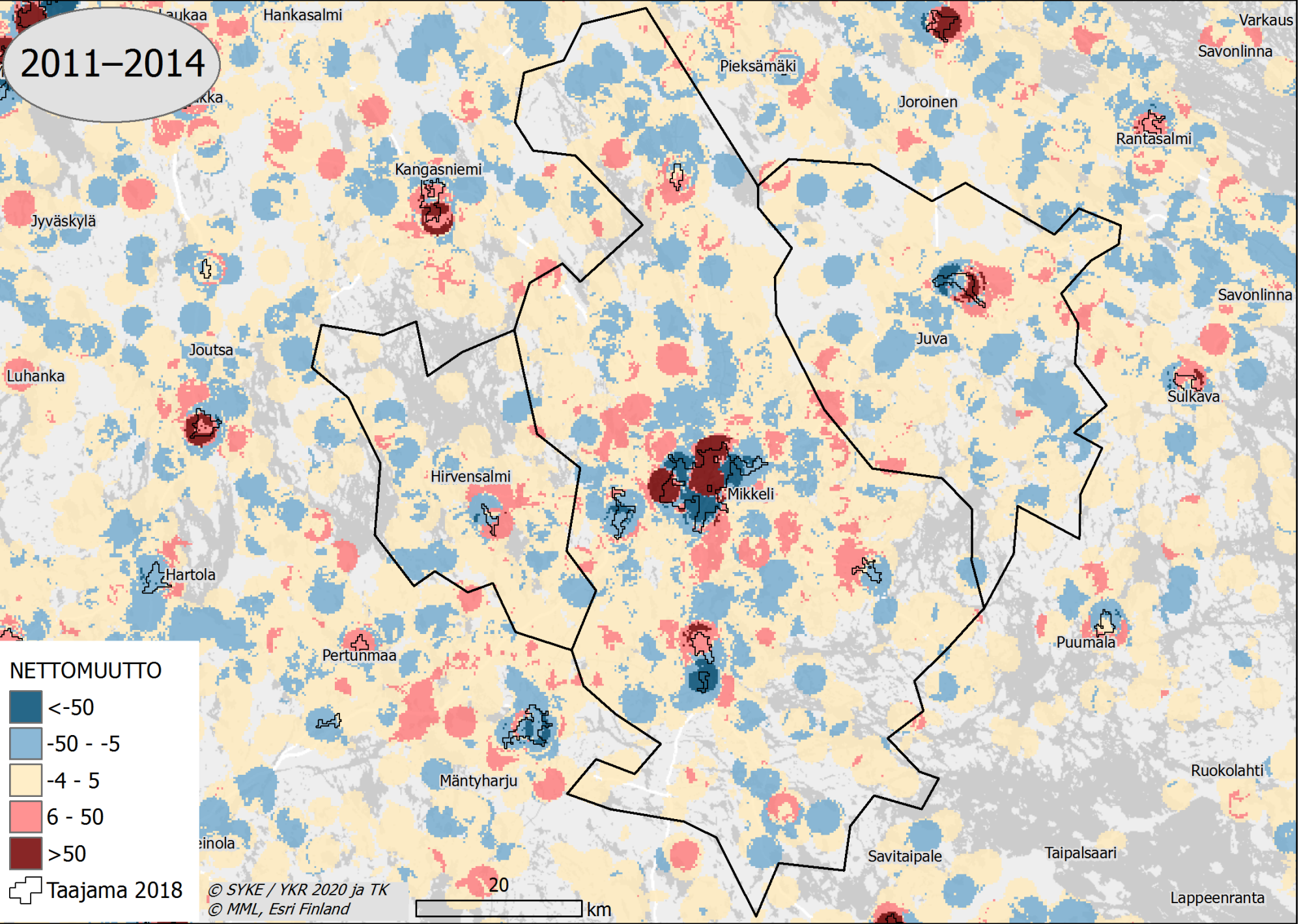
Taajama 2018

© SYKE / YKR 2020 ja TK
© MML, Esri Finland

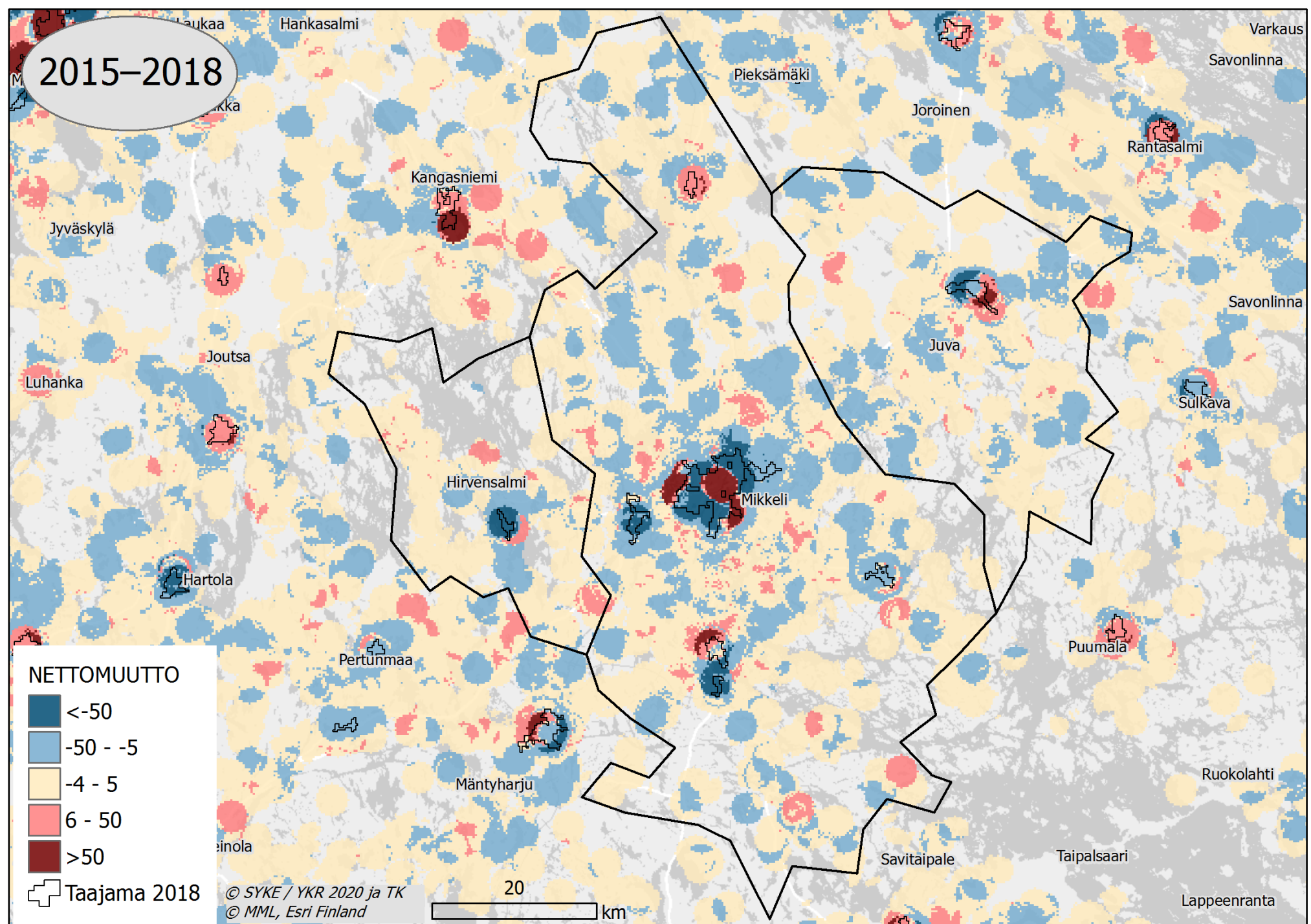
20 km

2011–2014

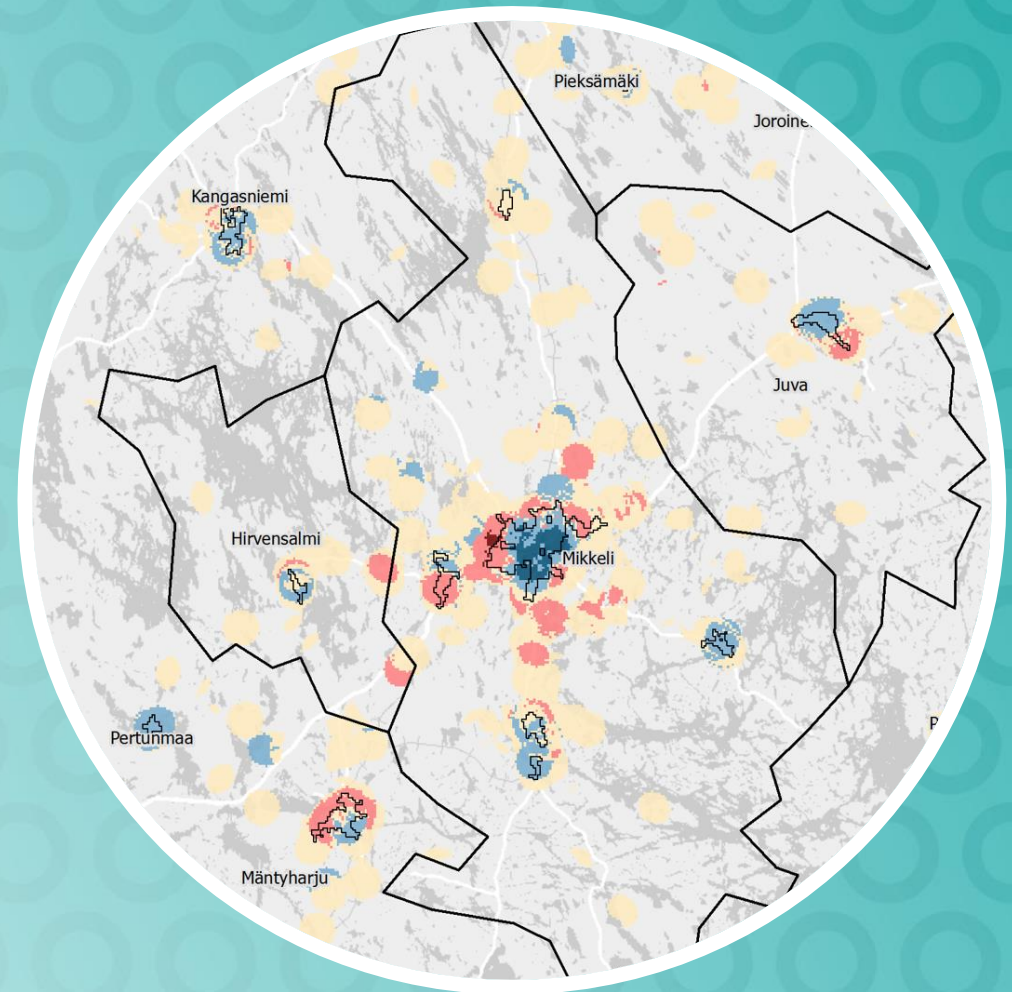
2015–2018

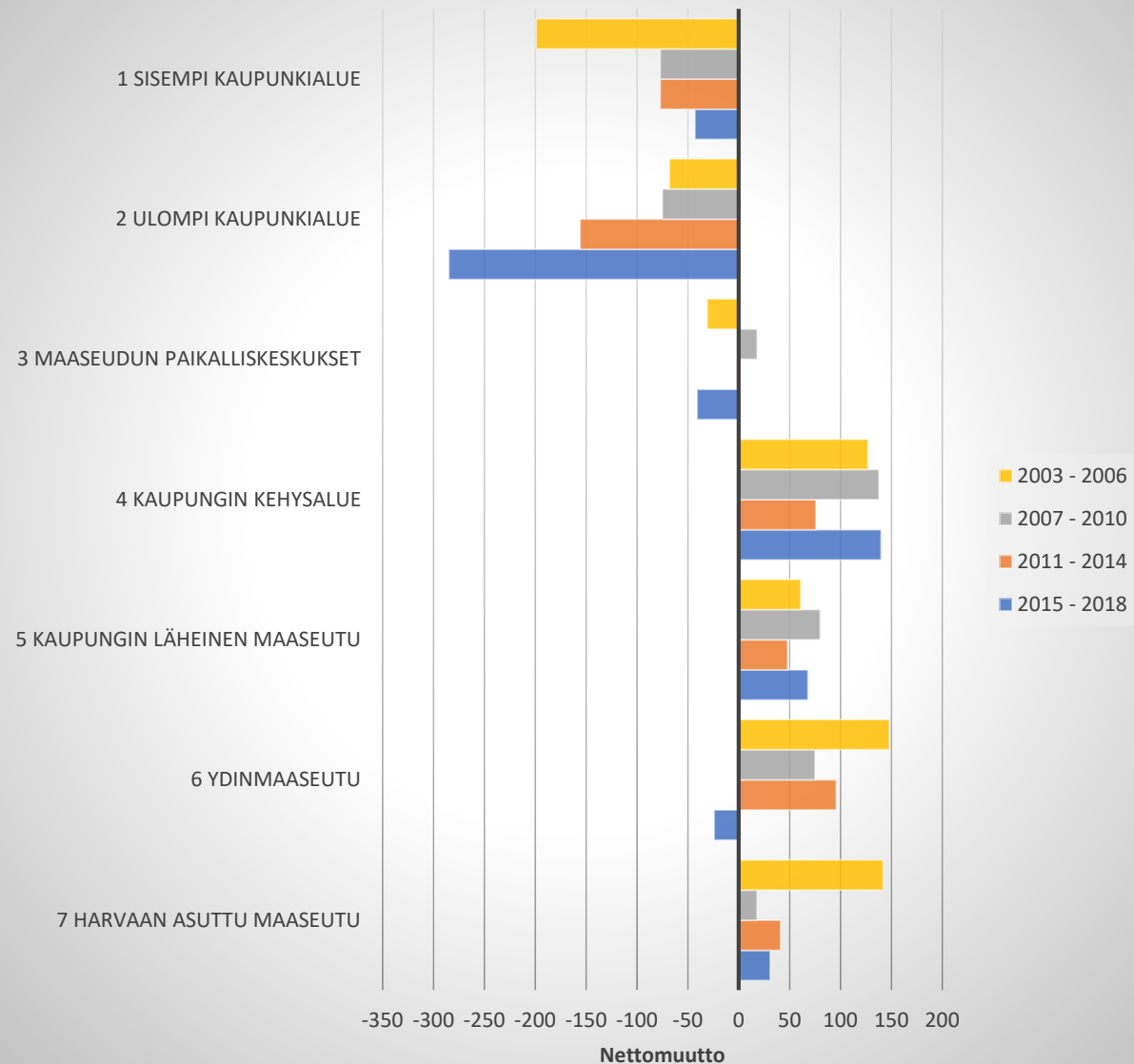
8. Nettomuutto ikäryhmittäin

Seuraavien sivujen ikäluokittaiset muuttoliiketarkastelut on esitetty kaavioissa sekä Mikkelin seudulle että koko Etelä-Savon maakuntaan

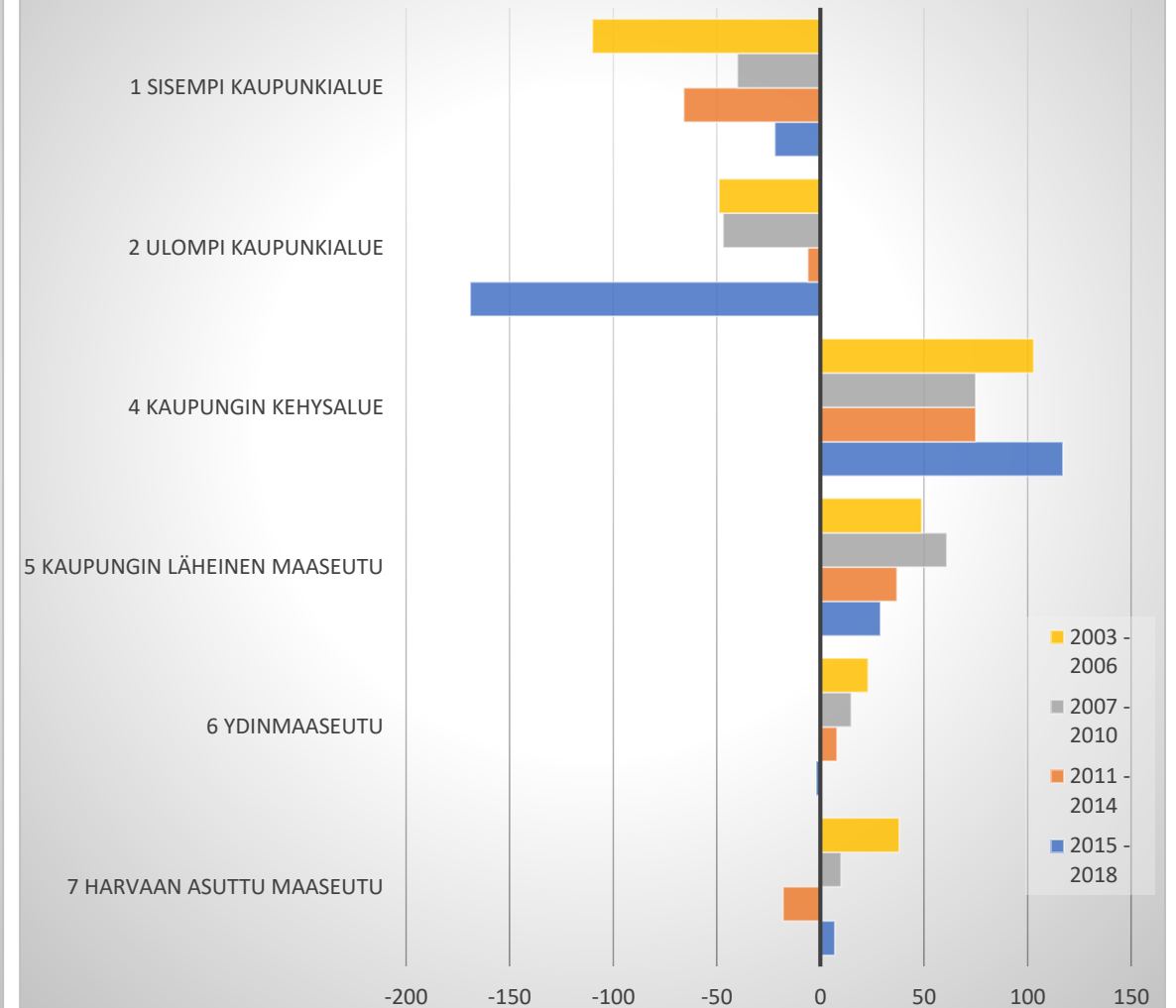
- Rinnakkain tarkasteltuna voi tulkita Mikkelin seudun osuutta koko maakunnan muuttoliikkeessä
- Kaavioiden jälkeen on esitetty kartalla ikäluokan nettomuuttoalueet 2015-2018 jaksolla

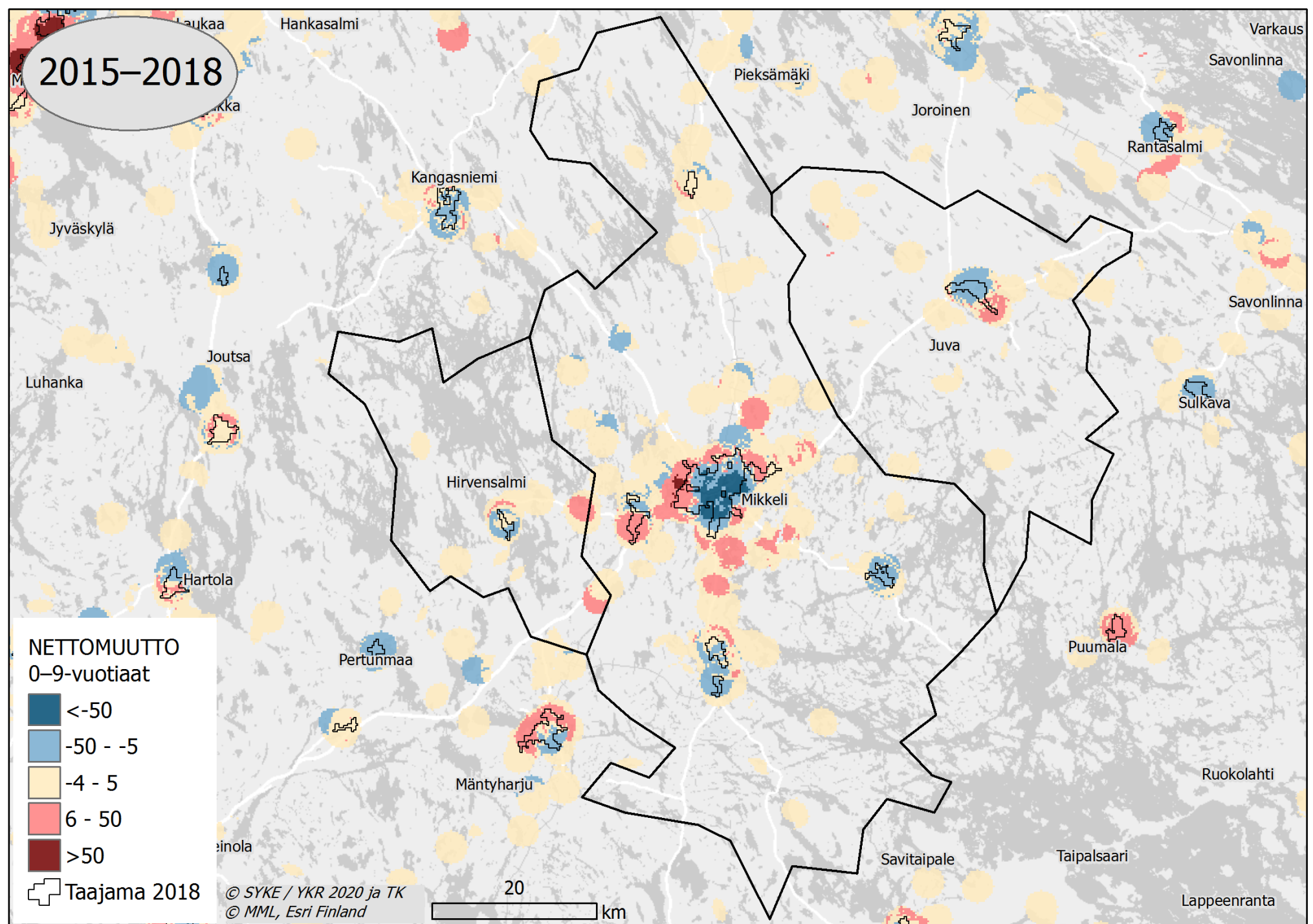
Nettomuutto 0-9v, Etelä-Savo

Mikelin, Juvan ja Hirvensalmen aluetyyppien nettomuutot 0-9-vuotiaat

2015–2018

NETTOMUUTTO
0–9-vuotiaat

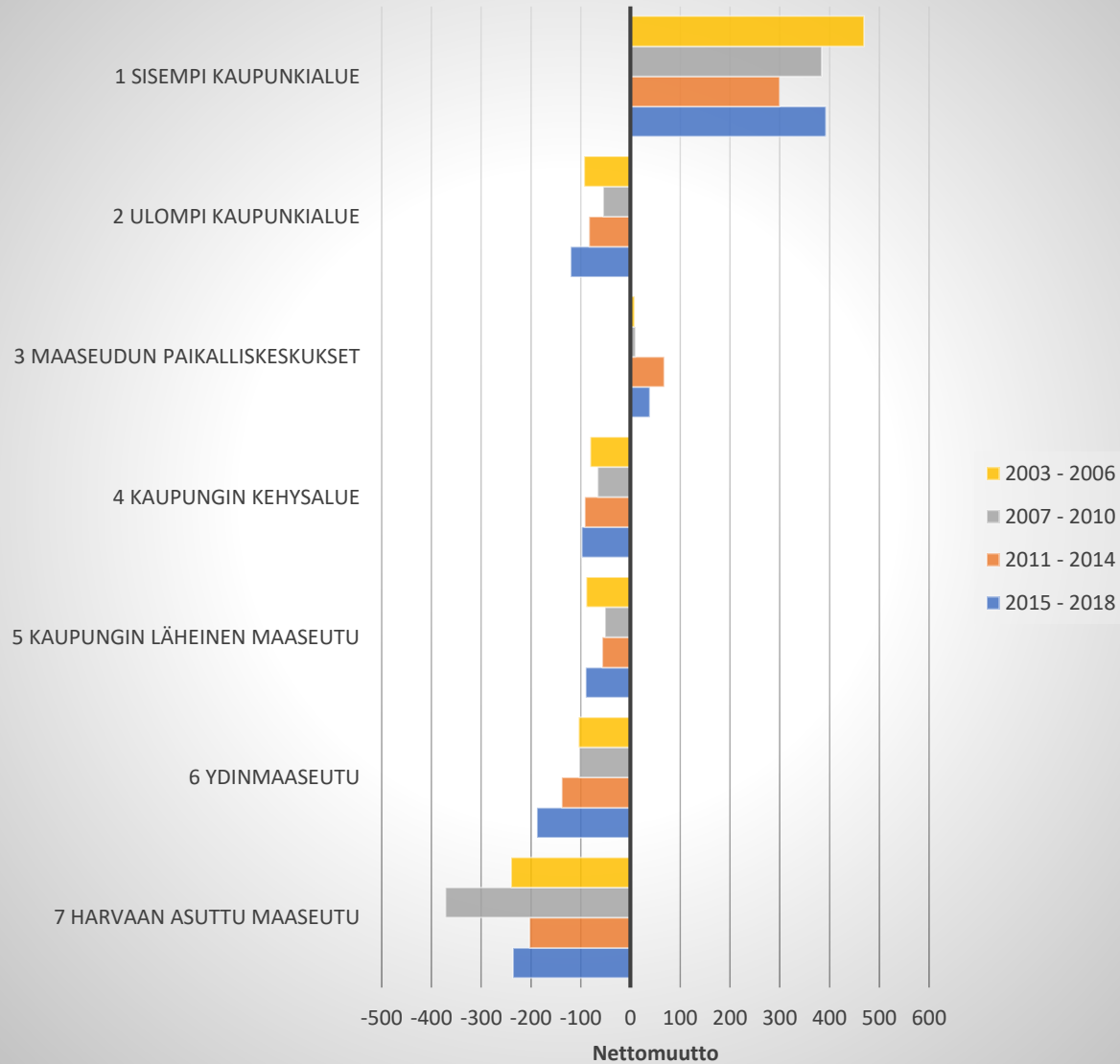
- <-50
- 50 - -5
- 4 - 5
- 6 - 50
- >50

Taajama 2018

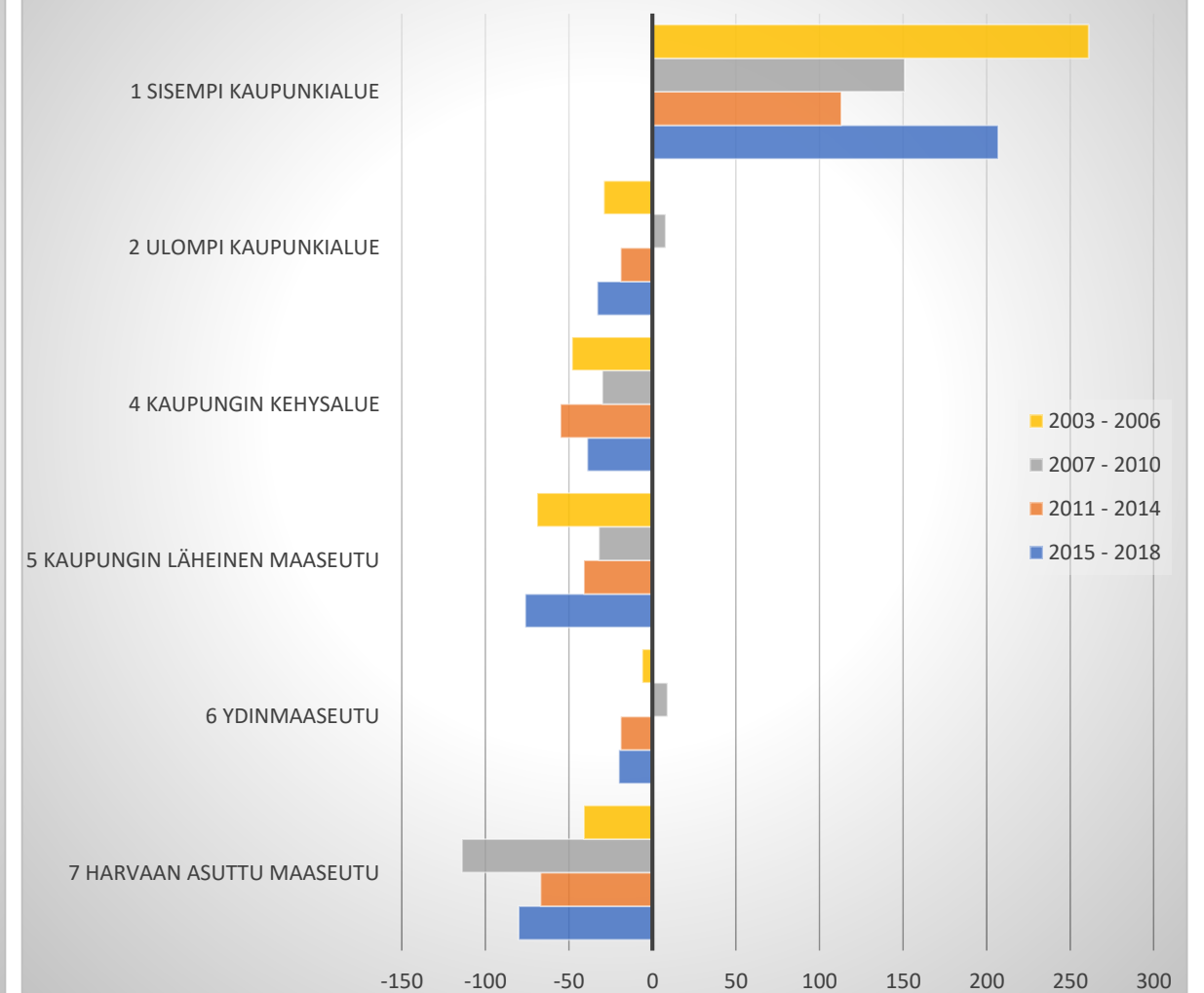
© SYKE / YKR 2020 ja TK
© MML, Esri Finland

20 km

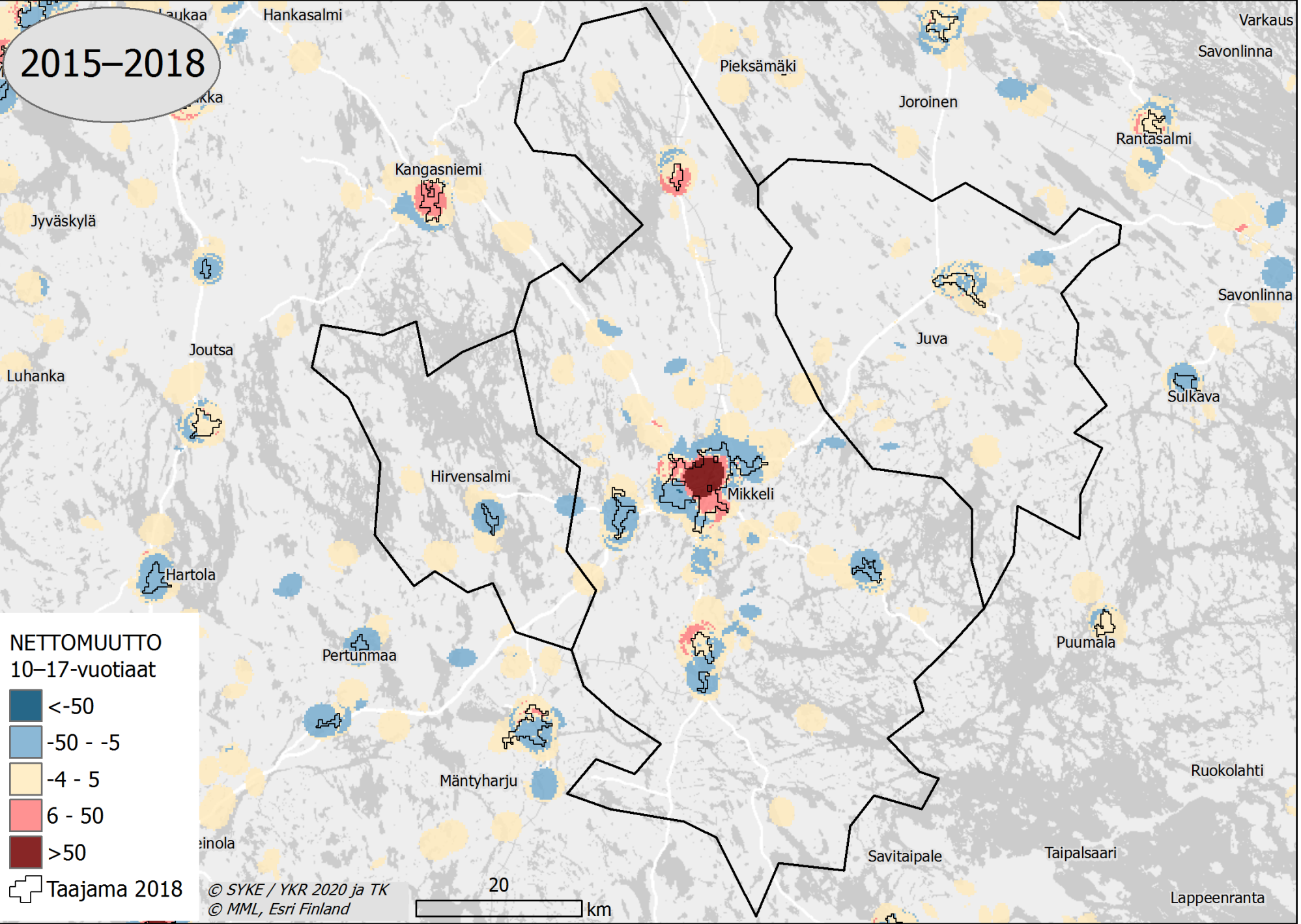
Nettomuutto 10-17 v, Etelä-Savo

Mikelin, Juvan ja Hirvensalmen aluetyyppien nettomuutot 10-17-vuotiaat

2015–2018

**NETTOMUUTTO
10–17-vuotiaat**

- <math><-50</math>
- $-50 - -5$
- $-4 - 5$
- $6 - 50$
- >50

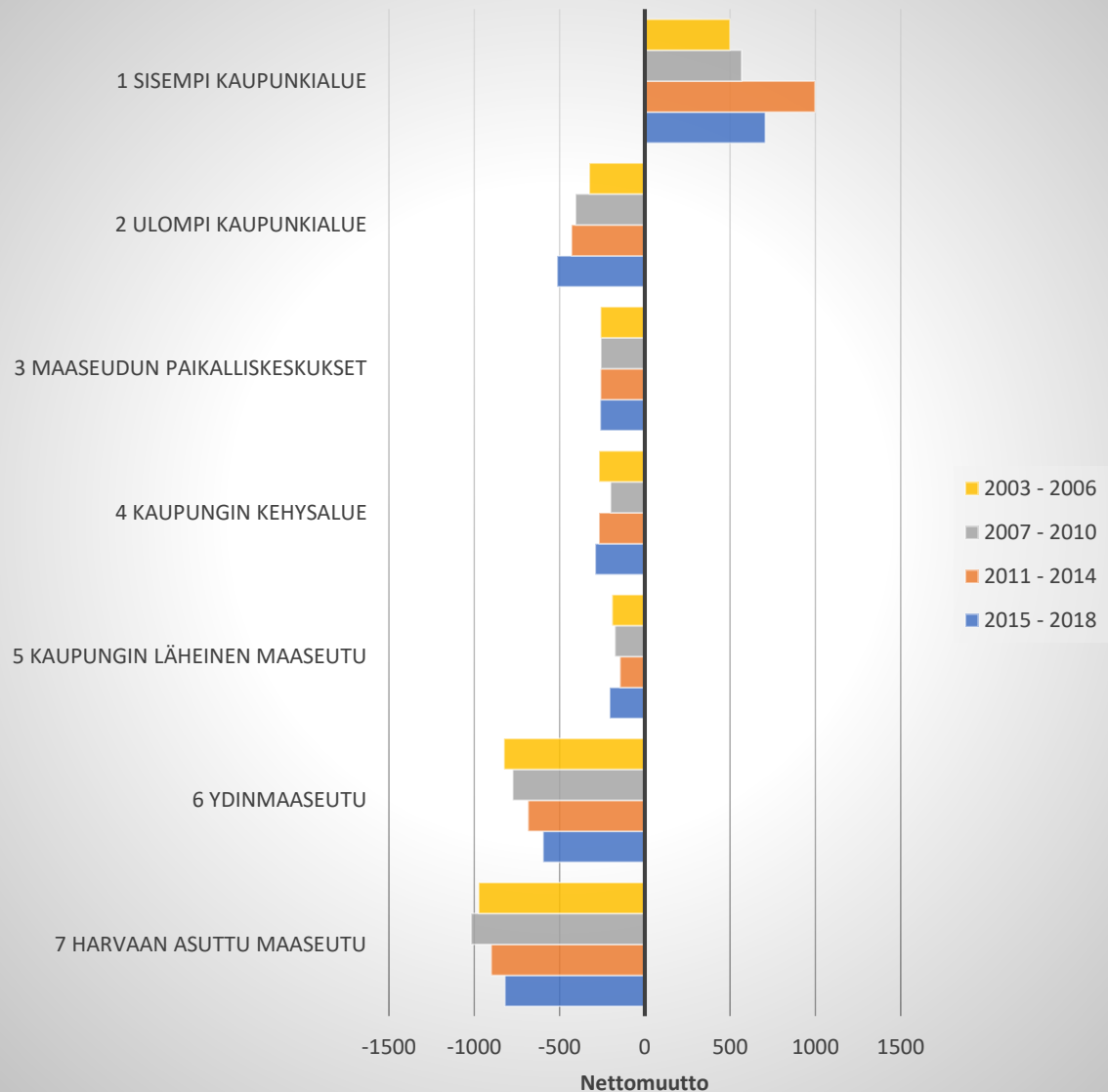
⊕ Taajama 2018

© SYKE / YKR 2020 ja TK
© MML, Esri Finland

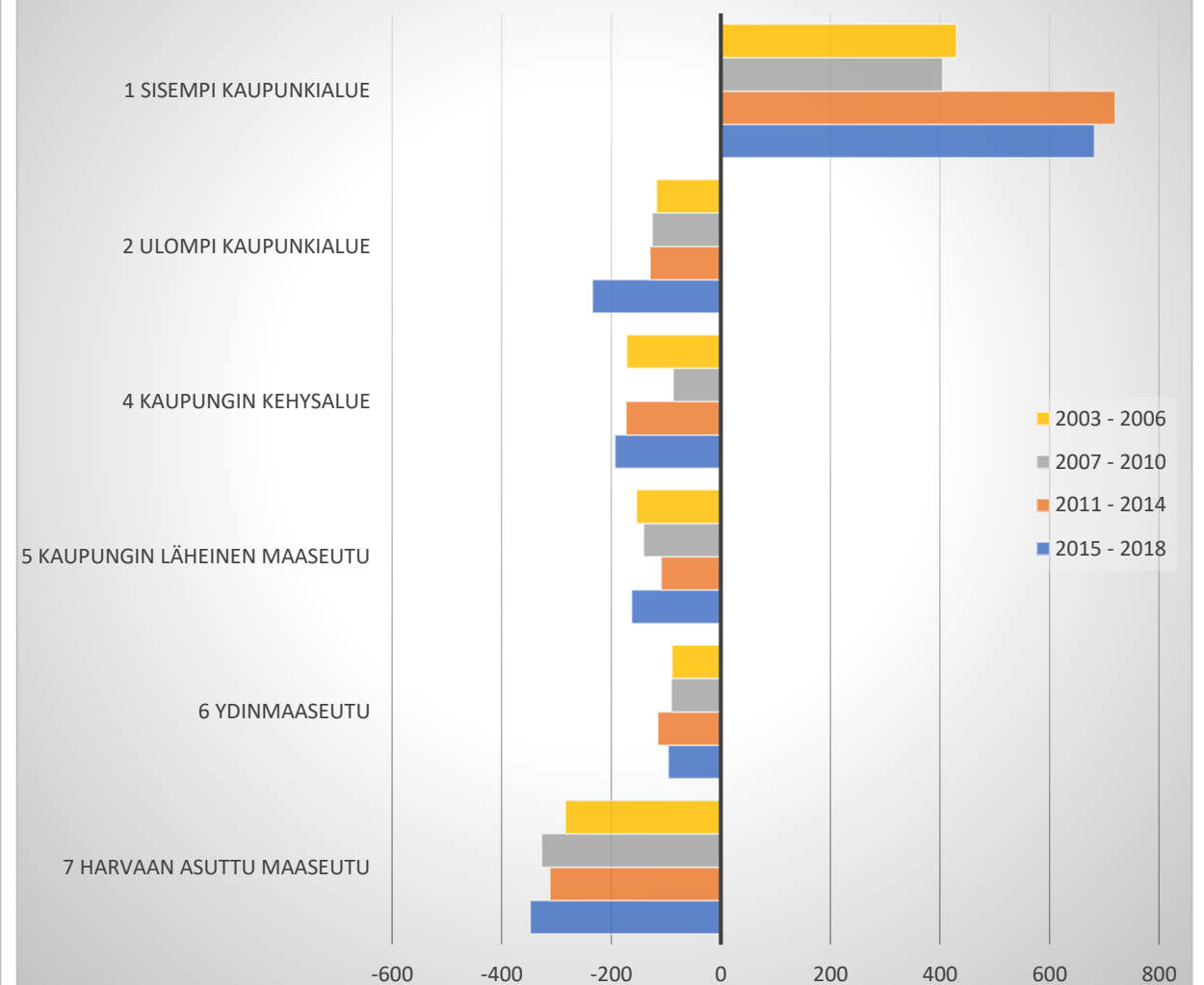
20 km

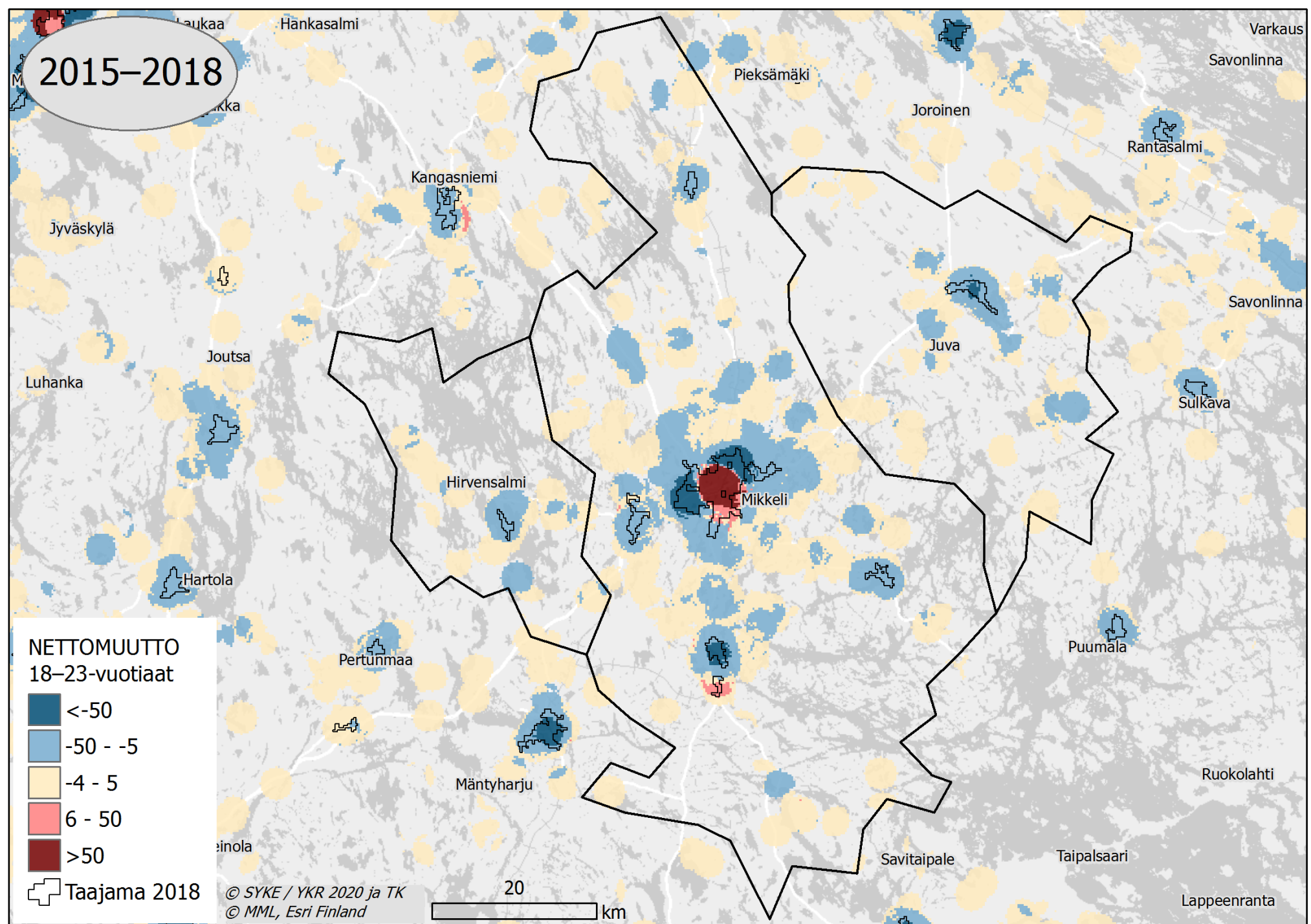
Nettomuutto 18-23 v, Etelä-Savo

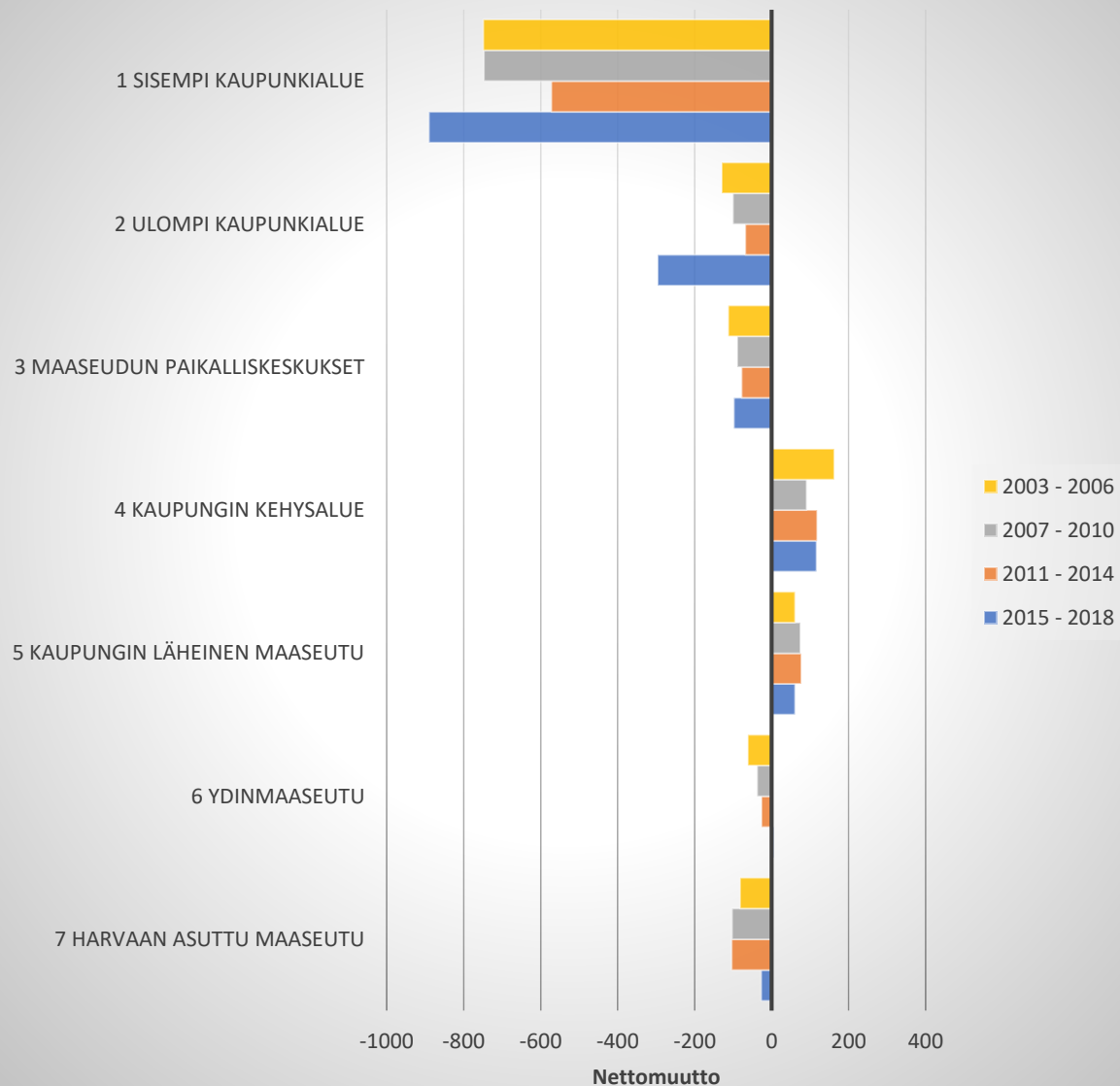
Mikelin, Juvan ja Hirvensalmen aluetyyppien nettomuutot 18-23-vuotiaat

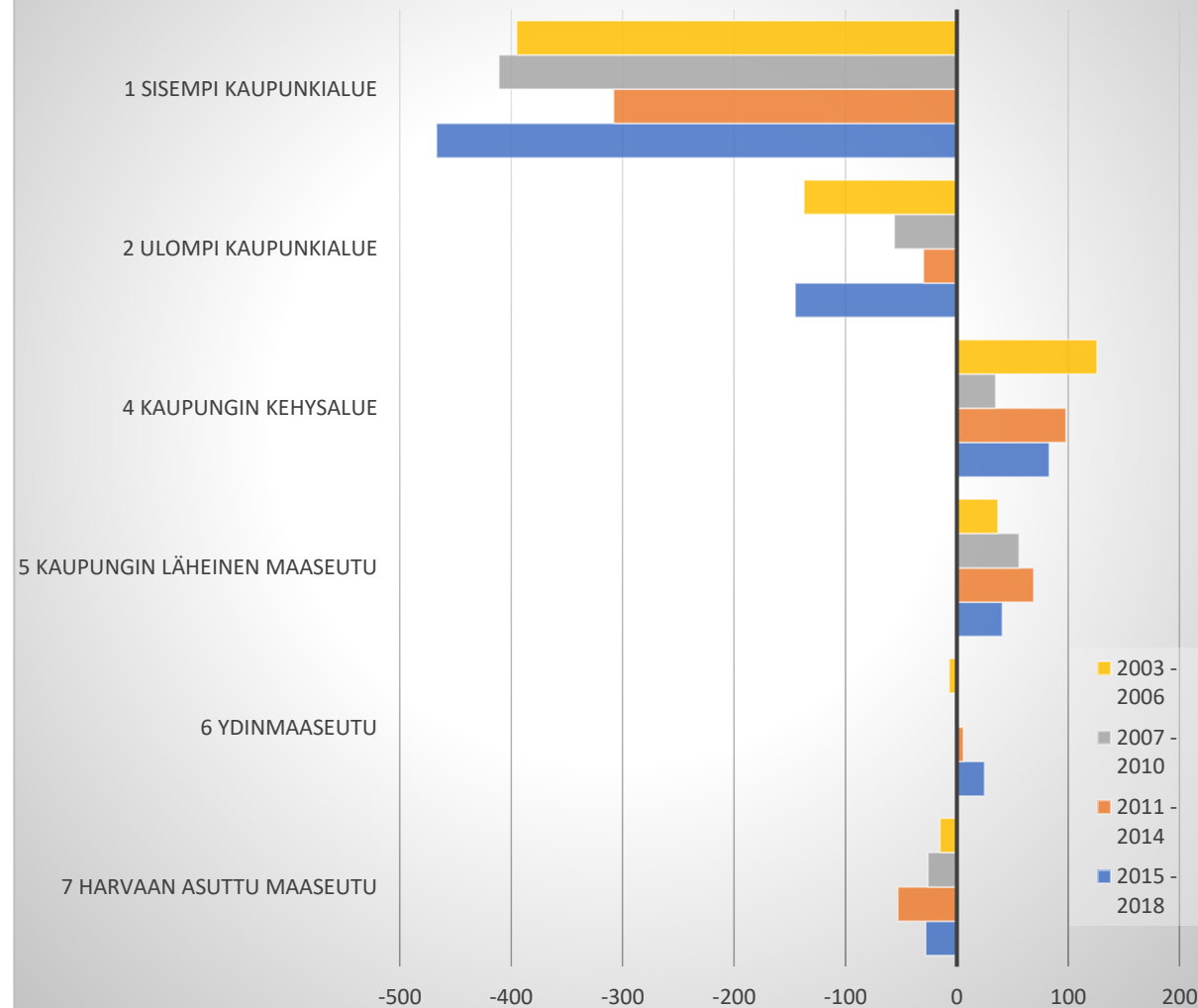
2015–2018

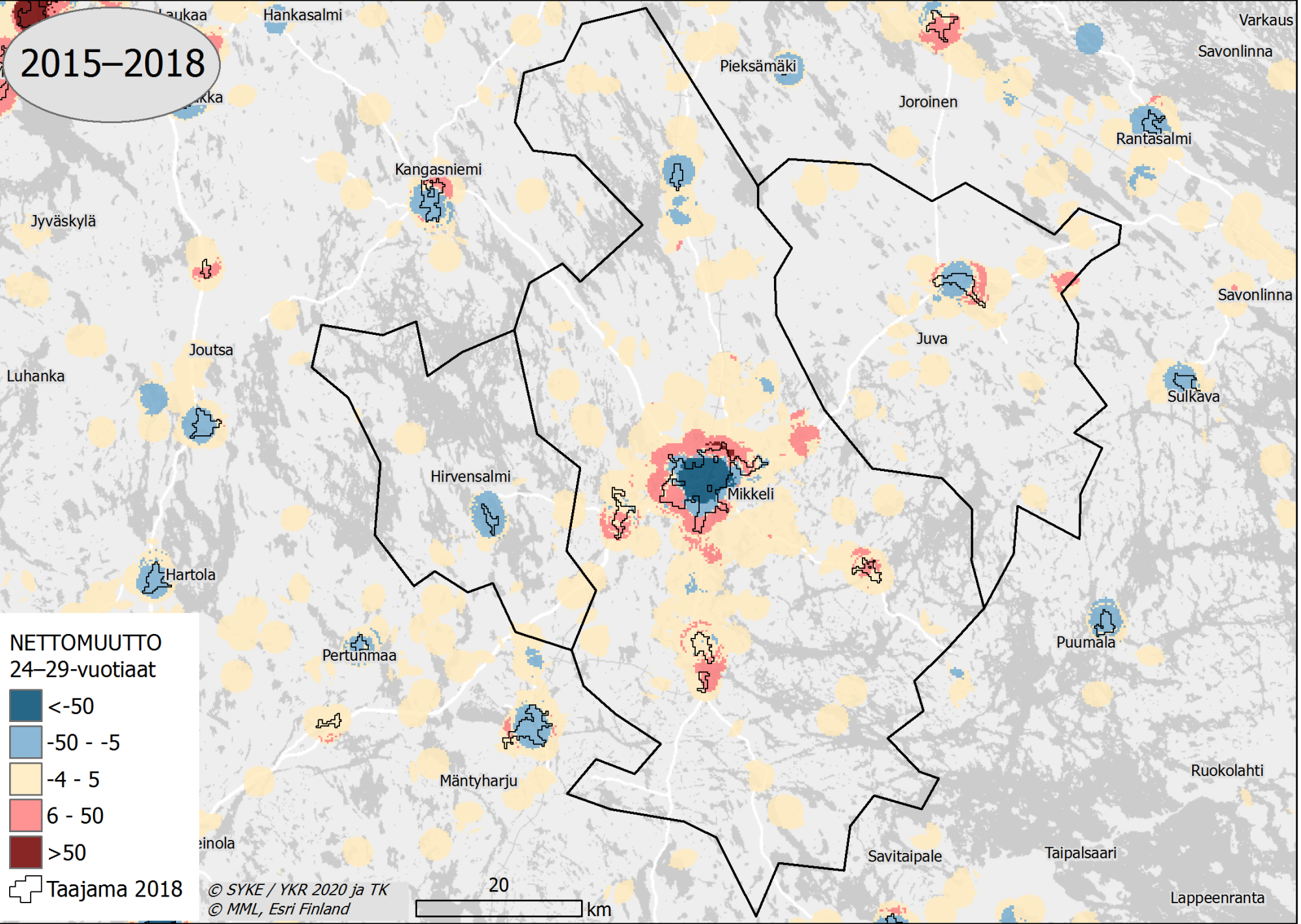
Nettomuutto 24-29v, Etelä-Savo

Mikelin, Juvan ja Hirvensalmen aluetyyppien nettomuutot 24-29-vuotiaat

2015–2018

NETTOMUUTTO
24–29-vuotiaat

- <-50
- 50 - -5
- 4 - 5
- 6 - 50
- >50

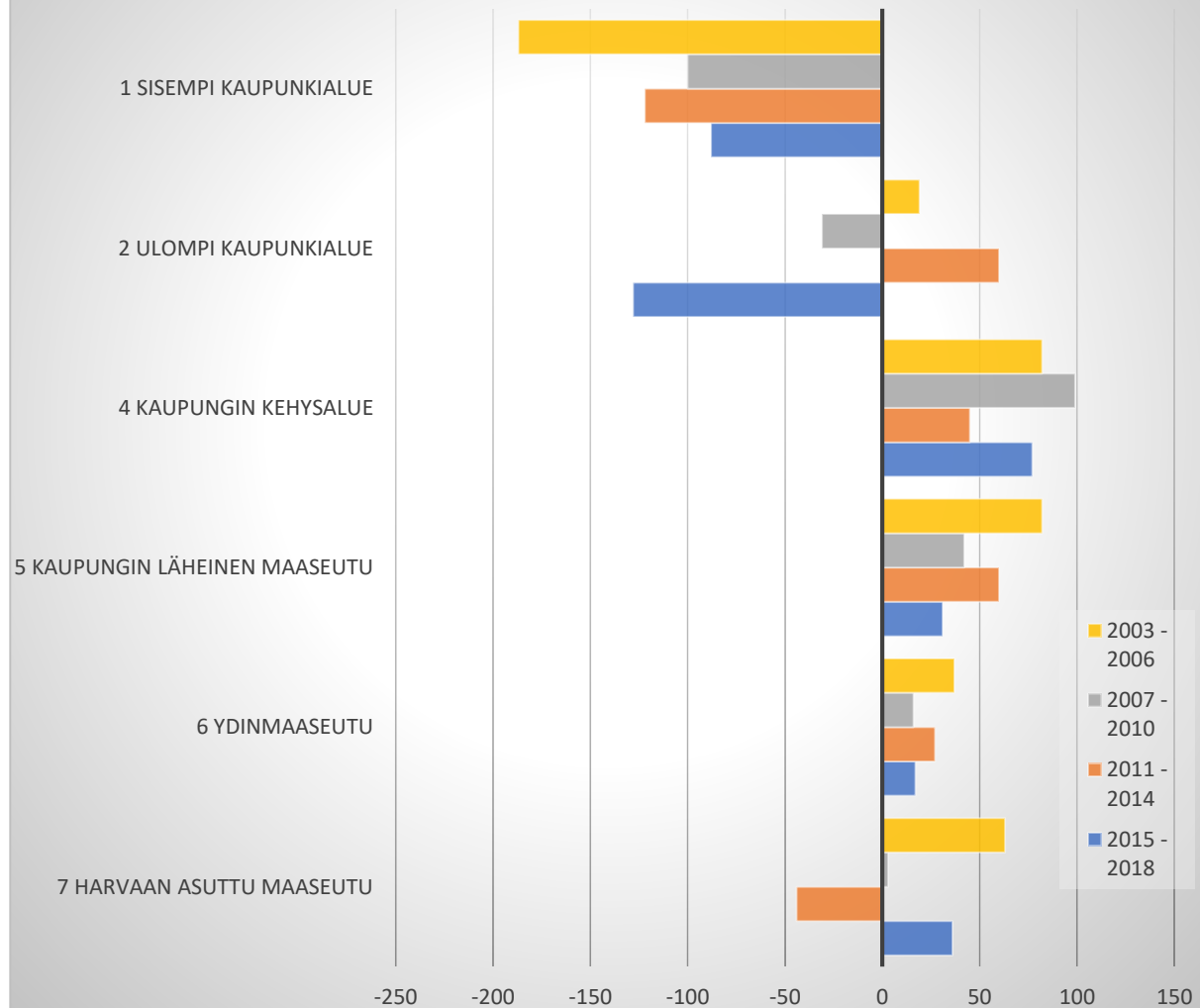
Taajama 2018

© SYKE / YKR 2020 ja TK
© MML, Esri Finland

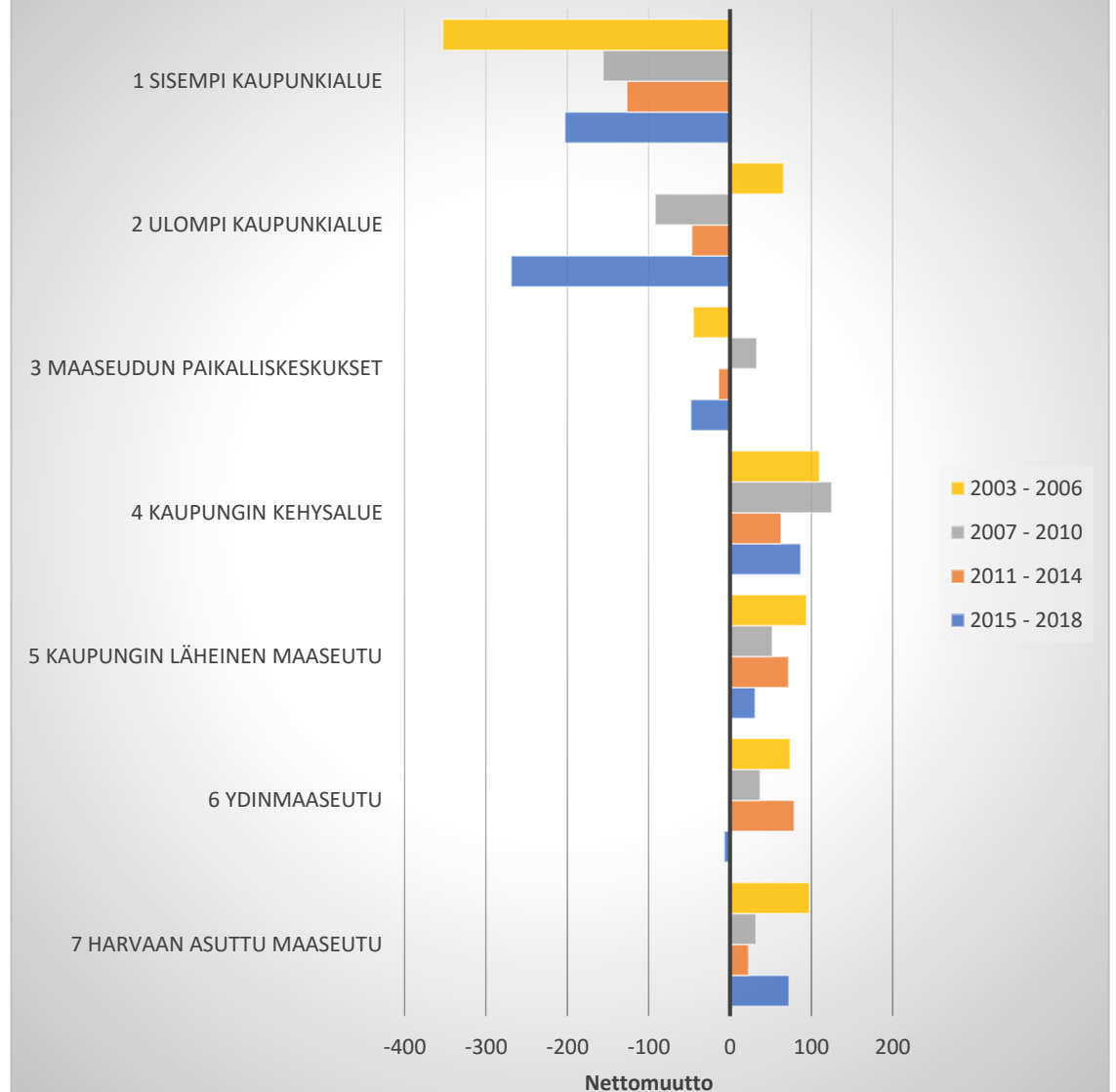
20 km

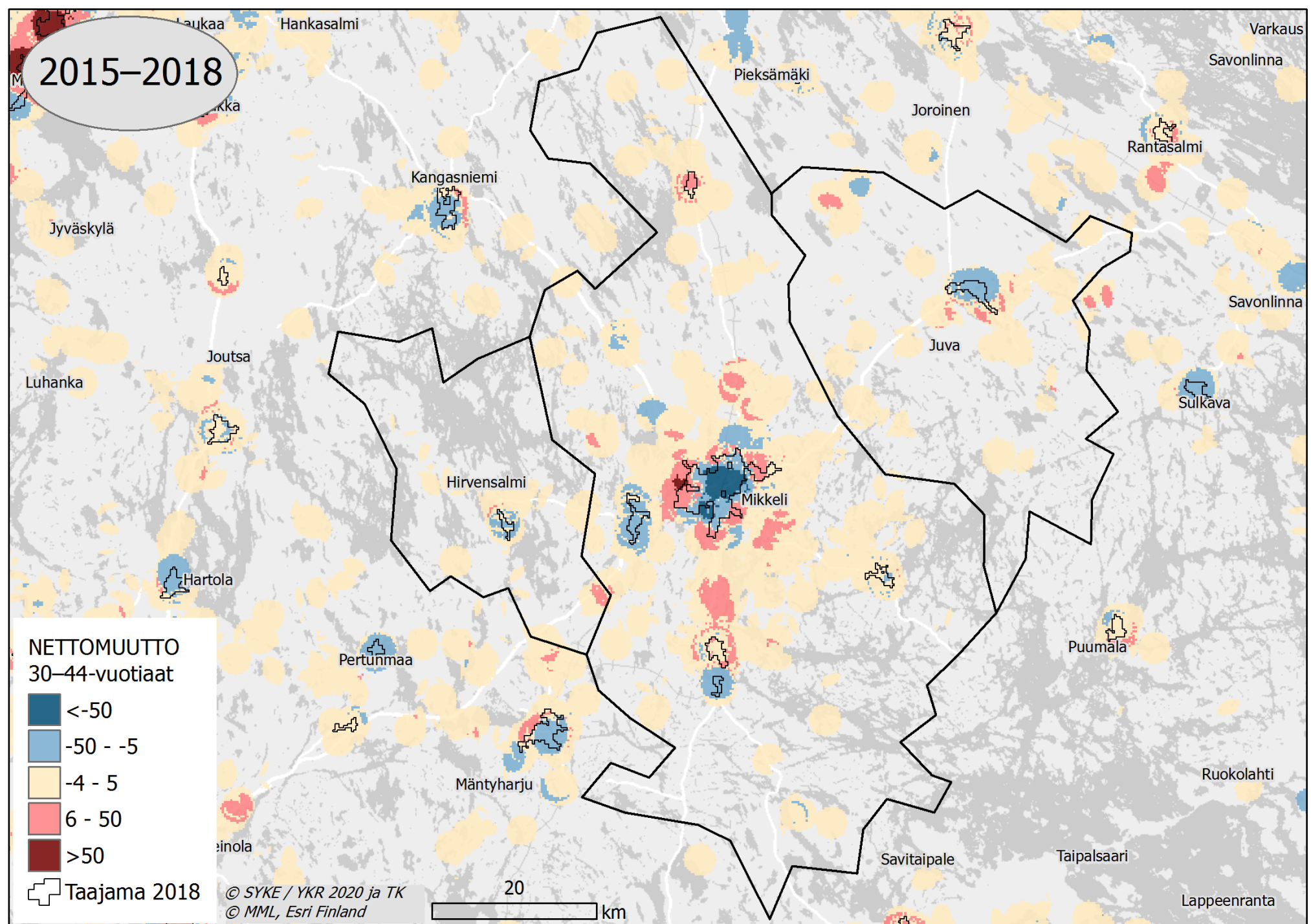
Mikelin, Juvan ja Hirvensalmen aluetyyppien nettomuutot 30-44-vuotiaat

Nettomuutto 30-44 v, Etelä-Savo

2015–2018

NETTOMUUTTO
30–44-vuotiaat

- <-50
- 50 - -5
- 4 - 5
- 6 - 50
- >50

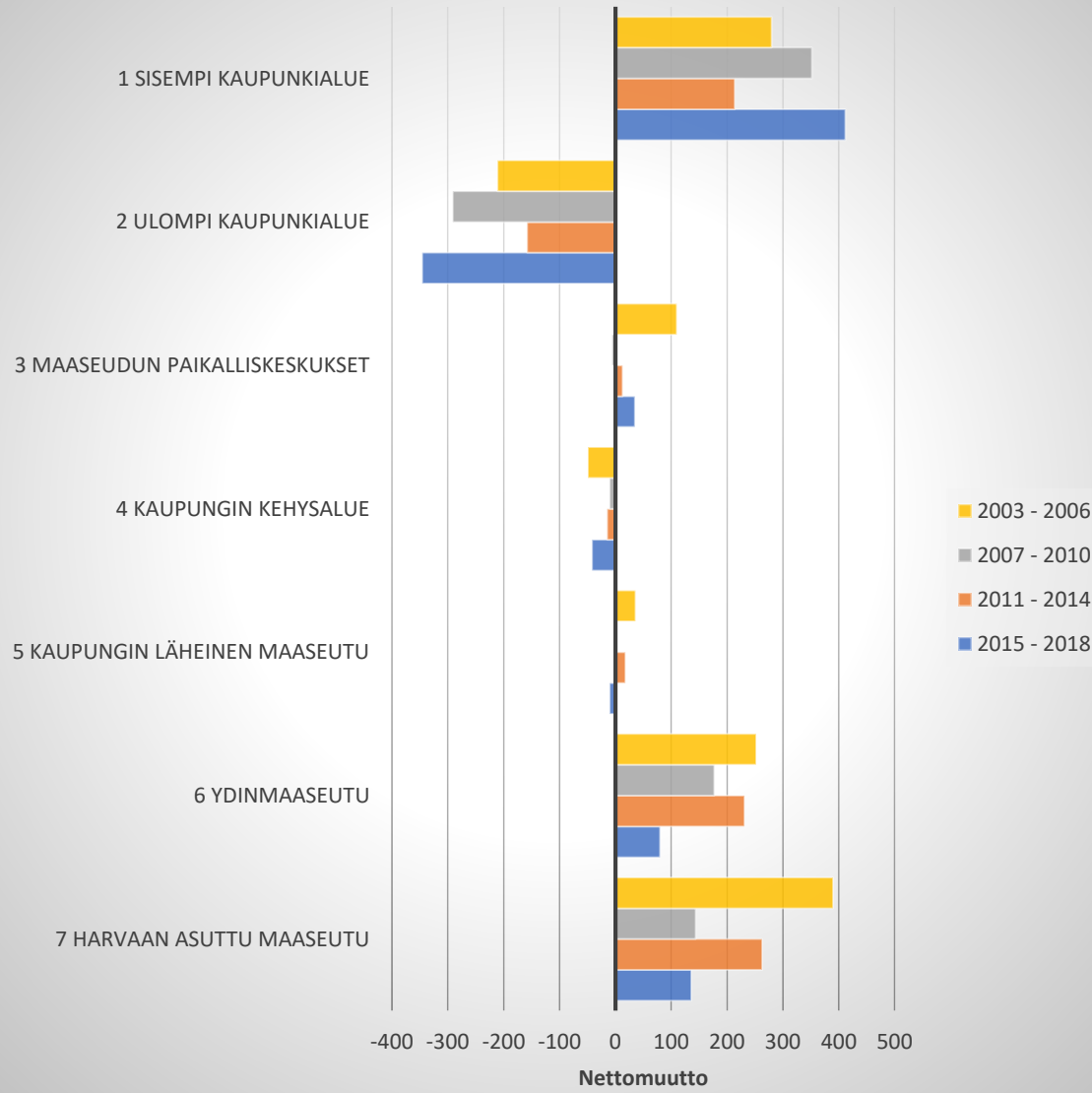
Taajama 2018

© SYKE / YKR 2020 ja TK
© MML, Esri Finland

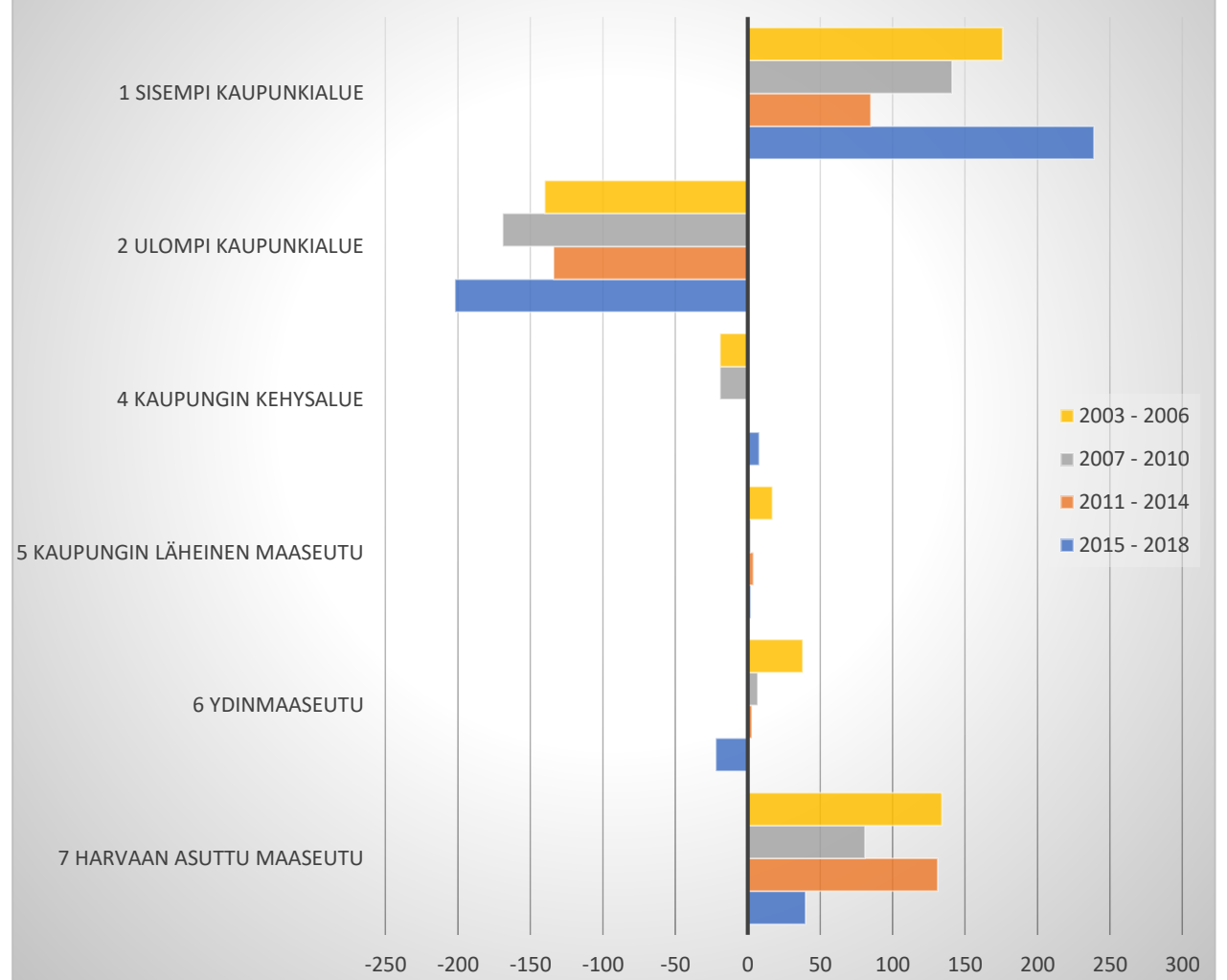
20 km

Nettomuutto 45-64 v, Etelä-Savo

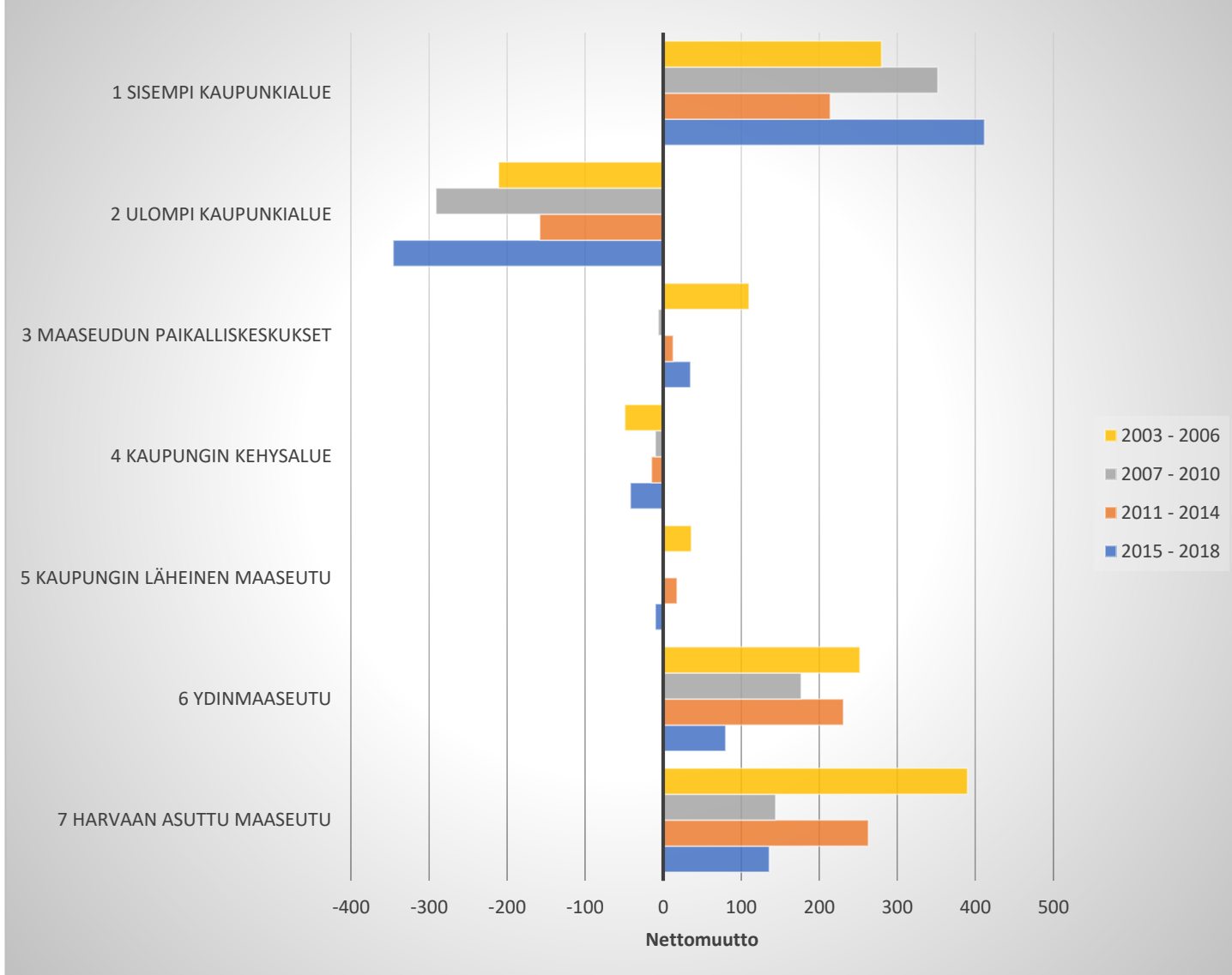

Mikelin, Juvan ja Hirvensalmen aluetyyppien nettomuutot 45-64-vuotiaat

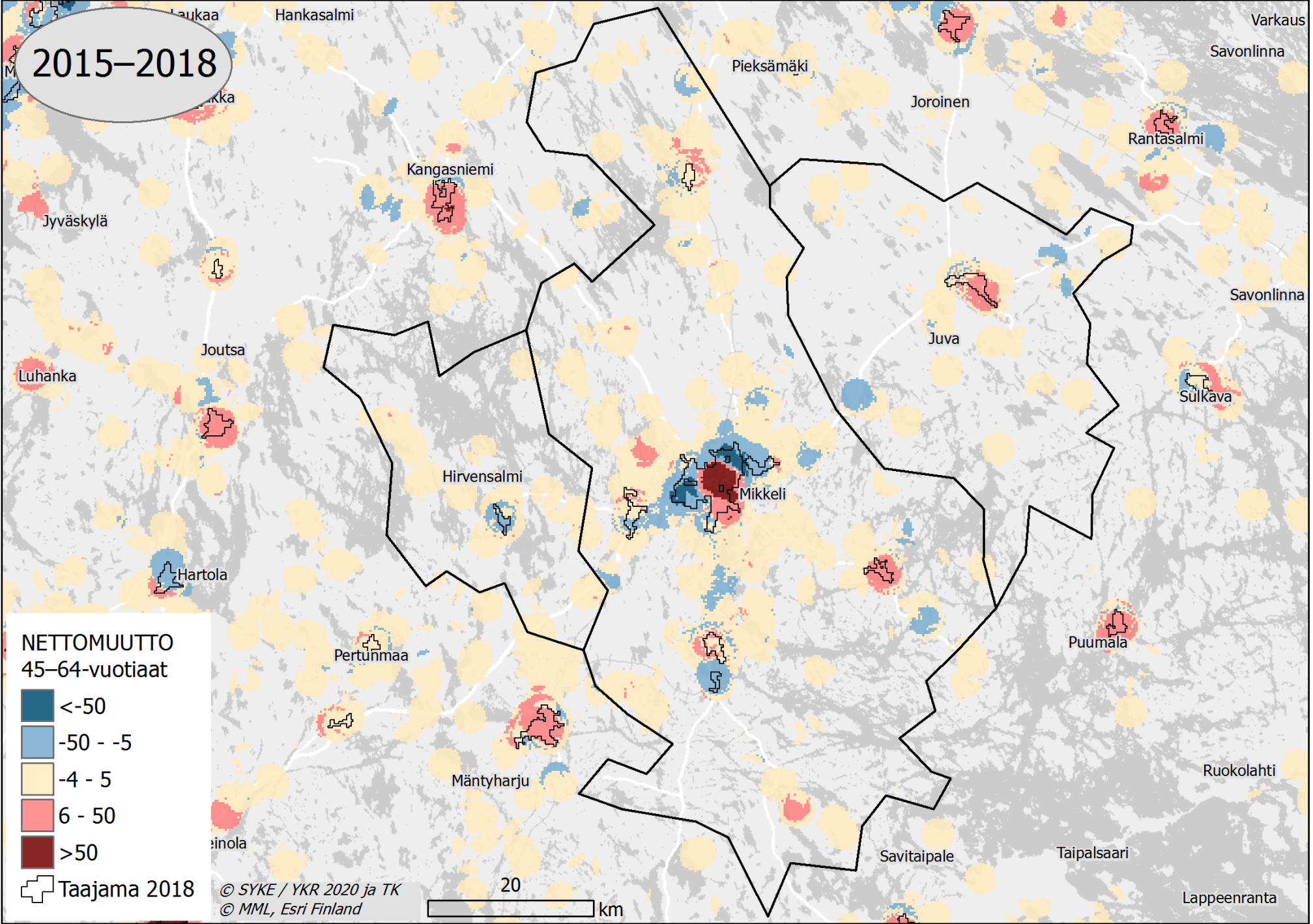

45–64 vuotiaissa ydinmaaseutu ja harvaan asuttu maaseutu ovat pitkään olleet muuttovoittoaluetta, vaikka etenkin ydinmaaseudulla muuttovoitto tippunut ikäryhmässä merkittävästi viime vuosina johtuen pääasiassa tulomuuton selkeästä laskusta. Ydinmaaseudulla tulomuutto on laskenut etenkin harvaan asutulta maaseudulta mutta myös muilta aluetyypeiltä. Harvaan asutun maaseudun tulomuutto on vähentynyt selkeimmin kaupunkiluokista.

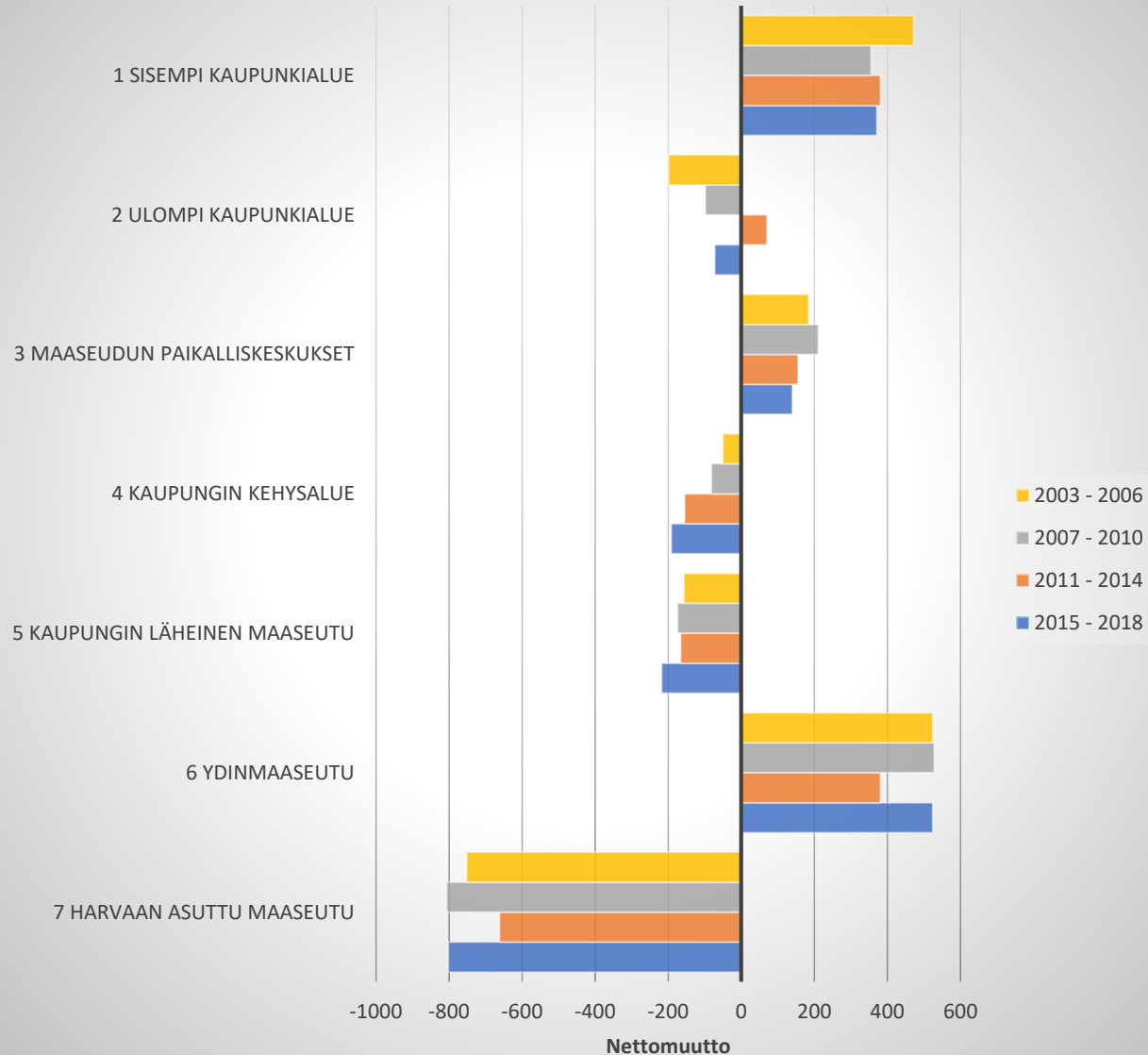
Nettomuutto 45-64 v, Etelä-Savo

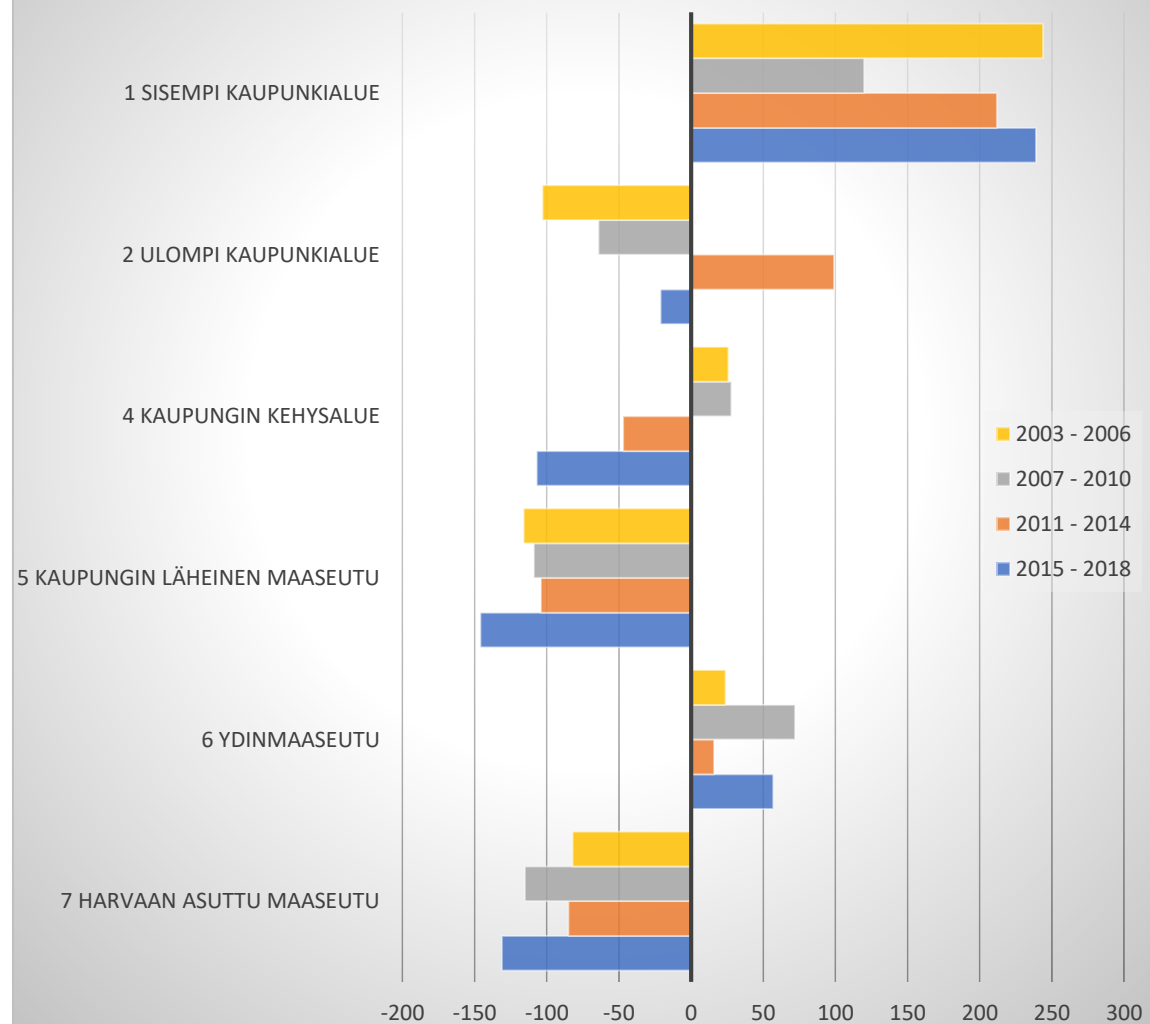
2015–2018

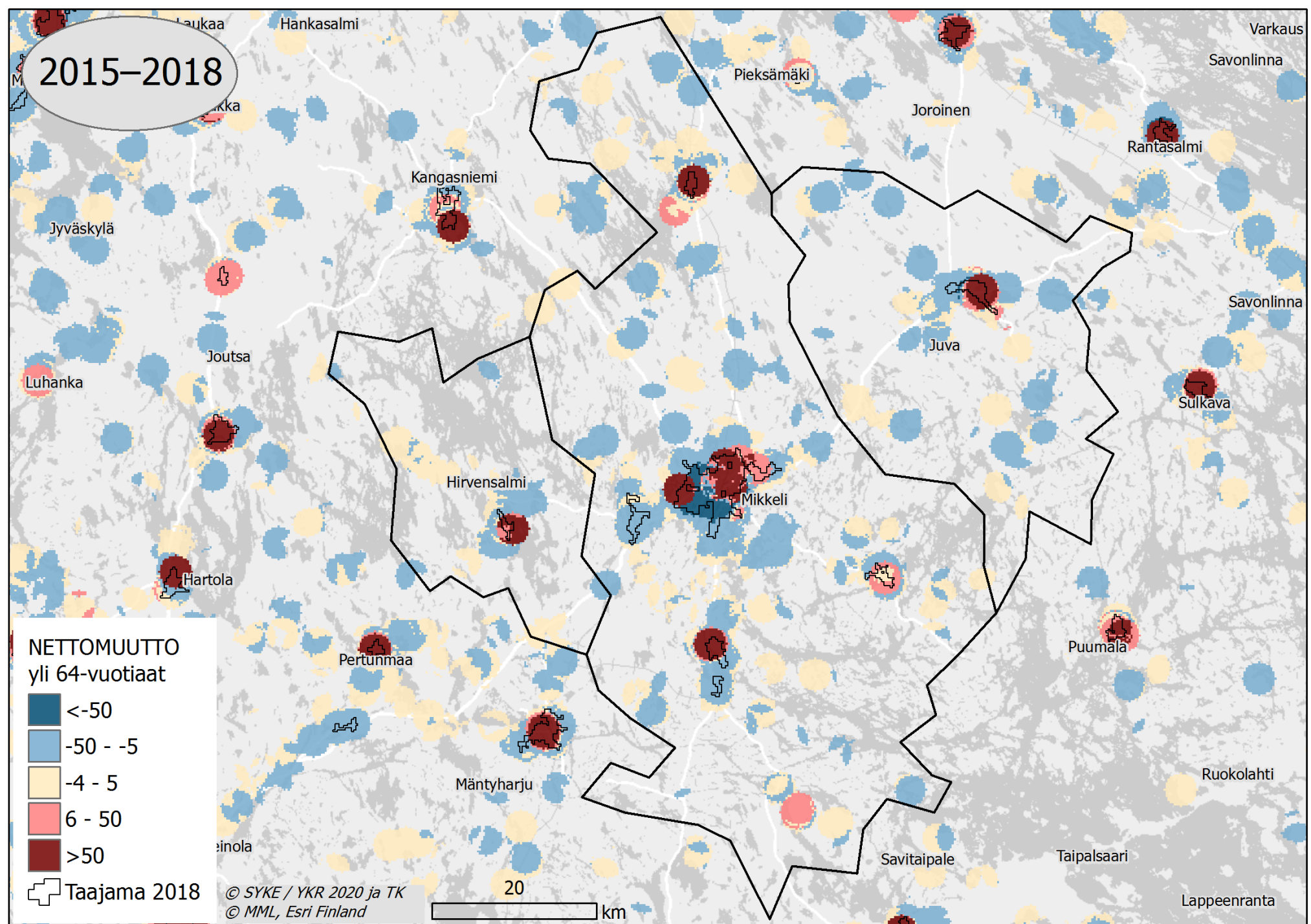
Nettomuutto 65- v, Etelä-Savo

Mikelin, Juvan ja Hirvensalmen aluetyyppien nettomuutot yli 64-vuotiaat

2015–2018

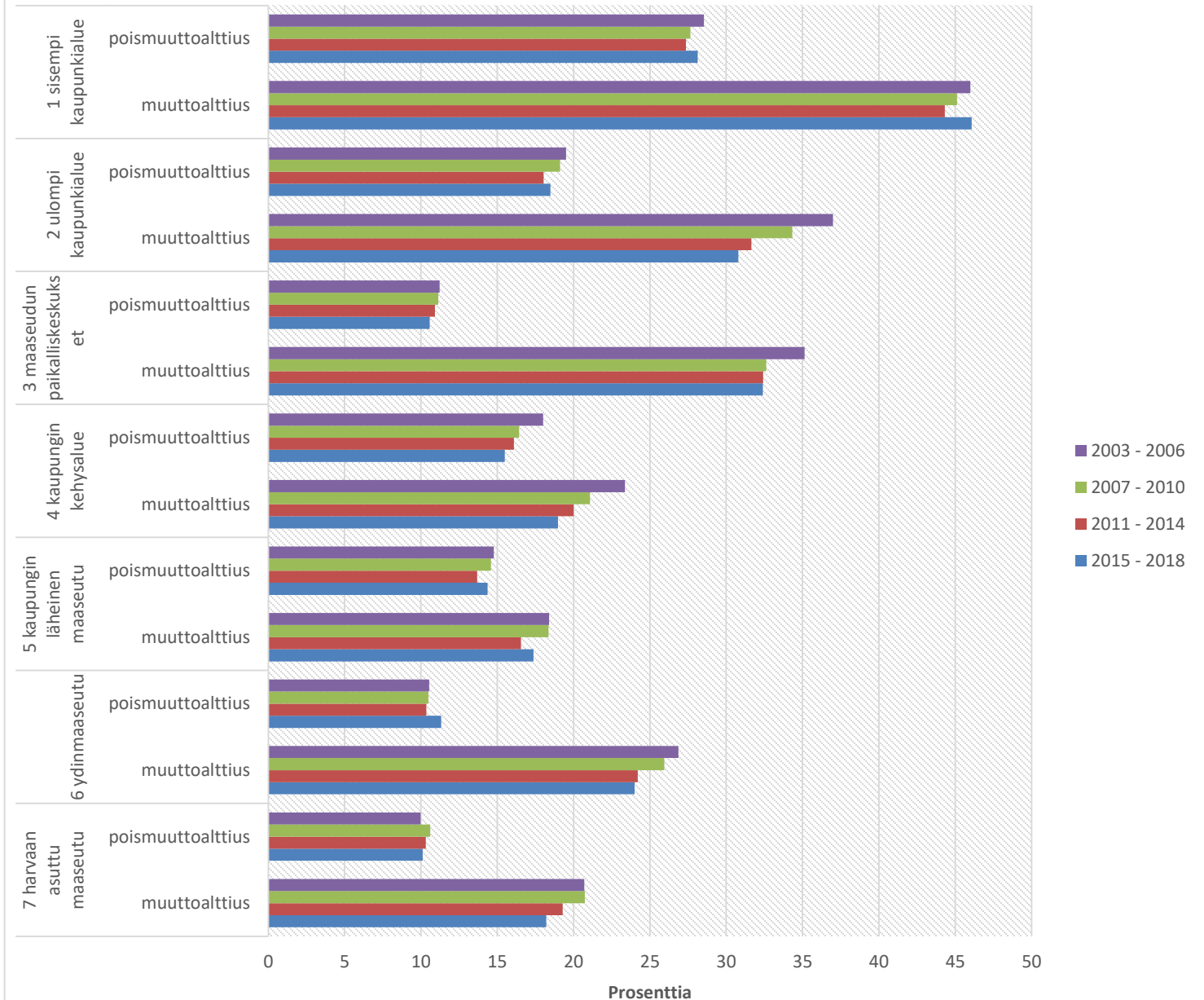
9. Muuttoalttius

Muuttaneisuus eli muuttoalttius voidaan esittää muuttaneiden määränä tuhatta keskiväkiluvun asukasta kohti. Se voidaan esittää esimerkiksi sukupuolittain tai ikäryhmittäin. Tässä yhteydessä esitetään myös aluetyyppiin ja ikäryhmittäin muuttoalttius. Lasketaan muuttaneiden osuutena vastaavan ikäryhmän ja/tai aluetyyppin väkiluvusta.

Aluetyyppiin muuttoalttiudessa poismuuttoalttius lasketaan ilman aluetyyppin sisäisiä muuttoja.

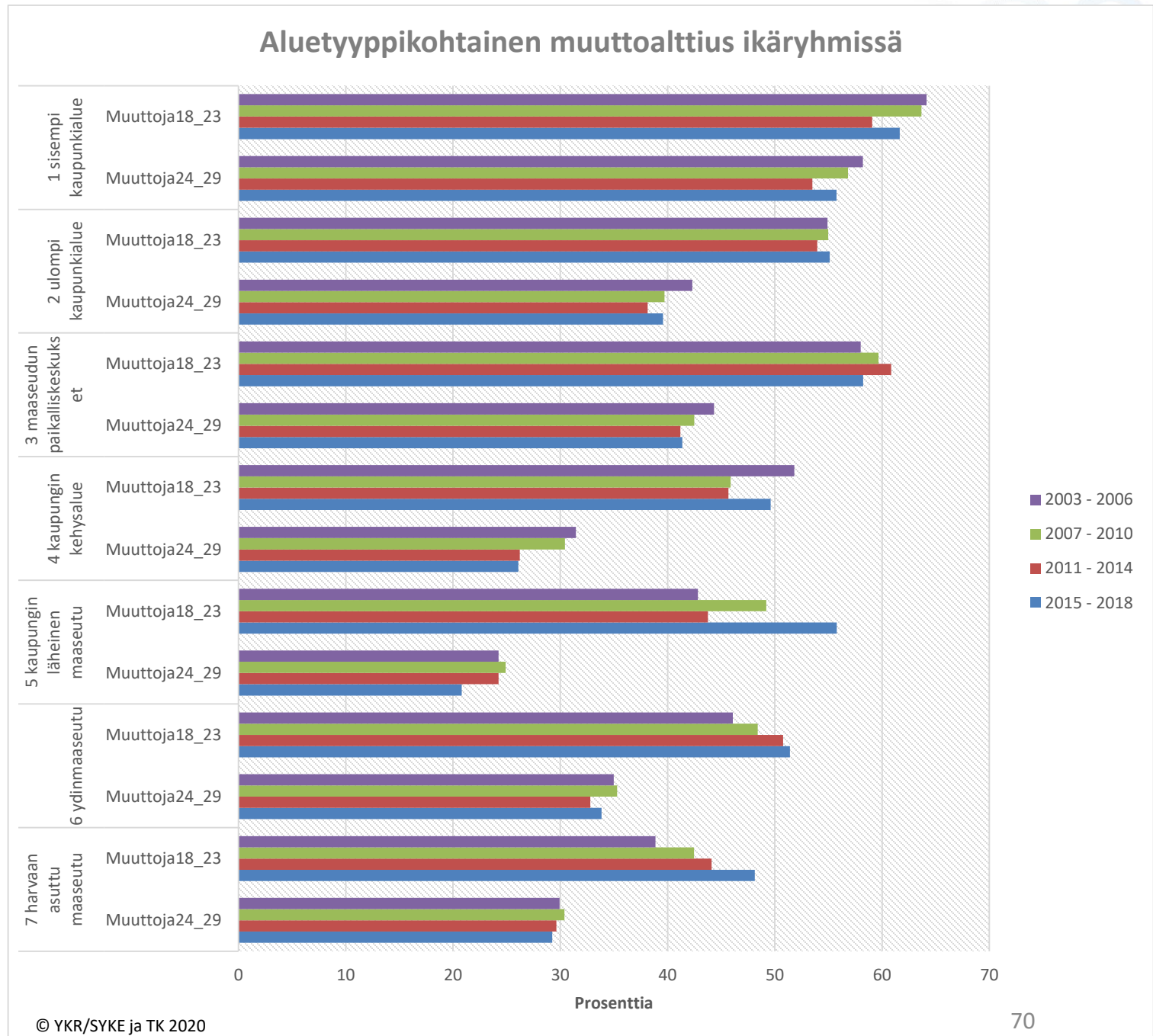
Tässä muuttoalttius on laskettu nelivuotisjaksoittain, eli kaavion vaaka-akseli kertoo neljän vuoden aikana muuttaneiden osuuden.

Etelä-Savon aluetyyppien muuttoalttius

18–23 vuotiaiden muuttoalttius on kaikissa aluetyypeissä korkealla ja varsinkin maaseudulla kasvusuunnassa. Poismuuttoalttiudessa kasvu vielä selkeämpää. Suuri osa muutoista suuntautuu maaseudun aluetyypeistä pois

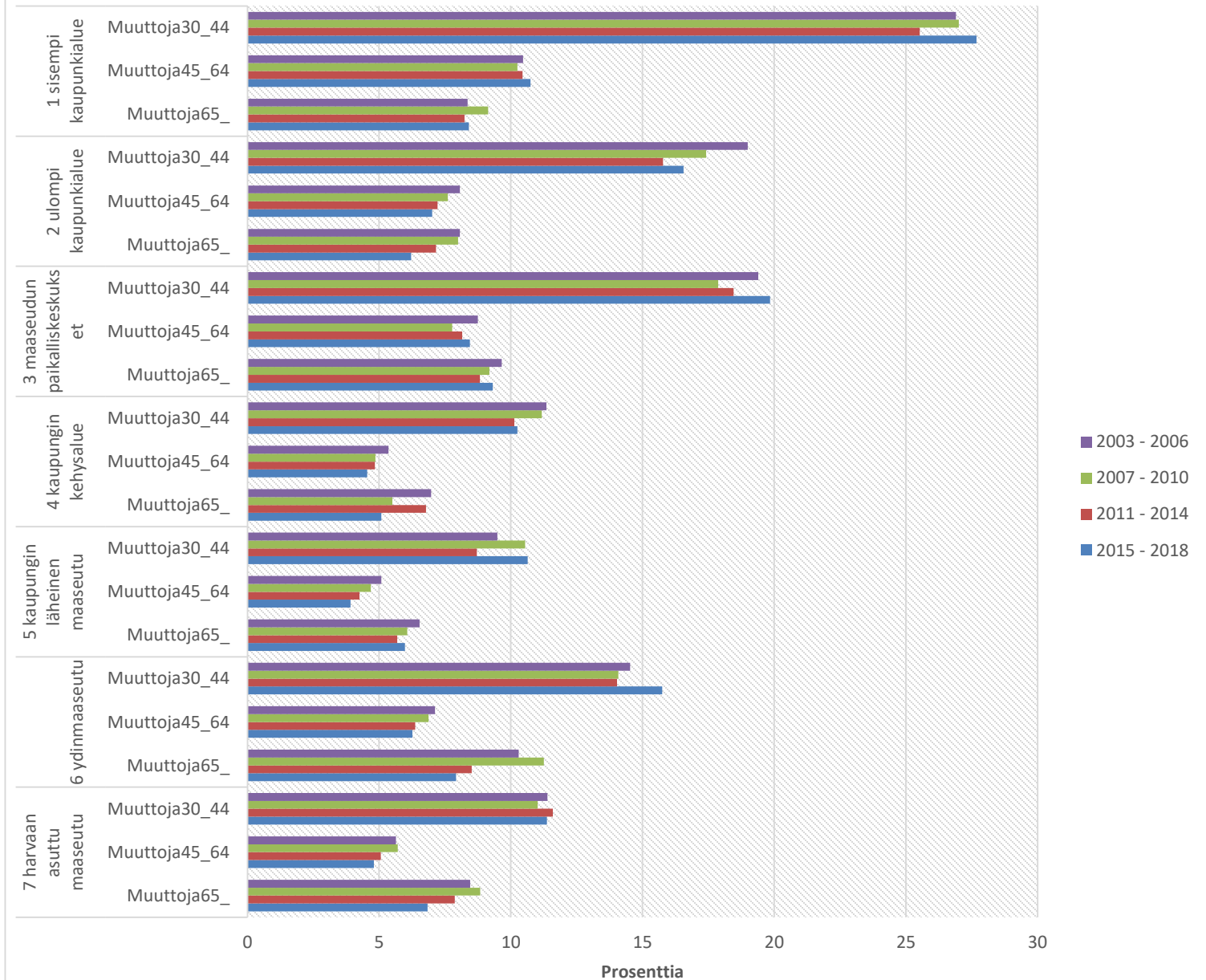
24–29 vuotiaissa muuttoalttiudet ovat alempia kaikissa aluetyypeissä, eikä sen selkeää nousua ole havaittavissa. Kaupunkialueilla muuttoalttiudet ovat pienessä laskusuunnassa.

Vanhemmilla ikäryhmillä sisemmän kaupunkialueen ja maaseudun paikalliskeskusten muuttoalttiudet ovat pysyneet vakaina, ulommalla kaupunkialueella muuttoalttius on hieman laskenut.

Maaseutuluokissa 20-44-vuotiaiden muuttoalttius on pysynyt samalla tasolla tai jopa noussut, mutta vanhempien ikäluokkien kohdalla muuttoalttius on pienentynyt.

Aluetyyppikohtainen muuttoalttius ikäryhmissä

10. Muuttosuunnat

Kaupunkialueet toimivat lähtöalustana maakunnasta pois suuntautuviin muuttoihin. Muista aluetyypeistä muutetaan suhteellisen vähän maakunnan ulkopuolelle.

Kaupunkialueille (ml. Kehysalue) tulomuutosta selvästi suurempi osa tulee muualta maakunnasta kuin maakunnan ulkopuolelta, joten kaupunkialue imee muun maakunnan muuttajia.

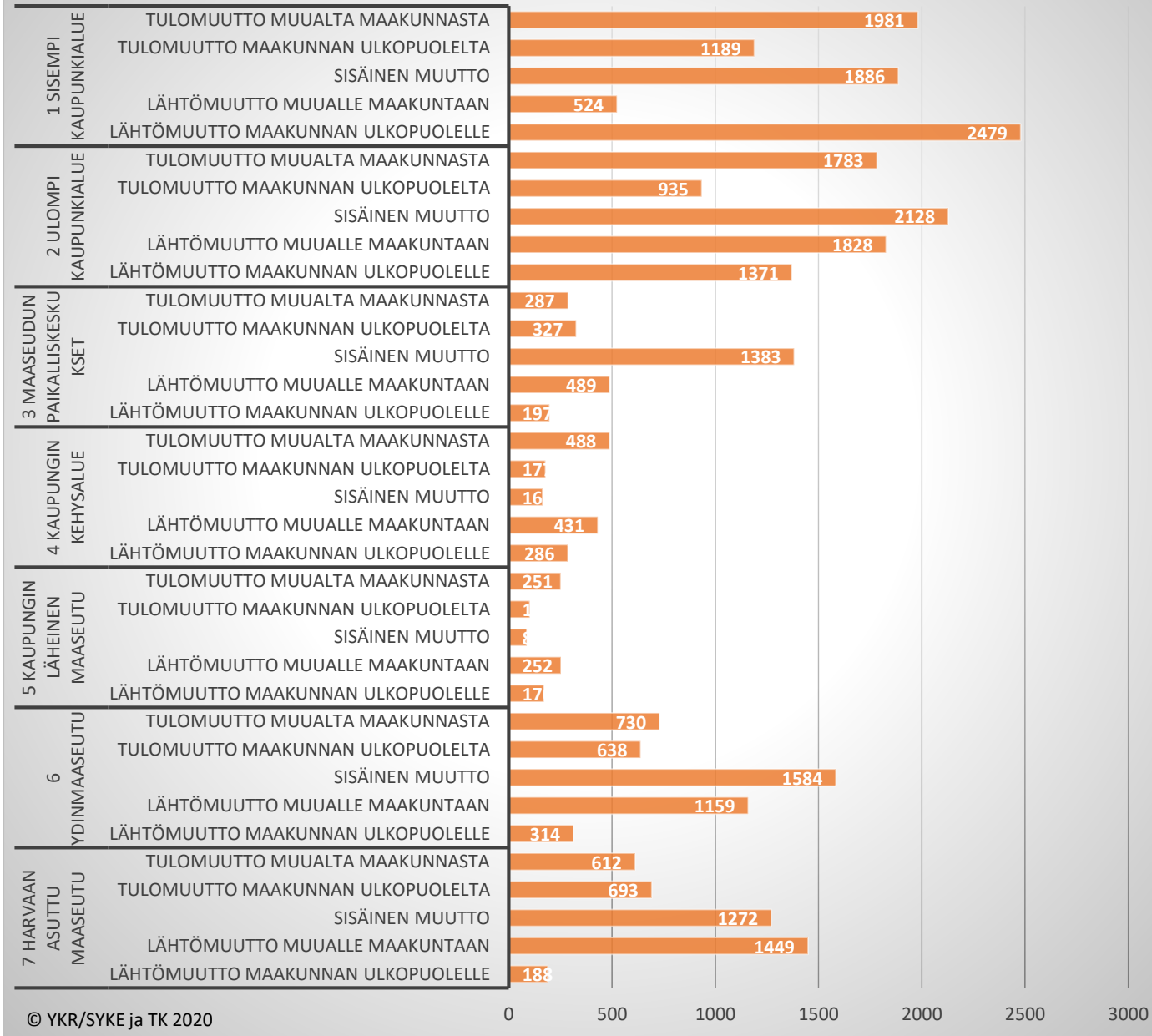
Ulommalla kaupunkialueella on yhtä aikaa korkea lähtömuutto muualle maakuntaan ja maakunnan ulkopuolelle sekä paljon sisäistä muutttoa

Maaseudun paikalliskeskuksissa, ydinmaaseudulla ja harvaan asutulla maaseudulla tulomuutosta lähes yhtä suuri osa tulee maakunnan sisältä kuin ulkopuolelta. Nämä aluetyypit ovat suhteellisesti houkuttelevia maakunnan ulkopuolelta tuleville.

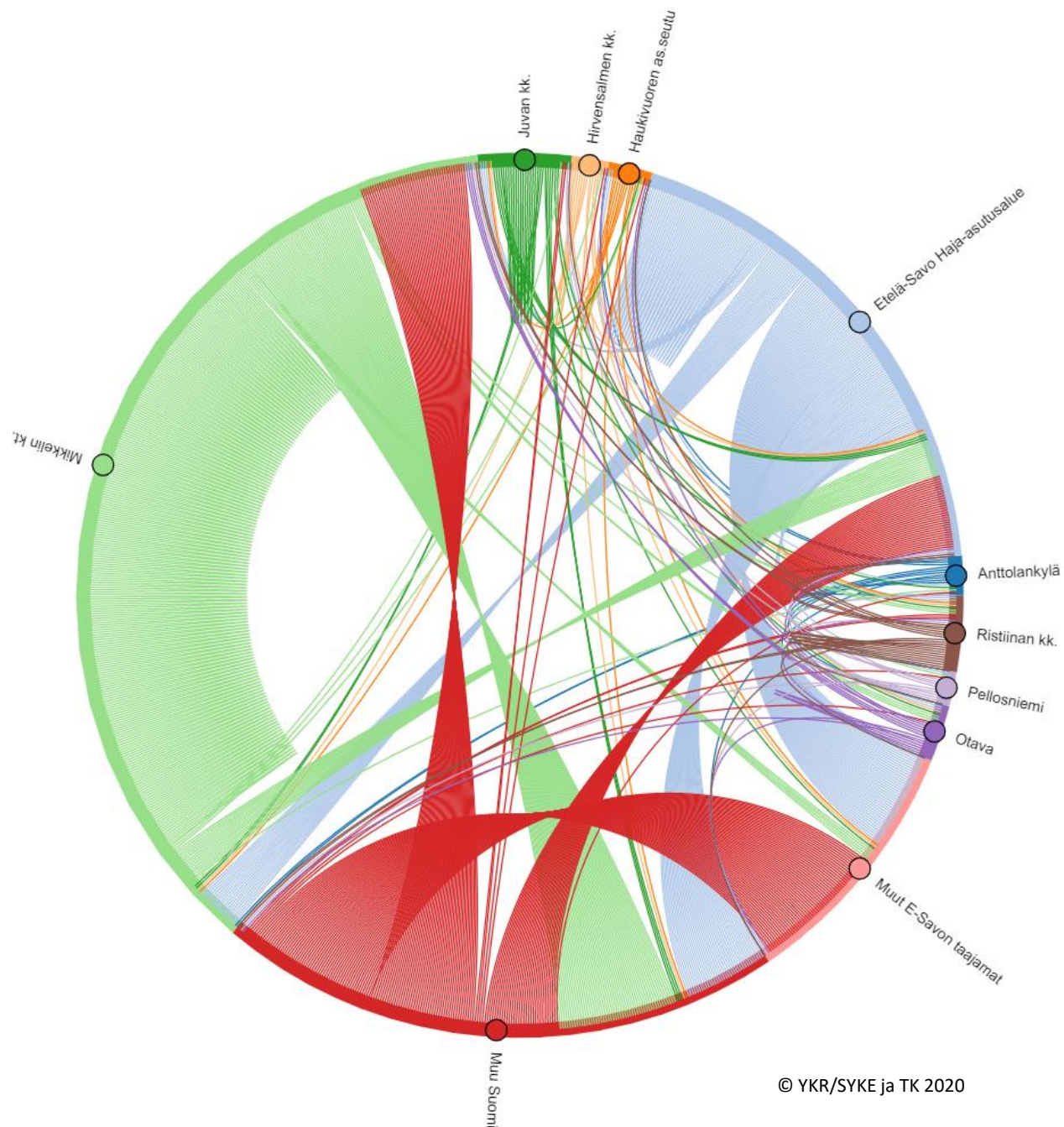
Sisemmältä kaupunkialueelta muutetaan suhteellisen vähän muualle maakuntaan, ulommalta kaupunkialueelta huomattavasti enemmän. Harvaan asutulta maaseudulta muutetaan paljon muualle maakuntaan.

Aluetyypin sisäinen muutto on yleisin muuttotyyppi maaseudun paikalliskeskuksissa, ydinmaaseudulla ja ulommalla kaupunkialueella

Päämuuttosuunnat aluetyypeittäin Etelä-Savossa 2015-2018, muuttoa vuodessa keskimäärin

Etelä-Savon taajamien muutot 2015-2018

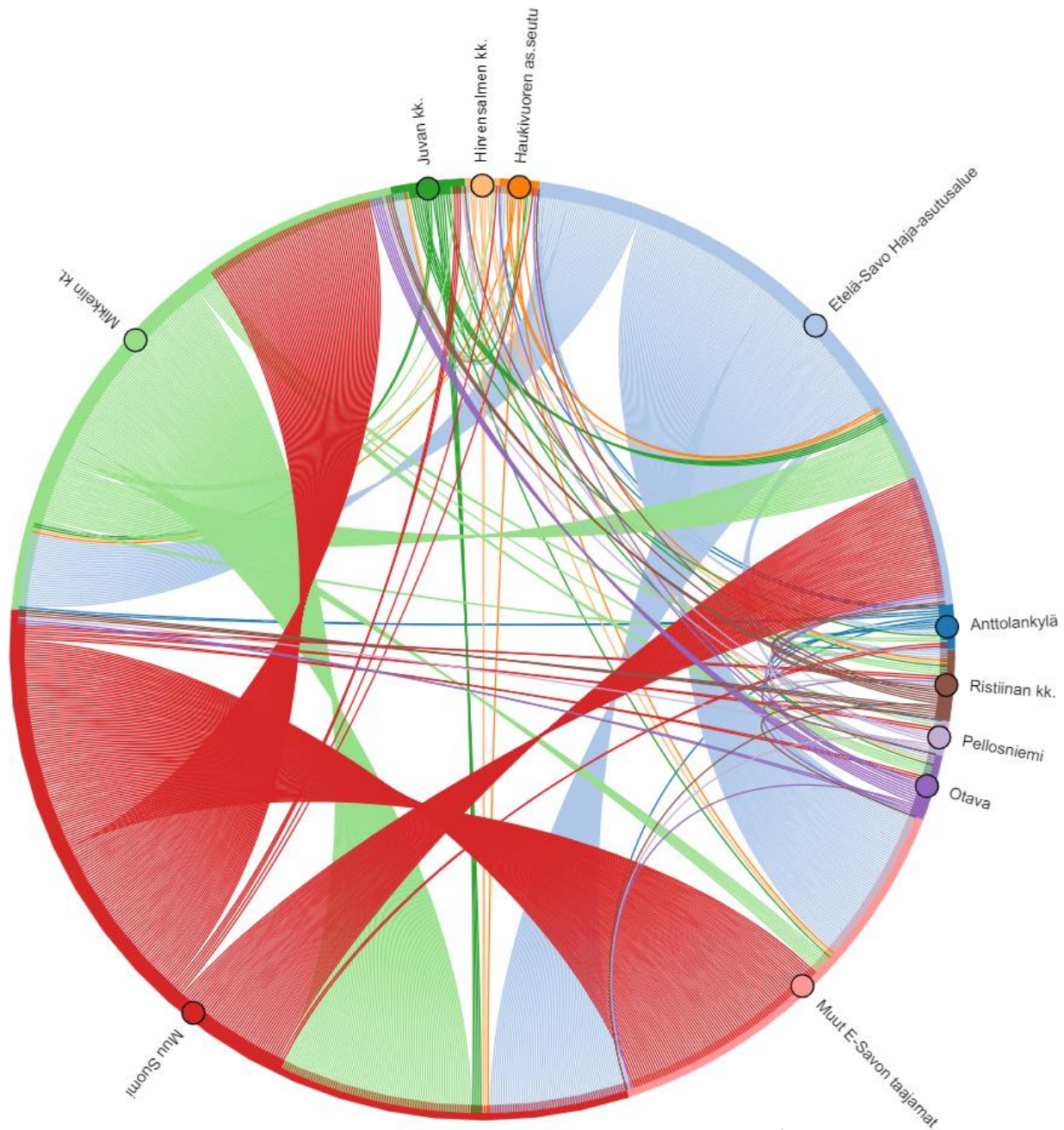

Etelä-Savon taajamien muutot 2015–2018

- yht. 49 938

- suurin osa muutoista tapahtuu taajamien sisällä

- haja-asutusalueelta muutetaan vain vähän Mikkelin keskustaajamaan ja toisinpäin

Vain taajamien väliset muutot

- yht. 32 935

- muualta Suomesta muutetaan tasaisesti Mikkelin keskustaajamaan, haja-asutusalueelle kuin myös muihin maakunnan taajamiin

- Mikkelin keskustaajamasta lähtevät muutot suuntautuvat enimmäkseen muualle Suomeen

11. Yhteenveto

Yleisiä havaintoja

- Mikkelin keskustaajaman muuttodynamiikka toimii kuten kaupungeissa yleensä: Keskusta-alue vetää parikymppisiä sekä vanhempaa väestönosaa ja hylkii lapsiperheitä ja vakiintumisiässä olevia.
- Pienet maaseututaajamat ovat pärjänneet melko hyvin pitkässä juoksussa, mutta osassa väestömäärä ei tahdo riittää uusiutumiseen
- Ranta-alueet houkuttelevat uudisrakentamiseen, mutta asukkaat ovat vanhempia pariskuntia, eivät niinkään lapsiperheitä
- Lapsiperheet asettuvat väljemmille alueille niin kehysalueelle kuin haja-asutusalueelle
- Haja-asutusalueella tyhjien asuinrakennusten osuus jopa neljännes, joka indikoi niiden käyttöä kakkosasuntoina – etenkin ranta-alueilla

Muuttoliikkeen kaupunki-maaseutu-dynamiikka elämänvaiheittain

Aluedynamiikka ja elämänvaihe, eri alueiden vetovoima vaihtelee eri elämänvaiheissa. Kenelle vetovoimatekijöiden vahvistaminen kannattaa suunnata?

- **Keskuspakoinen** Alle 9-vuotiaat muuttovoitollisia kehysalueella ja maaseutuluokissa, ydinkaupunkialueella muuttotappio
- **Keskushakuinen** 10-17 vuotiaat muuttovoitollisia ainoastaan sisemmällä kaupunkialueella, muulla muuttotappiota, eniten harvaan asutulla maaseudulla
- **Keskushakuinen** 18-23-vuotiaat ovat kuten 10-17-vuotiaat, mutta vielä voimakkaammin sisemmälle kaupunkialueelle suuntautunut ja pois harvaan asutulta maaseudulta
- **Keskuspakoinen** 24-29- vuotiaat ovat erittäin muuttotappiollisia sisemmällä kaupunkialueella eli keskustapakoisia, myös ulompi kaupunkialue menettää tämän ikäisiä muuttoliikkeessä. Kehysalue ja kaupungin läheinen maaseutu ovat muuttovoittoisia. Harvaan asuttu maaseutu lievästi muuttotappiainen
- **Keskuspakoinen** 30-44-vuotiaat ovat myös keskuspakoisia, mutta edelliseen ikäluokkaan verrattuna enemmän maaseutuhakuisia. Kehysalueet ja maaseutuluokat ovat muuttovoittoisia
- **Keskuspakoinen ja keskushakuinen** 45-64-vuotiaat ovat jakautunut ikäryhmä, jossa muuttovoitollisia ovat alueluokkien ääripäät eli sisempi kaupunkialue ja harvaan asuttu maaseutu. Ulompi kaupunkialue on voimakkaasti muuttotappiollinen
- **Keskushakuinen** Yli 64-vuotiaissa sisempi kaupunkialue ja ydinmaaseutu ovat muuttovoitollisia, muut luokat muuttotappiollisia. Keskustahakuisuus ja palveluasumisen hakuisuus -> pienet kirkonkylätaajamat

Yleisiä havaintoja maaseututaajamat

- Jossain vaiheessa maaseututaajamien väestön uusiutuminen muuttuu uusien sukupolvien kautta tulevasta siihen, että alue vetää myöhemmässä elämänvaiheessa olevia elämäntapaihmissä, jotka eivät enää hanki lapsia vaan arvostavat paikan ominaisuuksia
- Osassa maaseututaajamina ollaan vielä vaiheessa, jossa se on lapsiperheiden suosiossa ja uusia sukupolvia syntyy ja muuttaa pois. Osassa erityisesti pienempiä ollaan jo vaiheessa, jossa lapsiperheitä on vähän, mutta vanhemmissa ikäluokissa on muuttovoittoa. Näissä tämä voi olla tulevaisuuden perusdynamiikka
- Lapsiperheet, joilla on alle kouluikäiset lapset valikoivat jatkossa lasten koulumahdollisuuksien mukaan, joka suosii isompia taajamia ja yläkouluikäisien kohdalla Mikkelin keskustaajamaa
- Otava, Ristiina ja Juva ovat toistaiseksi vielä lapsien määrällä mitattuna sellaisia, joissa uusia paikallisia ikäluokkia muodostuu. Muissa lasten ikäluokat ovat pieniä. Koulutusmahdollisuudet tulevat vaikuttamaan suuresti näiden kehittymiseen
- Pienempien taajamien kokonaisväestökehitykseen vaikuttaa paljon se onko niissä vanhusten asumiseen erikoistuneita asumismuotoja. Kun lasten määrä vähenee, myös poismuutto toisen asteen koulutukseen pienenee volyymiltaan. Tällöin muiden, normaalisti pienemmän muuttoalttiuden ikäluokkien muutot hallitsevat taajaman muuttotilastoja. Tämä voi myös kääntää nämä taajamat lopulta muuttovoitollisiksi
- Rakentaminen maaseututaajamiin on hiipunut aivan viime vuosina

Yleisiä havaintoja: rakentaminen ja tyhjeneminen

- Rakentamisen hiipussa on aiempaa tärkeämpää tunnistaa missä tarve uudisrakentamiselle
- Kysymyksiä eri ikäluokat huomioivaan kehittämiseen:
 - Ikäihmiset ja nuoret aikuiset muuttavat keskusta, joka nostaa sopivien asuntojen kysyntää siellä
 - Ulompi kaupunkialue muuttotappiollinen lähes kaikissa ikäryhmissä, kuinka uudistuu?
 - Nuoret aikuiset muuttavat väljempään rakennuskantaan ja asuinalueille, mahdollistuuko tämä nykyisessä rakennuskannassa ja kuinka paljon on kysyntää/tarvetta uudisrakentamiselle ja tapahtuuko tämä kysyntälähtöisesti vetovoimaisiin kohteisiin (rannat lähellä kaupunkia) vai tarjontalähtöisesti kaupungin kaavoittamille uusille pientaloalueille?
 - Mitkä ovat kaupungin vetovoimatekijät näiden perusteella ja miten kutakin potentiaalista asukasryhmää tulisi houkuttaa pysymään ja muuttamaan kaupunkiin?
- Myöhemmän iän muuttajat hakeutuvat ranta-alueille, jossa rakennuksen funktio voi olla sekä pääasunto, että kakkosasunto/kesämökki. Tämä monikäyttöisyys saattaa myös olla rakennuksen arvon kannalta kestävämpi ratkaisu. Pysyvän asumisen talo voidaan myydä myös vapaa-ajan asuntojen markkinoilla. Tämän kehityksen seurauksena vakituisista asukkaista tyhjien asuinrakennusten määrä voi kasvaa myös suhteellisen uusien asuinrakennusten kohdalla.
- Ulomman kaupunkialueen kehitys pienillä ja keskisuurilla kaupunkiseuduilla, missä määrin väliaikainen asuinpaikka ja pitkäaikainen?
 - Kerrostaloasuminen vs. kaupungin pientaloalueet
 - Kaupunkialueen pientaloalueiden dynamiikka?